

Belgische Senaat

Gewone Zitting 2002-2003

2-233

Plenaire vergaderingen
Vrijdag 11 oktober 2002

Namiddagvergadering

Handelingen

Session ordinaire 2002-2003

Sénat de Belgique

Annales

Séances plénières

Vendredi 11 octobre 2002

Séance de l'après-midi

2-233

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling – *cursief gedrukt* – verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be   www.dekamer.be

Afkortingen - Abréviations

AGALEV	Anders Gaan Leven
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
CDH	Centre Démocrate Humaniste
ECOLO	Écologistes
MR	Mouvement réformateur
PS	Parti Socialiste
SP.A	Socialistische Partij Anders
VL. BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU-ID	Volksunie-ID21

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions – *imprimées en italique* – sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be   www.lachambre.be

Inhoudsopgave		Sommaire	
Verklaring van de regering over haar algemeen beleid.....	4	Déclaration du gouvernement sur sa politique générale.....	4
Voortzetting van de bespreking.....	4	Suite de la discussion	4
Berichten van verhindering.....	50	Excusés	50

Voorzitter: de heer Armand De Decker

(De vergadering wordt geopend om 14.40 uur.)

Verklaring van de regering over haar algemeen beleid**Voortzetting van de bespreking**

De heer Frank Creyelman (VL. BLOK). – Ik luister altijd met veel interesse naar beleidsverklaringen, maar deze keer met nog iets meer interesse dan gewoonlijk, omdat beleidsverklaringen die worden afgelegd op een zwangerschapsperiode afstand van de verkiezingen meestal bol staan van verkiezingsretoriek. Toegegeven, de eerste minister en de regering hebben me op dat punt niet teleurgesteld. Zelden heeft een regering zo veel interessante bedoelingen geëtaleerd, maar ze hebben allesbehalve met de realiteit te maken. Heel waarschijnlijk komt er niets van in huis. De beloften zijn vooral bedoeld om het falen van de regering op de belangrijkste verkiezingspunten van 1999 te verdoezelen.

Ten eerste weet de regering natuurlijk als geen ander dat de verpakking belangrijker is dan de inhoud. De realiteit is niet plezierig genoeg en daarom vlucht ze liever in beloftes en begoochelingen. “Veel beloven en weinig geven doet de zotten in vreugde leven” is een oud Vlaams gezegde dat de regering nu al drie jaar in de praktijk brengt. Belangrijk is dus de manier waarop het beleid aan de bevolking wordt voorgesteld. Ook nu weer. Als de eerste de beste oplichter belicht de eerste minister een paar interessante items uit zijn beleid waar niemand tegen kan zijn en waarmee hij dus wel moet scoren. Probeer maar eens de verhoging van de minimumpensioenen te relativieren of de vermindering van de sociale lasten in de horeca tot de juiste proporties te herleiden. Het klinkt allemaal goed, maar in de realiteit stelt het bitter weinig voor.

Op het vlak van demagogie en oogverblindings heeft de regering van niemand lessen te leren. Een typisch staaltje van oogverblindings is het uitpakken met het VN-rapport over de meest welvarende landen en waarin België op de vierde plaats staat na Canada, Zweden en Noorwegen. Voorwaar geen slechte prestatie. Jammer genoeg herinneren we ons dat de eerste minister toen hij nog lid was van de oppositie, diezelfde VN-rangschikking om diverse redenen verwierp. Terecht, want niets wijst erop dat de rangschikking iets zegt over de concrete welvaart, het welzijn van de bevolking of het gevoerde beleid. Wie zegt bovendien dat dat goede nieuws op het palmares van paarsgroen mag worden geschreven? Is het niet eerder een gevolg van een gunstige internationale economische conjunctuur?

België mag dan de vierde plaats bekleden op de VN-lijst – en Vlaanderen zelfs de eerste, zo hebben we vandaag vernomen – de waarheid is dat het alles behalve goed gaat met de Belgische economie. De werkloosheid is gestegen en het concurrentievermogen van onze bedrijven, de investeringen en het consumentenvertrouwen zijn gedaald, uiteraard vooral in Vlaanderen, de economische motor van het land. Ik kan me ook moeilijk indenken dat de werkgelegenheid in Wallonië nog veel verder kan dalen. Van de actieve welvaartstaat – een van de grote doelstellingen van de regering – is weinig of

Présidence de M. Armand De Decker

(La séance est ouverte à 14 h 40.)

Déclaration du gouvernement sur sa politique générale**Suite de la discussion**

M. Frank Creyelman (VL. BLOK). – *J'ai écouté cette déclaration du gouvernement avec une attention toute particulière. En effet, lorsqu'elle intervient à quelques mois seulement des élections, une déclaration sur la politique générale se transforme généralement en un exercice de rhétorique électorale. Sur ce point, je n'ai pas été déçu. Rarement, un gouvernement aura fait étalage d'autant de bonnes intentions, qui ne seront sans doute pas concrétisées. Ces promesses visent surtout à dissimuler les échecs du gouvernement sur les principaux points annoncés en 1999.*

Sachant que l'emballage compte plus que le contenu et conscient que la réalité n'est pas des plus agréables, le gouvernement tente de la dissimuler au moyen de promesses et d'illusions. Mais il y a loin de la coupe aux lèvres et il faut soigner la manière de présenter la politique aux citoyens. Aussi, le premier ministre met-il en évidence quelques points auxquels personne n'est opposé. Le relèvement des pensions minimales et la réduction des charges sociales dans le secteur horeca, voilà des thèmes porteurs mais qui, concrètement, ne représentent pas grand-chose.

Ce gouvernement est le champion de la démagogie et de la duperie. J'en veux pour exemple la référence au rapport des Nations Unies qui classe la Belgique au quatrième rang des pays les plus prospères. Je rappelle que lorsqu'il siégeait dans l'opposition, l'actuel premier ministre rejetait le classement des Nations Unies et ce, à juste titre, parce que rien n'indique qu'il soit vraiment révélateur de la prospérité, du bien-être de la population ni de la politique menée. En outre, qui peut affirmer qu'un tel classement est à inscrire au palmarès de la coalition arc-en-ciel ? N'est-il pas plutôt la conséquence d'une conjoncture économique internationale favorable ?

En dépit de ce classement, la vérité est que l'économie de la Belgique ne va pas bien du tout. Le chômage a augmenté tandis que la compétitivité de nos entreprises, les investissements et la confiance du consommateur ont diminué, particulièrement en Flandre, qui est le moteur économique du pays. Pour ce qui est de la Wallonie, on peut difficilement imaginer que l'emploi puisse encore y diminuer. Il ne reste pas grand-chose de l'État social actif, qui était pourtant l'un des grands objectifs du gouvernement. S'il est exact que notre pays n'exerce qu'une influence limitée sur la conjoncture économique internationale, il est tout aussi exact qu'on ne peut attribuer au gouvernement les résultats positifs enregistrés au cours des dernières années. C'est la conjoncture générale qui a permis à la coalition arc-en-ciel de se montrer généreuse et de gouverner à gauche. À l'avenir, les choses seront plus difficiles. Si la coalition actuelle devait être reconduite, il apparaîtra rapidement que dans des conditions économiques moins favorables, un gouvernement associant la gauche et les libéraux n'est pas en mesure de résoudre les vrais problèmes de la population. En

niets meer over. Terecht merkte de eerste minister op dat ons land slechts een beperkte invloed heeft op de internationale economische conjunctuur. Dat klopt, maar het klopt evenzeer dat de positieve economische resultaten van de afgelopen jaren niet de verdienste van de regering zijn. De afgelopen jaren was het bijzonder gemakkelijk om met paarsgroen, om links te regeren. Er konden cadeaus worden uitgedeeld, omdat de economische conjunctuur dat mogelijk maakte. De eerstvolgende jaren zal dit wellicht een stuk moeilijker zijn. Ik gun paarsgroen dus bijna een voortzetting van de coalitie. In een slechtere economische situatie zal immers vlug blijken dat paarsgroen, links-liberaal geen oplossingen heeft voor de echte problemen van de mensen. Als er geen cadeaus meer uit te delen zijn, zal de realiteit vlug door de verpakking en de demagogie heen prikken. Als Vlaamsnationalist gun ik de regering dus bijna een Belgische verkiezingsoverwinning, zodat eindelijk eens komaf kan worden gemaakt met de utopieën van de meest linkse regering aller tijden, ware het niet dat Vlaanderen, als belangrijkste en meest welvarende deel van de Belgische staat, dan weer de rekening moet betalen.

De eerste minister heeft de bevolking de opdracht gegeven gelukkig en tevreden te zijn. In onze vergadering hoorden we hem bijna bevelen: "Wees tevreden en gelukkig, ik wil het." Merkwaardig dat de bevolking dat na bijna vier jaar paarsgroen cadeaubeleid nog niet is. Heeft de gewone man in de straat misschien door dat van de beloftes van Verhofstadt en Co., van de paarsgroene 'NV Fantastisch' nog niet veel in huis is gekomen? Heeft de bevolking misschien door dat de regering de afgelopen jaren zowel links als rechts beloftes heeft gedaan die niet werden nagekomen? Is ze daarom niet tevreden is met het paarsgroene beleid?

Gemakshalve doet de eerste minister de onvrede bij de bevolking af als verzuring. Is het verzuring te constateren dat het veiligheidsbeleid faalt? Het klopt dat het veiligheids- en justitiebeleid niet als mislukt mogen worden bestempeld omdat een ramkraak lukt, maar wel als de regering de criminaliteitscijfers moet manipuleren om geloofwaardig over te komen.

Onder druk van de groenen worden de drugsdelicten uit de statistieken gehaald en worden er nagenoeg geen processen-verbaal meer opgesteld voor druggebruik en drugbezit. Processen-verbaal worden vervangen door nota's en eenvoudige mededelingen die niet meer naar het parket worden doorgestuurd. Van de politiediensten wordt verwacht dat ze steeds minder PV's opstellen en lichte misdrijven laten noteren als eenvoudige meldingen zonder proces-verbaal. PV's moeten worden omgezet in processen-verbaal zonder registratie of PVR's, zagezegd om de parketten te ontlasten. Met zulke maatregelen is het niet verwonderlijk dat de criminaliteitscijfers dalen. PVR's worden tegenwoordig voor om het even wat opgemaakt, bijvoorbeeld als er geen verdachte is of wanneer er geen sporen worden aangetroffen.

In de meeste steden is er bovendien niet meer, maar minder blauw op straat. Bijgevolg zijn er minder aanspreekpunten voor de slachtoffers van grote en kleine delicten. Minder patrouilles, betekent ook minder pakkans.

Als we dan van professor Ponsaers, een van de grote specialisten van criminaliteitsstatistieken, horen dat de meldingsbereidheid voor criminele feiten lager is dan ooit

tant que nationaliste flamand, j'en arrive à souhaiter que ce gouvernement sorte vainqueur des élections, de manière à en finir avec les utopies du gouvernement le plus gauchisant de tous les temps, encore que dans ce cas, ce sera à nouveau la Flandre qui devra payer la note.

Le premier ministre attend de la population qu'elle soit heureuse et satisfaite, mais après plus de trois ans de politique arc-en-ciel, il n'est est rien. Les citoyens auraient-ils compris que le gouvernement a fait des promesses tant à gauche qu'à droite, mais qu'elles n'ont pas été tenues ?

C'est trop facile de dire que si la population est mécontente, c'est parce qu'elle est aigrie. En quoi le fait de constater que la politique de sécurité a échoué témoigne-t-il d'aigreur ? Le gouvernement se voit contraint de manipuler les chiffres de la criminalité pour tenter de rendre crédible sa politique de sécurité et de justice.

Sous la pression des verts, les statistiques ne reprennent plus les délits liés à la drogue. La détention et l'utilisation de drogue ne font plus l'objet de procès-verbaux, ceux-ci étant remplacés par de simples notes ou communications qui ne sont plus transmises au parquet. Les services de police ont pour instruction de rédiger de moins en moins de procès-verbaux. De plus en plus, les petits délits font l'objet de simples notes, sans verbalisation, soi-disant pour décharger les parquets. Avec de tels procédés, il n'est pas étonnant que les chiffres de la criminalité diminuent.

Dans la plupart des villes, les policiers sont de moins en moins présents dans les rues, ce qui réduit les possibilités de contact pour les victimes de délits, sans parler de la plus faible probabilité d'arrêter les coupables.

Sachant que selon le professeur Ponsaers, la volonté de déclarer les faits criminels connaît une diminution sans précédent, il ne subsiste pas grand-chose des statistiques triomphales du gouvernement. Il semble en effet que les deux-tiers des cambriolages ne figurent pas dans les statistiques de la police et que seulement la moitié des cas de vols de sacs à main ou d'effraction de véhicules soient déclarés.

D'autres raisons expliquent la soi-disant diminution du pourcentage de la criminalité. Les processus de naturalisation et de régularisation ont pour conséquence une diminution du nombre d'infractions à la loi sur les étrangers. De même, l'absence d'élections en 2001 entraîne une diminution des infractions à la loi électorale.

La politique de justice et de sécurité a échoué à cause des concessions faites par le VLD aux partis de gauche, à cause de la diminution des moyens consacrés à la lutte contre la criminalité.

La capacité d'accueil des prisons n'a pas été augmentée, la tolérance zéro n'a pas été instaurée, une politique anti-drogue efficace fait toujours défaut. Toute la politique de sécurité est aux mains de la gauche dont on connaît l'approche particulière. Selon la gauche, la criminalité est la conséquence des situations d'exclusion. Selon la gauche, il n'y a pas de responsabilité individuelle, le comportement humain étant déterminé par le milieu et par les circonstances d'éducation. Cela revient à dire que les coupables sont des victimes qui ne peuvent faire l'objet de mesures répressives comme l'emprisonnement, mais qui doivent bénéficier d'un

tevoeren, blijft er van de triomfantelijke statistieken van de regering niet veel meer over. Met een aangiftebereidheid voor inbraken van slechts 33,15% blijft tweederde van de inbraken dus uit de politiestatistieken. Volgens professor Ponsaers wordt slechts de helft van de handtasdiefstallen en inbraken in auto's aangegeven.

De zogenaamde daling van de criminaliteit met 8% of met 77.500 misdrijven is bijzonder eenvoudig uit te leggen. Daarenboven moet worden genoteerd dat als gevolg van de naturalisaties en de regularisaties er minder inbreuken zijn op de vreemdelingenwet. Bij gebrek aan verkiezingen in 2001 zijn er ook minder inbreuken op de kieswet. In vergelijking met 2000 zijn er ook minder voetbaldelicten, want er was geen Euro 2000.

Het hele justitie- en veiligheidsbeleid is mislukt niet door die ene gelukte ramkraak, maar wel door de toegevingen van de VLD aan de linkse partijen waardoor er minder middelen gaan naar criminaliteitsbestrijding.

De opnamecapaciteit in de gevangnissen werd niet verhoogd. De nultolerantie werd niet ingevoerd en er werd geen adequaat drugbeleid gevoerd, integendeel. Het hele veiligheidsbeleid bleef in de handen van links, dat er een merkwaardige veiligheidsvisie op nahoudt. Volgens links is criminaliteit voornamelijk het gevolg van achteruitstelling en kansarmoede, bijgevolg moet de criminaliteit bestreden worden door de kansarmoede en sociale achteruitstelling te bestrijden. Volgens links bestaat er geen persoonlijke verantwoordelijkheid en is het hele denk- en handelspatroon van de mens ingegeven door de omgeving en de omstandigheden waarin iemand wordt opgevoed. Daders zijn dus in feite slachtoffers en slachtoffers mogen niet repressief behandeld worden, bijgevolg geen gevangnissen, geen harde aanpak van de criminaliteit, maar een begeleiding door sociale assistenten.

Het is de verantwoordelijkheid van de VLD dat ze een dergelijk beleid mee vorm heeft gegeven door in deze linkse regering te stappen. De VLD heeft haar kiezers verraden en de algemene tendens naar een rechts beleid, zeker op gebied van veiligheid, in Vlaanderen genegeerd. Ik twijfel er niet aan dat de VLD, en met de VLD alle Vlaamse partijen die deel uitmaken van de regering, daarvoor de verkiezingsrekening gepresenteerd zullen krijgen.

De VLD heeft door een links georiënteerd veiligheidsbeleid niet alleen haar kiezers verraden, ze heeft ook over de hele lijn gefaald door de optie die in 1999 door de kiezers werd genomen volledig te negeren en het tegendeel uit te voeren van wat de Vlaamse kiezers wilden.

Ik heb het over het vreemdelingenbeleid. Door het invoeren van de regularisering heeft de VLD in drie jaar tijd een nooit geziene stroom van asielzoekers op gang gebracht. België staat aan de kop van het Europees peloton, of beter Vlaanderen staat op kop, want zoals gebruikelijk in dit land, neemt vooral Vlaanderen de lasten daarvan voor zijn rekening neemt.

Als ik de eerste minister dan hoor zeggen dat de cijfers van de asielzoekers zijn gehalveerd, dan is dat toch wel flagrant in tegenspraak met de realiteit. Gedurende drie jaar heeft de regering een colonne nieuwe Belgen binnengelaten en ze vervolgens zonder voorwaarden de Belgische nationaliteit

accompagnement par des assistants sociaux.

Le VLD est responsable d'avoir permis une telle politique de gauche. Le VLD a trahi ses électeurs en niant l'orientation plus à droite largement souhaitée en Flandre. Comme les autres partis flamands au pouvoir, le VLD aura à en payer le prix lors des élections.

Outre la politique de sécurité, le VLD a également échoué sur toute la ligne dans sa politique relative aux étrangers, en faisant le contraire de ce que voulaient les électeurs flamands. Le processus de régularisation a provoqué, en trois ans, un flux de demandeurs d'asile sans précédent. La Belgique, ou plus exactement la Flandre est en tête du peloton européen. Le premier ministre prétend que le nombre de demandeurs a été réduit de moitié, ce qui est faux. En réalité, ce gouvernement a permis à de très nombreux demandeurs d'asile d'entrer le pays, et leur a offert ensuite, sans condition, la nationalité belge, grâce à la loi d'acquisition accélérée de la nationalité qui a été approuvée par le VLD mais dont tout citoyen sensé souhaite la suppression.

Des milliers de nouveaux Belges peuvent aujourd'hui bénéficier tranquillement des nombreux avantages sociaux obtenus grâce au dur labeur des citoyens. Voilà en quoi consiste cette politique d'asile, en dépit de toutes les promesses électorales. Au total, le VLD a créé ainsi plus de 65.000 nouveaux Belges, sans parler des 70.000 illégaux qui ont été régularisés. Face à ces chiffres, le renvoi de quelques Roumains au moyen d'un avion de l'armée perd toute crédibilité, d'autant que l'on approche des élections.

Pour le reste, nous n'avons aucune raison de nous réjouir, certainement pas sur le plan communautaire. Ce gouvernement est non seulement le plus à gauche depuis des décennies, mais également le plus anti-flamand. Que reste-t-il des promesses du VLD concernant le renforcement des compétences flamandes en matière de soins de santé, d'aide aux familles et aux personnes âgées, d'emploi, de santé publique, d'environnement, de classes moyennes ? Les leviers de la sécurité sociale sont-ils aux mains des Flamands, comme promis ? M. Verhofstadt avait affirmé que la régionalisation de l'impôt des sociétés et de certains éléments de la sécurité sociale offrirait à la Flandre la possibilité de mener sa propre politique salariale. Il avait plaidé pour une autonomie complète en matière de revenus et pour une politique d'imposition propre aux régions. Rien de tout cela n'a été concrétisé. Par contre, la Flandre a obtenu « une bonne entente communautaire ».

La population est donc mécontente mais le gouvernement s'en étonne et considère qu'elle est aigrie. Aucun progrès n'a été fait en matière de politique des étrangers, de criminalité ou de justice, sans parler des concessions communautaires. Voilà le cadeau de la coalition arc-en-ciel aux électeurs flamands.

Le premier ministre nous reconnaît le droit d'être aigris mais il ne donnerait pas la Belgique aux aigris, c'est-à-dire aux électeurs et aux élus du Vlaams Blok. Mais nous n'avons pas besoin de cette Belgique. D'ailleurs, il n'appartient pas au gouvernement de décider à qui reviendra la Belgique. Ce privilège appartient aux électeurs qui décideront, en juin prochain, qui aura le droit de diriger le pays. Nous sommes convaincus qu'en dépit des manipulations médiatiques

cadeau gedaan dankzij de door de VLD goedgekeurde snel-Belgwet, een wet die elke weldenkende burger naar de prullenmand wil.

Duizenden nieuwe Belgen kunnen vandaag ongestoord gebruik maken van de vele sociale voorzieningen bijengewroet door hardwerkende burgers. Dat is het wezen van het asielbeleid van deze regering en dat is toch wel lichtjes in tegenspraak met de verkiezingsbeloften die we te pas en te onpas moesten aanhoren. Meer dan 65.000 nieuwe Belgen heeft de VLD op die manier gecreëerd. Daarbovenop werden nog eens 70.000 illegalen geregulariseerd. Met de verkiezingen in het vizier wordt een legervliegtuig ingezet om een paar onwillige Roemenen terug te sturen. Maar dat komt ongeloofwaardig over. Laat ons lachen als kabinetschef Dassen verklaart dat dat legervliegtuig niets te maken heeft met het transportvliegtuig dat vroeger door het Vlaams Blok werd voorgesteld.

Voor de rest hebben we weinig redenen om te lachen, en al helemaal niet op het communautaire vlak. We hebben immers niet alleen de meest linkse regering sedert decennia, maar ook de meest anti-Vlaamse sedert decennia. Wat is er terecht gekomen van de beloften van de VLD voor meer Vlaamse bevoegdheden voor gezondheidszorg, gezinsbijstand en verdere hulp aan bejaarden? Waar blijven de uitgebreide bevoegdheden voor werkgelegenheid, voor volksgezondheid, leefmilieu en middenstand? Zijn de hefboomen van de sociale zekerheid in Vlaamse handen zoals werd beloofd? We horen Guy Verhofstadt nog zeggen dat de regionalisering van de vennootschapsbelasting en van delen van de sociale zekerheid Vlaanderen de mogelijkheid zouden bieden een eigen loonkostenpolitiek te voeren. We horen hem nog pleiten voor een volwaardige autonomie over de inkomsten en voor een eigen belastingpolitiek voor de deelgebieden. Wat is van die beloftes in huis gekomen? Niets. Vlaanderen kreeg wel 'een goede communautaire verstandhouding'. De Vlaamse kiezers moeten zich maar tevreden stellen met een schouderklopje van de Franstaligen.

De regeringspartijen moeten dan ook niet verbaasd zijn dat de bevolking niet tevreden is. Op drie belangrijke verkiezingspunten uit 1999 wordt geen vooruitgang geboekt, wel integendeel. We zien nog meer vreemdelingen, nog meer criminaliteit en een nog steeds falend justitiebeleid en een massa communautaire toegevingen. Dat is het paarsgroene cadeau aan de Vlaamse kiezers. Maar als die kiezer durft te protesteren, wordt dat 'verzuring' genoemd.

De eerste minister zegt eenieder zijn persoonlijk recht op verzuring te gunnen, maar hij gunt de verzuurden België niet. Iedereen weet dat met 'de verzuurden' de kiezers en verkozenen van het Vlaams Blok worden bedoeld. De eerste minister gunt dus aan de verzuurden, aan het Vlaams Blok, België niet. Wel, wij verzuurden hebben België niet nodig. Maar eigenlijk is het niet aan de regering om te bepalen wie België krijgt. Het is de kiezer die in juni volgend jaar zal beslissen wie dit land mag besturen. Wij zijn ervan overtuigd dat ondanks de ongeziene mediamanipulatie van de regering en ondanks de al drie jaar stelselmatig opgevoerde goednieuwsshow, de paarsgroene 'NV Fantastisch' in juni door de Vlaamse kiezer failliet zal worden verklaard. Er is geen enkele Vlaming die daar ook maar één traan zal voor laten.

inouïes de ce gouvernement, la coalition arc-en-ciel sera déclarée en faillite. Pas un Flamand ne le regrettera.

De heer Jean-François Istasse (PS). – *In de eerste plaats verzoek ik de Senaat de heer Mahoux te willen verontschuldigen, die afwezig is wegens andere plichten.*

Namens onze fractie feliciteer ik de regering, want ondanks de minder gunstige economische en financiële omstandigheden bevat de begroting 2003 nieuwe economische en sociale impulsen. Bovendien is het een verantwoorde begroting: ze is immers in evenwicht, in tegenstelling tot die van de meeste Europese landen, zoals Nederland, Duitsland en Frankrijk.

Er wordt in nieuwe middelen voorzien voor een nieuw pensioenbeleid en er zijn concrete maatregelen genomen om het minimumloon te verhogen. Voor de socialisten is het zeer belangrijk dat het beleid een vooruitgang betekent voor onze zwakste medeburgers. De laagste pensioenen, zowel van de loontrekkenden als van de zelfstandigen, worden verhoogd. Het minimumloon zal stijgen ingevolge een vermindering van de persoonlijke bijdragen van de betrokken werknemers. Het inkomen van ongeveer 530.000 mensen zal aanzienlijk stijgen. Voor een brutoloon van 1335 euro betekent dat een stijging van 25 euro per maand. We hechten veel belang aan het behoud van de koopkracht van de werknemers. De maatregel is tevens een hulpmiddel om de werkloosheidsvallen te vermijden. Dat is een aangelegenheid waarmee mevrouw Onkelinx zich bezighoudt. De regering heeft dat goed begrepen, want dit is de derde verhoging op dat vlak, na die van december 1999 en van april 2000.

We zijn het eens met de eerste minister, die een oproep richt tot de sociale partners, de sectoren en de ondernemingen om hun verantwoordelijkheid op zich te nemen inzake het vastleggen van de lonen, zodat een wettelijke ingreep kan worden vermeden. De interprofessionele onderhandelingen hebben in ons land al vruchten afgeworpen en zijn een voorbeeld voor alle democratische landen. Om tot een akkoord voor 2003-2004 te komen is een gedurfde en creatieve aanpak door de betrokken partijen noodzakelijk.

We juichen de oprichting toe van de kruispuntbank voor ondernemingen. Ze zal een verlichting betekenen voor de ondernemingen, die gebukt gaan onder talrijke administratieve verplichtingen.

Op het vlak van de werkgelegenheid staan wij achter de beslissing om de maatregelen tegen uitsluiting te versterken.

In het sociale hoofdstuk wijzen we op de verdubbeling van het bevallingsverlof voor zelfstandigen en de verdubbeling van de vergoeding. De socialistische fractie heeft in de loop van deze regeerperiode overigens meerdere parlementaire initiatieven genomen om tegemoet te komen aan de moeilijkheden van de zelfstandigen. De solidariteit moet binnen de sector worden verzekerd.

Het werkgelegenheidsplan om de indienstneming van personeel te bevorderen in sectoren die te maken hebben met een tijdelijke verhoging van de activiteit, zoals de horeca, is een positieve maatregel. We zien uit naar de tekst die het ministerie van Arbeid terzake zal voorleggen.

De socialisten zijn ter zeerste verheugd over het bedrag dat is ingeschreven voor de financiering van de ziekteverzekering, namelijk 15.342 euro. Dat is een verhoging van 6,5% ten opzichte van de begroting van vorig jaar, terwijl de wettelijke

M. Jean-François Istasse (PS). – Je vous prie tout d'abord d'excuser l'absence de M. Mahoux, retenu par d'autres devoirs.

D'emblée, au nom du groupe socialiste, je félicite le gouvernement car le budget 2003 prévoit, malgré les circonstances économiques et financières difficiles, des impulsions nouvelles sur le plan économique et sur le plan social. C'était primordial et nous sommes au rendez-vous. Il s'agit, en outre, d'un budget responsable car, contrairement à celui de la plupart des pays européens, les Pays-Bas, l'Allemagne et la France notamment, il est en équilibre.

Nous constatons avec satisfaction que des moyens complémentaires sont prévus pour dégager des politiques nouvelles en matière de pensions et des mesures concrètes en faveur de l'augmentation du salaire minimum. Pour le groupe socialiste, il était essentiel que la politique annoncée constitue un progrès pour nos concitoyens les plus faibles. Les pensions les plus modestes vont être revalorisées, tant celles des salariés que celles des indépendants, et nous pouvons marquer notre approbation. Le salaire minimum sera revu à la hausse par une diminution de la cotisation personnelle des travailleurs concernés. C'est en fait quelque 530.000 personnes qui verront ainsi leurs revenus augmenter de manière significative puisque, pour un salaire de 1.335 euros bruts, cela représente une augmentation de 25 euros par mois. Si nous sommes particulièrement attentifs au maintien du pouvoir d'achat des travailleurs, il faut également souligner que cette mesure intervient efficacement pour lutter contre les pièges à l'emploi combattus par Mme Onkelinx. Le gouvernement l'a bien compris puisque c'est la troisième augmentation qui intervient en la matière, après celles de décembre 1999 et avril 2000.

En matière de fixation des salaires, nous rejoignons le premier ministre quand il appelle les partenaires sociaux, les secteurs et les entreprises à prendre leurs responsabilités et à éviter ainsi une intervention de la loi. La négociation interprofessionnelle a déjà fait ses preuves dans notre pays, elle est un modèle pour tous les pays démocratiques et les acteurs en présence devront faire preuve d'audace et de créativité pour ficeler prochainement l'accord 2003-2004.

Nous approuvons également la mise en place de la banque-carrefour des entreprises. Elle devra en effet soulager les entreprises de nombreuses obligations administratives.

Dans le secteur de l'emploi, nous soutenons la décision de renforcer les mesures contre l'exclusion du travail qui ont rencontré beaucoup de succès.

Nous épingleons dans ce volet social le doublement du congé de maternité pour les femmes indépendantes, assorti d'une indemnité doublée. Il était important de prendre en compte les difficultés rencontrées par cette catégorie de travailleurs et le groupe socialiste a d'ailleurs déposé à ce sujet plusieurs initiatives parlementaires au cours de cette législature. À cet égard, il nous paraît souhaitable que dans le régime des travailleurs indépendants la solidarité soit assurée à l'intérieur du secteur.

Le plan d'emploi destiné à promouvoir l'engagement de personnel dans les secteurs qui connaissent des pics d'activité comme l'horeca est également une mesure concrète positive et nous serons particulièrement attentifs au texte que

norm slechts 2,5% bedraagt. De inspanning die wordt geleverd, vertegenwoordigt een bedrag van 37 miljard Belgische frank.

Er zullen dus nieuwe initiatieven worden genomen. De minister van Sociale Zaken heeft al enkele positieve maatregelen aangekondigd. Het verheugt ons dat sommige prestaties die thans aan de patiënt worden aangerekend, voortaan in de ligdagprijzen zullen zijn inbegrepen. Ik verwijs tevens naar de oprichting voor een Fonds ten voordele van zwaar zieke kinderen, die samen met hun familie vaak met echte drama's worden geconfronteerd.

Er worden ook middelen uitgetrokken voor de verhoging van de huisartsenhonoraria. Dat is een positieve maatregel, die het tot stand komen van de overeenkomst tussen artsen en ziekenfondsen voor 2003 zal vergemakkelijken en op die manier vaste tarieven voor de patiënt zal waarborgen. Wij hebben gepleit voor corrigerende maatregelen inzake kinesitherapie. Onze partijvoorzitter, de heer Di Rupo, zou het ons niet hebben vergeven als we op dat vlak niets hadden bereikt.

We zijn verheugd over de geplande maatregelen voor de geneesmiddelensector en we zien uit naar de maatregelen om het gebruik van generische geneesmiddelen nog meer aan te moedigen.

Vaak wordt gezegd dat de paarsgroene meerderheid in staat is miljarden uit te delen dank zij de hoogconjunctuur. Ondanks de gewijzigde conjunctuur is de begroting in evenwicht, waardoor België zijn internationale verplichtingen kan nakomen. In tien jaar tijd werd op dat vlak een opmerkelijke vooruitgang geboekt. Tien jaar geleden bedroeg de schuldenlast van ons land 140%. Ondanks alle inspanningen kwam onze begroting in een vicieuze cirkel terecht en kregen we te maken met een sneeuwbal-effect: hoewel de ontvangsten hoger lagen dan de uitgaven, nam de schuldenlast elk jaar toe.

Na tien jaar van inspanningen bedraagt de schuldenlast ongeveer 100% van het BNP en zijn we in een opwaartse spiraal terechtgekomen. Het resultaat van de budgettaire inspanningen is in verhouding groter dan de geleverde inspanning.

Deze spectaculaire vermindering van de schuldenlast biedt ruimte voor het voeren van een actief beleid. Die ruimte, die het gevolg is van een streng begrotingsbeleid, wordt op een weldoordachte manier benut.

We moeten evenwel waakzaam blijven. Iedereen weet dat onze financiële toestand nog kwetsbaar is. De schuldenlast blijft immers hoog. We blijven in grote mate afhankelijk van de fluctuaties van de economie. We moeten ervoor zorgen dat de toestand niet uit de hand loopt, want het zijn altijd de zwaksten die daarvoor moeten opdraaien. Het behoud van het budgettaire evenwicht is onontbeerlijk.

De socialisten hechten ook veel belang aan de mobiliteit, die niet enkel bijdraagt tot de ontwikkeling van de economie, maar ook tot de levenskwaliteit, vooral in de steden.

De NMBS is een onmisbaar element in een dynamisch en efficiënt mobiliteitsbeleid. De financiële toekomst van de NMBS moest dus op een duurzame wijze worden gewaarborgd, zodat ze aan de verwachtingen kan

proposera la ministre de l'Emploi en la matière.

Le groupe socialiste se réjouit particulièrement du montant retenu pour le financement de l'assurance maladie l'année prochaine ; 15,342 milliards d'euros sont en effet prévus. Cela représente une augmentation de quelque 6,5% par rapport au budget de l'année précédente alors que la norme légale est fixée à 2,5%. L'effort consenti est en fait de 37 milliards d'anciens francs, ce qui est appréciable.

De nouvelles initiatives verront donc le jour et le ministre des Affaires sociales a déjà lancé quelques pistes qui rencontrent notre approbation. Nous nous félicitons en effet du fait que certaines prestations aujourd'hui facturées aux patients hospitalisés seront désormais intégrées dans le prix de journée. Nous épingleons également – c'est une première – la création d'un Fonds à destination des enfants gravement malades et qui sont, avec leur famille, confrontés à des situations souvent dramatiques.

Des moyens sont également accordés à la revalorisation des honoraires des généralistes. C'est une mesure positive, en ce sens qu'elle devrait faciliter la conclusion d'une convention médico-mutualiste pour 2003 et garantir, ce faisant, la sécurité tarifaire aux patients. Nous avons insisté sur l'importance des mesures de correction concernant la kinésithérapie. Le président de notre parti, M. Di Rupo, ne nous aurait d'ailleurs pas pardonné de ne rien avoir obtenu à cet égard. Ces mesures sont annoncées et nous nous en réjouissons.

Nous approuvons également les dispositions envisagées par le gouvernement dans le secteur des médicaments et nous sommes particulièrement attentifs aux mesures prises pour favoriser encore l'usage des médicaments génériques.

On a souvent entendu dire que la majorité arc-en-ciel bénéficiait d'une conjoncture favorable qui lui permettait de répartir les milliards entre ses différentes tendances. Or, malgré le renversement de la conjoncture, le budget qui nous est présenté ici est un budget sérieux et équilibré, qui permet à la Belgique de respecter ses engagements sur le plan international. Le progrès réalisé en dix ans sur ce plan est, en tous points, remarquable. Il y a dix ans en effet, notre pays atteignait un endettement record de 140%. En dépit d'efforts considérables, ce chiffre entraînait le budget dans le cercle vicieux de l'effet boule-de-neige : la dette s'autoalimentait et continuait à croître d'année en année, malgré des recettes supérieures aux dépenses.

Or, après dix années d'efforts, la dette est proche des 100% du PNB et a ainsi amorcé ce qu'il est convenu d'appeler une spirale vertueuse, phénomène exactement inverse à celui de la boule-de-neige. Autrement dit, chaque effort budgétaire se traduit par un effet positif plus que proportionnel à l'effort entrepris.

Cette réduction spectaculaire de l'endettement permet depuis quelques années de dégager des marges budgétaires au service d'une politique active. Et cette fois encore, le budget qui nous est présenté utilise à bon escient les marges libérées par cette stricte politique budgétaire.

Il faut toutefois rester vigilant. Chacun sait la réelle fragilité que connaît encore notre budget. Car à 100% du PNB seulement, l'endettement reste considérable et la situation

tegemeetkomen.

We zijn dan ook bijzonder verheugd met de financiële maatregelen voor de spoorwegen. De begroting betekent op dat vlak een geruststelling.

In de eerste plaats worden de vorig jaar in het vooruitzicht gestelde kredieten van 2,035 miljard gehandhaafd. De NMBS zal de modernisering en verbetering van het net en van de dienstverlening dus kunnen voortzetten. Op die manier kan worden vermeden dat de maatschappij 991 miljoen euro verliest, wat haar in 2012 in gevaar zou brengen.

Voorts zal de fameuze historische schuld van de NMBS, die altijd een zware last heeft betekend en die haar belette een echt toekomstgericht beleid te voeren, vanaf 2004 door de federale staat worden overgenomen. Dat is heel belangrijk nieuws omdat de rente op de schuld van vier miljard euro een zware last betekende. Hoe eerder de schuld wordt overgenomen, hoe beter.

Er worden enkele tientallen miljoenen euro van de begroting voor de TGV verschoven om een aantal investeringen op het vlak van de veiligheid te financieren. De werkzaamheden voor de TGV komen daardoor niet in het gedrang.

Dankzij al deze maatregelen kan de NMBS op een performante wijze werken en de kwaliteit van het Belgisch spoorwegnet optimaliseren. Deze elementen zijn noodzakelijk in een goed mobiliteitsbeleid. Ze zullen de aantrekkingskracht van het openbaar vervoer verhogen en ze zullen de spoorwegmaatschappij in staat stellen tegemoet te komen aan de Europese eisen.

Voorts vestig ik de aandacht op de omvorming van Belgacom in een moderne en goed presterende onderneming. Het uitzonderlijke dividend van twee miljard euro zal voor een deel worden besteed aan de aanvulling van het eigen pensioenfonds. Een bedrag van 500 miljoen euro is bestemd voor het Zilverfonds. Wij juichen deze belangrijke preventieve maatregel toe.

De Post is een van de laatste overheidsbedrijven die grondig moeten worden hervormd om aan de behoeften van de toekomst te kunnen voldoen. We beklemtonen nogmaals dat die hervormingen niet ten koste mogen gaan van de werknemers. Anderzijds vereist een dergelijke hervorming aanzienlijke financiële middelen. Het verheugt ons daarom dat De Post over het daartoe bestemde krediet van 300 miljoen euro zal kunnen beschikken.

Wij, socialisten, zijn trots dat de fiscale hervorming vooral voelbaar zal zijn voor de lage en middelgrote inkomens. Daartoe zal 21 miljard euro worden aangewend van de 25 miljard euro inkomsten die het resultaat zijn van de belastinghervorming. Deze hervorming betreft het geheel van de inkomsten en leidt tot het behoud of zelfs tot de toename van de koopkracht van de werknemers.

Gelet op de gewijzigde conjunctuur was het wellicht beter geweest de hervorming met betrekking tot de hogere inkomens uit te stellen. Met onze mening terzake werd geen rekening gehouden, maar de beloften werden nagekomen.

Als gemeenschapssenator zou ik het nu willen hebben over de financiële toestand van de gewesten en gemeenschappen. Die hebben met een zekere ontsteltenis vernomen dat de Hoge

budgettaire, fragile. Nous restons largement tributaires des mouvements de l'économie. Il faut donc à tout prix veiller à éviter un nouvel emballement, car ce sont toujours les moins nantis qui en paient chaque fois la facture, ce qui est, pour nous, une source de préoccupation. Il est donc indispensable de maintenir l'équilibre budgétaire.

La mobilité revêt également une grande importance aux yeux du groupe socialiste. Elle participe en effet à la fois du développement économique, pour lequel elle est essentielle, mais aussi et surtout de la qualité de vie, en particulier dans les villes.

La SNCB est, à cet égard, un élément incontournable d'une politique dynamique et efficace de mobilité. Il était donc indispensable que son avenir financier soit assuré, et cela de façon durable, de sorte qu'elle puisse répondre aux défis que l'on attend d'elle.

C'est pourquoi mon groupe se réjouit particulièrement du volet financier qui concerne les chemins de fer. J'étais parmi les sénateurs qui s'interrogeaient à cet égard ; ce budget nous donne une réponse aussi importante que rassurante.

Tout d'abord, les différentes enveloppes seront intégralement maintenues, telles que prévues l'an passé, soit 2 milliards 35 millions d'euros. La SNCB sera donc en mesure de poursuivre son programme de modernisation et d'amélioration du réseau et des services, ce qui permettra d'éviter un manque à gagner de 991 millions d'euros qui risquait de mettre la société en péril d'ici 2012.

Ensuite, la fameuse dette historique de la SNCB, qui a toujours pesé sur les comptes de la société et qui l'a empêchée de mener une véritable politique d'avenir, sera résorbée par l'État fédéral à partir de 2004. C'est une nouvelle très importante. En effet, compte tenu des énormes charges d'intérêts que cette dette fait peser sur l'entreprise, la reprise progressive de ces quatre milliards d'euros constituera une mesure fondamentale pour la SNCB. De ce point de vue, le plus tôt sera le mieux.

Enfin, sans mettre en péril l'achèvement des travaux du TGV, quelques dizaines de millions d'euros seront provisoirement prélevés sur ce poste budgétaire afin de favoriser les investissements essentiels à la sécurité.

Tous ces éléments permettent donc à la SNCB d'être une société performante et de mettre le réseau belge au plus haut niveau de qualité. Ce sont, me semble-t-il, des éléments indispensables pour une bonne politique de mobilité et pour le respect de l'utilisateur des transports publics, mais aussi pour permettre à nos chemins de fer de relever les défis européens auxquels ils sont déjà confrontés.

Pour rester dans les entreprises publiques, la reconversion de Belgacom en une société moderne et performante doit également être soulignée. Elle permet de dégager un dividende exceptionnel de deux milliards d'euros dont une partie servira à financer le propre Fonds de pension de l'entreprise, consolidant ainsi, et sa reconversion, et la situation sociale de ses travailleurs, tandis que 500 millions d'euros iront au Fonds de vieillissement. Nous nous réjouissons de cette mesure préventive très importante.

La Poste est une des dernières entreprises publiques pour lesquelles une reconversion en profondeur doit être poursuivie

Raad van Financiën van plan is op retroactieve wijze aanzienlijke bedragen terug te vorderen.

Wij zijn het daarmee niet eens omdat de gewesten en gemeenschappen daardoor in financiële moeilijkheden zullen komen.

Het verheugt ons daarom dat de regering het niet eens was met het retroactieve karakter van de maatregel. De Franse Gemeenschap en het Waals Gewest betwisten de niet-contradictoire procedure en de retroactieve weerslag op drie boekjaren.

Door deze onverwachte ingreep komen de begroting en de financiële toestand van de gewesten en gemeenschappen in gevaar. Daar moeten we rekening mee houden.

De eerste minister heeft aangekondigd dat het onderzoek naar de financiële en operationele problemen van de politie, die het gevolg zijn van de politiehervorming, wordt voortgezet. De minister van Binnenlandse Zaken had beloofd dat de hervorming geen invloed zou hebben op de financiën van de gemeenten.

De socialisten zullen de grootste aandacht hebben voor de nieuwe beslissingen die op dat vlak worden genomen. We zijn daarom blij met het fonds dat hiertoe werd opgericht.

De socialisten hebben altijd gepleit voor de bestending van de veiligheids- en preventiecontracten door middel van meerjarenprogramma's en voor de ontwikkeling van dergelijke programma's in landelijke en semi-landelijke gebieden. We kunnen niet aanvaarden dat de misdaad zich vanuit de steden naar het platteland verplaatst. Wij zijn dan ook voorstander van een actieplan voor de landelijke gebieden.

In het eerste deel van zijn verklaring had de eerste minister het over de maatregelen met betrekking tot het buitenland. Het verheugt ons dat de begroting voor ontwikkelingssamenwerking met 9% stijgt en dat we daardoor over enkele jaren de beoogde 0,7% van het BNP zullen bereiken.

Een aantal maatregelen voor de toepassing van het Kyoto-verdrag doen evenwel problemen rijzen, zowel op ethisch vlak als op vlak van het milieu.

Ten slotte nog een woordje over Irak, een onderwerp waarover de eerste minister lang heeft uitgeweid.

pour répondre aux défis de demain. Nous ne répéterons jamais assez que ces nécessaires reconversions ne peuvent en aucune façon se faire au détriment des travailleurs de l'entreprise. Mais il est aussi évident qu'une telle réforme ne peut se faire sans moyens financiers considérables. C'est pourquoi nous nous réjouissons de ce que l'enveloppe prévue à cet effet – 300 millions d'euros – soit entièrement accordée à l'entreprise.

Nous sommes également fiers, en tant que socialistes, que la réforme fiscale porte principalement ses effets sur les bas et les moyens revenus grâce à une affectation de 21 milliards d'euros sur les 25 milliards d'euros acquis par cette réforme fiscale. C'est donc une réforme qui touche l'ensemble des revenus et qui permet de maintenir et même d'accroître le pouvoir d'achat des travailleurs. Nous y sommes particulièrement attachés.

Il nous semblait toutefois que compte tenu d'un certain retournement de conjoncture qui nous invite à revoir certaines dépenses à la baisse, il aurait peut-être été de bonne politique de reporter à des jours meilleurs la partie de la réforme relative aux salaires les plus élevés. Nous n'avons pas été suivis, mais les engagements pris ont été respectés.

En tant que sénateur de communauté, je voudrais aborder la situation financière des entités fédérées. C'est avec une certaine consternation que les Régions et Communautés ont appris que le Conseil supérieur des Finances allait leur réclamer, avec plusieurs années de retard et rétroactivement, des sommes considérables.

Cette pratique nous semble contestable ; elle risque en effet de mettre en péril la gestion même de ces entités fédérées qui ne peuvent naturellement pas tenir compte de pareils aléas dans leurs budgets.

On peut donc se réjouir que le gouvernement ait renoncé à donner un caractère rétroactif à cette mesure. Restent néanmoins la procédure non-contradictoire qui est contestée par les entités fédérées, en tout cas par la Communauté française et la Région wallonne, et l'effet rétroactif sur trois exercices.

Ces corrections imprévues vont rendre délicate la confection des budgets des entités fédérées et, plus généralement, leur situation financière. Il faudra y être très attentif.

Quant à la réforme des polices, le Premier ministre nous annonce la poursuite de l'examen des problèmes financiers et opérationnels. Il convient de rappeler les promesses qui ont été faites par le ministre de l'Intérieur – aucun municipaliste ne doit les avoir oubliées – quant au respect du principe de neutralité budgétaire pour les finances des communes.

Le groupe socialiste sera donc, plus que jamais, particulièrement attentif aux nouvelles décisions qui devront intervenir pour les communes ou les zones de police. Nous ne pouvons, dès lors, que nous réjouir de la constitution d'une provision à cet effet.

Concernant les contrats de sécurité et de prévention, notre groupe a toujours réclamé leur pérennisation via l'élaboration de programmes pluriannuels, ainsi que leur développement dans les zones rurales ou semi-rurales. En effet, il nous semble inacceptable que la délinquance, en quelque sorte bousculée dans les villes, se réfugie dans les campagnes, le

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – *Wat denkt u van de maatregelen voor defensie? Denkt u dat dit het geschikte ogenblik is voor een herstructurering van het leger? Gelet op de meeruitgave van enkele miljarden zal een verlaging van de middelen tot een crisis bij landsverdediging leiden en zal minister Flahaut in moeilijkheden komen. Wat is de mening van de Franstalige socialistische fractie daarover?*

De heer Jean-François Istasse (PS). – *Ik vertrouw erop dat minister Flahaut en de regering de beheersing van het budget en de modernisering van het leger met elkaar kunnen verzoenen.*

Wat Irak betreft, zeggen wij al lang dat de manier waarop het embargo wordt toegepast, ernstige gevolgen heeft voor de burgerbevolking. We herhalen dat er een diplomatieke uitweg voor de crisis moet worden gezocht. De administratie van president Bush voert een oorlogszuchtig beleid, dat een vreedzame oplossing in de weg staat. Het internationaal recht, de gedragsregels die de staten zichzelf via het Handvest van de Verenigde Naties hebben opgelegd en de resoluties van de Veiligheidsraad moeten overal worden gerespecteerd, ook en misschien vooral in het Midden-Oosten.

Ten slotte wil ik onderstrepen dat onze fractie zeer tevreden is met de beslissingen die de regering heeft genomen inzake sociale zekerheid, in het bijzonder inzake gezondheidszorg.

We zijn blij met de maatregelen met betrekking tot de minimumlonen en de lage pensioenen. Hetzelfde geldt voor de doelstellingen en de inspanningen inzake werkgelegenheid.

We moeten uiteraard behoedzaam blijven, maar er moet in elk geval voorrang worden gegeven aan gezondheid, veiligheid, werkgelegenheid en mobiliteit. Ik hoop dat ik met mijn uiteenzetting heb aangetoond dat wij niet tot het kamp van de verzuurden behoren.

De heer Frans Lozie (AGALEV). – *Ik wil kort enkele bedenkingen formuleren bij de beleidsverklaring. De Senaat discussieert niet over de begroting als dusdanig maar over de krachtlijnen van het regeringsbeleid die in de begroting zijn*

probleem étant alors déplacé sans être résolu. L'élaboration d'un plan d'action pour les zones rurales ne peut, pour ces raisons, qu'emporter notre adhésion.

Le volet international, qui a constitué l'introduction de la déclaration du premier ministre, a également retenu toute notre attention. Nous devons nous réjouir de l'augmentation octroyée à l'aide au développement. En augmentant le budget de 9%, nous devrions atteindre 0,7% du PNB dans les années à venir.

Par contre, en ce qui concerne le Fonds pour l'application de Kyoto, certaines des mesures préconisées posent problème, tant sur le plan éthique qu'environnemental.

Un mot enfin sur le problème de l'Irak, sur lequel s'est longuement étendu le premier ministre.

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – *Que pensez vous des mesures du gouvernement relatives au budget de la Défense ? Estimez-vous le moment est approprié pour procéder à une restructuration de l'armée ? Sachant que celle-ci doit faire face à un surplus de coûts de quelques milliards, le fait de diminuer encore le budget risque de provoquer une crise dans la Défense et de créer des difficultés au ministre Flahaut. Quelle est l'opinion de votre groupe sur ce point ?*

M. Jean-François Istasse (PS). – *Je fais entière confiance au ministre Flahaut et au gouvernement pour assurer à la fois une maîtrise des budgets et une modernisation de notre armée. C'est un objectif qui est poursuivi depuis longtemps et le ministre Flahaut s'en acquitte parfaitement à l'heure actuelle.*

J'en reviens à la question de l'Irak. Nous considérons depuis longtemps que l'embargo, tel qu'il est appliqué, a de graves conséquences sur les populations civiles. Nous voulons rappeler avec force que c'est par voie diplomatique que la crise doit être résolue. L'administration du président Bush mène une politique belliciste, qui va à l'encontre de la paix. Nous réaffirmons avec fermeté que le droit international, les règles de conduite que les États se sont eux-mêmes données à travers la Charte des Nations Unies et le fonctionnement de l'Organisation des Nations Unies, et donc les résolutions du Conseil de sécurité, doivent être respectés, partout, y compris et peut-être surtout au Moyen-Orient.

Je termine mon intervention en soulignant que le groupe socialiste enregistre avec satisfaction les décisions que le gouvernement a prises afin de rencontrer les exigences en matière de sécurité sociale et, particulièrement, en soins de santé.

Nous nous félicitons également des mesures touchant au salaire minimal et aux petites pensions. Il en est de même en ce qui concerne les objectifs et les efforts poursuivis en matière d'emploi.

Certes, la prudence budgétaire reste de mise mais les priorités doivent continuer à aller à la santé, à la sécurité des citoyens, à l'emploi et à la mobilité. Notre intervention prouve, je l'espère, que nous ne sommes définitivement pas dans le camp des aigris.

M. Frans Lozie (AGALEV). – *Ce budget a été élaboré dans des circonstances difficiles. La situation économique est incertaine. Il s'agit d'un phénomène international dont notre pays subit, lui aussi, les conséquences.*

vervat.

Iedereen zal het met mij eens zijn dat de begroting in bijzonder moeilijke omstandigheden diende te worden opgesteld. De economische toestand is onzeker. Het is een internationaal fenomeen, waarvan ook ons land de gevolgen ondergaat.

Ook de internationale politieke toestand is onzeker. De Amerikaanse oorlogsdreiging tegen Irak, waaraan de eerste minister heeft gerefereerd, kan een sfeer van algemene onzekerheid teweegbrengen en moet zo snel als mogelijk een oplossing krijgen. Ook andere internationale conflicten wegen op de economische toestand en op het welzijn in de wereld. Ik maak mij heel veel zorgen over het conflict tussen Israël en de Palestijnen. De toestand escaleert er van dag tot dag. Als Europeanen moeten wij daar meer aandacht aan besteden dan aan de problemen die de Amerikaanse president heeft met Irak. De manier waarop in het Midden-Oosten onze principes inzake humanitair recht en conflictbeheersing met de voeten worden getreden, moet ons zorgen baren.

Enkele weken geleden had ik het geluk in de Balkan te vertoeven. De toestand in Bosnië, Kosovo en Macedonië baart mij eveneens zorgen. De resultaten van de verkiezingen in Bosnië zijn weinig geruststellend. De Balkan ligt vlak bij ons.

Ten slotte is de catastrofale voedsel- en gezondheidssituatie in Afrika onze wereld onwaardig. Europa en België nemen te weinig initiatieven om hieraan te verhelpen. Wij zijn weliswaar niet volledig afwezig. De voor Afrika zo belangrijke AIDS-bestrijding wordt niet toevallig door een Belg geleid. Maar, de Europese reacties zijn nog steeds te afstandelijk en onvoldoende geëngageerd. De verontrustende toestand in Afrika is vanuit humanitair oogpunt volkomen onaanvaardbaar en op termijn niet houdbaar.

In die ongunstige context moest de regering haar beleid voor het volgend jaar uitstippelen.

Er zijn verkiezingen op komst. We moeten op 15 juni 2003 naar de stembus en er is nog heel veel werk. Het is evident dat de verkiezingen een invloed hebben op de beleidsverklaring en de debatten die erover werden gevoerd. Er zijn niet alleen spanningen in de veelkleurige meerderheid. Uit de debatten in Kamer en Senaat leid ik af dat de verkiezingskoorts ook bij de oppositie stijgt. Dat is niet negatief, want ook dat is democratisch.

Er is de onzekerheid over de toekomst van onze instellingen, wat een invloed zal hebben op het werk vooral in de Senaat. Er is onzekerheid over de toekomst van de Senaat als instelling. Er werden voor de toekomst al enkele kruitlijnen getrokken, maar ook hier zal de democratische weg moeten worden gevolgd.

Europa baart mij nog meer zorgen. België heeft, niet alleen tijdens het voorzitterschap, gehamerd op de interne vernieuwing en versteviging van de Europese instellingen en op de noodzaak van de uitbreiding van de Unie. Die vordert echter veel te traag ondanks de initiatieven die België op dat vlak genomen heeft. Ik heb vertrouwen in de regering en in de mensen die ze heeft aangewezen om dit werk voor te bereiden, onder meer de heer Dehaene die op dat vlak veel verdiensten heeft.

La situation politique internationale est également incertaine. Outre la menace de guerre entre les États-Unis et l'Irak, d'autres conflits internationaux influencent la situation économique et le bien-être dans le monde. Je suis préoccupé par l'escalade dans le conflit entre Israël et les Palestiniens. En tant qu'Européens, nous devons accorder toute notre attention à ce problème. Ce qui se passe au Moyen-Orient est en opposition avec nos principes en matière de droit humanitaire et de gestion de conflits. Cela doit nous interpellier.

Il y a quelques semaines, je me suis rendu dans la région des Balkans, plus près de chez nous. La situation en Bosnie, au Kosovo et en Macédoine est également préoccupante.

Enfin, l'Afrique connaît une situation alimentaire et sanitaire catastrophique. L'Europe et la Belgique ne prennent pas suffisamment d'initiatives pour remédier à cette situation indigne. Ce n'est pas un hasard si c'est un Belge qui dirige la lutte contre le sida en Afrique, mais les réactions européennes restent trop distantes et insuffisamment engagées. Du point de vue humanitaire, la situation en Afrique est inacceptable.

Dans ce contexte défavorable, le gouvernement doit définir sa politique pour l'année prochaine.

Les élections arrivent. Nous devons voter le 15 juin 2003 et il y a encore beaucoup à faire. Il est clair que les élections ont une influence sur la déclaration du gouvernement et les débats qui s'y rapportent. La tension monte au sein de la majorité arc-en-ciel, mais la fièvre électorale augmente aussi dans l'opposition.

L'incertitude plane sur l'avenir de nos institutions, ce qui influencera les travaux, surtout au Sénat. L'avenir de ce dernier en tant qu'institution est incertain. Quelques lignes directrices ont déjà été esquissées pour l'avenir, mais le cheminement démocratique devra être suivi.

L'Europe me préoccupe davantage. La Belgique a toujours insisté sur le renouvellement interne et le renforcement des institutions européennes ainsi que sur la nécessité de l'élargissement de l'Union. Ce dernier progresse trop lentement, malgré les initiatives prises par la Belgique sur ce plan. J'ai confiance dans le gouvernement et les personnes qu'il a désignées pour préparer ce travail, entre autres M. Dehaene, qui a beaucoup de mérites sur ce plan.

La confection du budget 2003 ne fut pas chose aisée. Le gouvernement arc-en-ciel a pourtant réussi à prendre des décisions cohérentes pour la politique de 2003. Ce fut un exercice d'équilibre particulièrement difficile, surtout parce que nous voulions tenir parole. Cela donne peut-être une impression erronée à l'opposition et à la presse, selon lesquelles ce budget manquerait de perspectives d'avenir, ne serait pas innovant, etc. Il est exact qu'il ne contient pas beaucoup de nouveautés mais, dans la dernière étape, le gouvernement veut achever ce qu'il a commencé et dégager les moyens nécessaires à cet effet.

L'élaboration du budget fut un exercice d'équilibre difficile. Toute personne ayant quelque expérience politique peut difficilement espérer que la dernière discussion budgétaire et la dernière déclaration d'un gouvernement fournissent un projet totalement nouveau. Ce serait non seulement peu crédible, mais aussi antidémocratique. Nous devons réaliser

De begroting 2003 opstellen was geen gemakkelijke taak. Toch is de veelkleurige regering erin geslaagd coherente beslissingen te nemen voor het beleid 2003. Het was een bijzonder moeilijke evenwichtsoefening, vooral omdat wij al onze vroegere afspraken willen nakomen. Dat geeft de oppositie en de pers misschien een verkeerd beeld. Deze begroting zou geen visie hebben, ze zou niet vernieuwend zijn, enzovoort. Het is juist dat ze niet veel nieuwigheden bevat, maar de regering wil in de laatste rit afwerken wat ze begonnen is en er de nodige middelen voor uittrekken. Ze heeft daarnaast extra ruimte gecreëerd om enkele dringende noden in te vullen en om het hoofd te kunnen bieden aan de verslechterde economische toestand.

Het opstellen van de begroting was een moeilijke evenwichtsoefening. Iemand die enige politieke ervaring heeft, kan bezwaarlijk verwachten dat de laatste begrotingsdiscussie en de laatste beleidsverklaring van een regering een volledig nieuw project opleveren. Dat zou niet alleen ongeloofwaardig, maar ook ondemocratisch zijn. We moeten de beleidslijnen die zijn uitgetekend, realiseren. Over enkele maanden zal de kiezer daarover zijn oordeel vellen. Ik betwijfel niet dat het oordeel positief zal uitvallen. Ik zal enkele positieve facetten van dat beleid opsommen.

De vermindering van de lasten op het individu en op arbeid wordt gehandhaafd. Zo wordt het dynamisme van de burger gestimuleerd. We moeten er uiteraard voor zorgen dat er voldoende middelen overblijven om de taken van de overheid te financieren.

Voorts zijn we erin geslaagd de NMBS structureel te hervormen. Niemand twijfelt eraan dat de nieuwe baas de nodige capaciteiten heeft om de problemen grondig aan te pakken. Er is voor gezorgd dat de NMBS de middelen heeft om de haar opgedragen taken te vervullen. Het probleem van de schuldenlast moet binnen afzienbare tijd worden opgelost. Daarover is iedereen het eens.

De regering heeft bij haar aantreden gezegd dat er een inhaaloperatie nodig is om het budget van ontwikkelings samenwerking te verhogen. Ondanks de moeilijke budgettaire omstandigheden zal er niet worden bespaard op justitie, noch op ontwikkelings samenwerking. In die departementen moet de groei gewaarborgd blijven om de vooropgestelde norm te kunnen bereiken.

De regering heeft maatregelen genomen om de kwaliteit van ons voedsel te bewaken. Ik verwijs naar het Federaal Voedselagentschap en de monitoringssystemen om de kwaliteit van de voeding te controleren. De begroting maakt de nodige middelen vrij om die controle te garanderen. Het personeelsbestand van het Federaal Voedselagentschap is nu opgevuld en de werkzaamheden kunnen van start gaan. Het voedselagentschap zorgt voor een performant voedselbewakingssysteem.

Daarnaast zijn er nieuwe uitdagingen, zoals het Kyoto-fonds. We mogen niet verwachten dat daarmee alle problemen kunnen worden opgelost, maar het is alleszins een eerste stap. De mogelijkheid om de emissienormen op te kopen, bestaat. Of België van die mogelijkheid gebruik zal maken, werd nog niet beslist. De groene ministers zullen ongetwijfeld alles in het werk stellen om dat te vermijden.

De regering heeft er als een goede huisvader voor gezorgd

les lignes politiques tracées. Dans quelques mois, l'électeur prononcera son jugement. Je ne doute nullement qu'il sera positif. Je vais énumérer quelques aspects positifs de cette politique.

La diminution des charges sur les personnes et le travail est maintenue. Le dynamisme des citoyens est ainsi stimulé. Nous devons cependant veiller à conserver des moyens suffisants pour financer les missions des pouvoirs publics.

Nous avons réussi à réformer la SNCB sur le plan structurel. Personne ne doute que le nouveau manager dispose des capacités nécessaires pour appréhender sérieusement les problèmes. On a veillé à ce que la SNCB reçoive les moyens indispensables à l'accomplissement de ses missions. Le problème de la dette doit être résolu dans un proche avenir.

Lors de son entrée en fonction, le gouvernement a dit qu'une opération de rattrapage était nécessaire pour augmenter le budget de la Coopération au développement. Malgré les circonstances budgétaires difficiles, aucune économie ne sera réalisée dans le domaine de la Justice et de la Coopération au développement. Dans ces départements, la croissance doit être garantie pour pouvoir atteindre la norme fixée.

Le gouvernement a pris des mesures pour préserver la qualité des aliments. Le budget dégage les moyens nécessaires pour garantir le contrôle effectué par l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire. Le cadre du personnel de l'agence est actuellement complet et les travaux peuvent commencer.

Il y a également de nouveaux défis, comme le Fonds Kyoto. Nous ne devons pas espérer que tous les problèmes seront ainsi résolus, mais c'est en tout cas une première étape. La possibilité d'acheter des quotas d'émission existe, mais on n'a pas encore décidé si la Belgique en fera usage. Les ministres Verts mettront certainement tout en œuvre pour l'éviter.

Le gouvernement a veillé, en bon père de famille, à disposer de moyens suffisants pour pouvoir réagir de façon appropriée lors de périodes difficiles. Les quotas d'émission échangeables sont l'un des moyens pouvant être gardés en réserve, mais ce n'est pas le moyen principal pour atteindre les normes de Kyoto.

Des mesures sociales indispensables ont aussi été prises. Plusieurs membres ont dit ce matin qu'en cette année d'élections, des cadeaux sont à nouveau distribués. Je ne suis pas d'accord. Le budget augmente effectivement une série de pensions et relève certains minima. Ce ne sont pas des cadeaux, mais des choses auxquelles les citoyens ont droit.

En revanche, ce que j'aurais considéré comme un cadeau, c'est la déductibilité totale des frais de restaurant. Cette mesure était proposée, mais elle n'a pas été retenue. Si je puis admettre que les personnes qui vont souvent au restaurant à titre professionnel puissent déduire une partie de leurs frais de restaurant, je ne puis accepter que ces derniers soient déductibles à 100%. Les personnes qui mangent chez elles, parce qu'elles sont au chômage ou pensionnées devraient dans ce cas avoir droit à une réduction d'impôt. Accorder une déductibilité totale revient à subventionner directement le secteur des restaurants.

dat, wanneer het slecht gaat, de middelen voorhanden zijn om gepast te reageren. Uitwisselbare emissienormen vormen één van de middelen die in reserve kunnen worden gehouden, al zijn ze niet het belangrijkste middel om de Kyoto-normen te halen.

Er werden ook noodzakelijke sociale maatregelen genomen. Verschillende leden zegden vanochtend dat er in dit verkiezingsjaar weer cadeautjes worden uitgedeeld. Ik ben het daarmee niet eens. De begroting verhoogt inderdaad een aantal pensioenen en trekt een aantal minima op. Dat zijn geen cadeaus, wel zaken waar mensen recht op hebben. Zij hebben zelfs recht op meer. Onze maatregelen zorgen ervoor dat de mensen die het in deze maatschappij het moeilijkst hebben, mee kunnen evolueren.

Wat ik wel als een cadeau zou hebben beschouwd, is de honderd procent aftrekbaarheid van de restaurantkosten. Deze maatregel lag op tafel, maar is niet behouden. Dat personen die beroepshalve veel op restaurant moeten, een deel van hun restaurantkosten kunnen inbrengen, kan ik nog aanvaarden. Maar voor 100% aftrekbaar maken, daar kan ik niet inkomen. Iedereen moet eten. Ook mensen die thuis eten, omdat ze werkloos of gepensioneerd zijn, zouden dan recht hebben op een belastingvermindering. Een volledige aftrekbaarheid is eigenlijk een rechtstreekse subsidiëring van de restaurantsector. In deze moeilijke tijden is zoiets niet verantwoord.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Voor bedrijfsrestaurants of voetbalclubs zijn restaurantkosten wel volledig aftrekbaar, terwijl dat voor andere restaurants niet het geval is. In de loge van Anderlecht geldt de aftrekbaarheid, in een gewoon restaurant niet. Daar moet gelijkheid komen.

We moeten ook kijken naar de toestand van de verschillende economische sectoren. Het verminderen van de arbeidskosten draagt bij tot een grotere werkgelegenheid. De horecasector is de sector met het grootste aantal faillissementen. Het probleem ontkennen lost het niet op.

Het gaat niet om de keuze tussen de verhoging van de laagste pensioenen of iets doen voor de horecasector. De regering kon de door de horecasector voorgestelde maatregelen nemen met een zeker terugverdieneffect tot gevolg. Dat is trouwens altijd het standpunt van minister Daems geweest, maar het gewicht dat hij in de regeringsschaal legt, lijkt me niet bijzonder hoog. Ik denk dat dát de reden is waarom die maatregel er niet is gekomen, terwijl bij Belgacom 1 miljard euro wordt gehaald.

Overigens is het de regering geweest die de staten-generaal van de horeca heeft georganiseerd, maar op het terrein gebeurt er niets.

De heer Frans Lozie (AGALEV). – Wij steunen het regeringsplan om een specifiek en flexibel statuut voor seizoen- en tijdelijk werk in de horeca uit te werken.

Mevrouw Jeannine Leduc (VLD). – Er zijn heel wat sectoren met een grote verlanglijst. Er moeten dus keuzes gemaakt worden. Wat de horeca betreft, hebben we gekozen voor de werkgelegenheid. Die vraag leeft al jaren. De rest zal wellicht later volgen.

De heer Frans Lozie (AGALEV). – Als we de horeca op

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – *Les frais de restaurant sont totalement déductibles pour les restaurants d'entreprises ou les clubs de football, alors que ce n'est pas le cas pour les autres restaurants.*

Nous devons également examiner la situation des différents secteurs économiques. La diminution des coûts salariaux contribue à l'augmentation du volume de l'emploi. Le secteur horeca est celui qui compte le plus grand nombre de faillites. Nier le problème ne le résout pas.

Il ne s'agit pas de faire un choix entre augmenter les pensions les plus basses ou faire quelque chose pour le secteur horeca. Le gouvernement pouvait adopter les mesures proposées par le secteur horeca qui auraient eu certaines retombées positives. C'est le point de vue qu'a toujours défendu le ministre Daems, mais le poids qu'il représente dans la balance gouvernementale ne me semble pas très important. C'est la raison pour laquelle cette mesure n'a pas été prise, alors que pour Belgacom on trouve un milliard d'euros.

C'est le gouvernement qui a organisé les états généraux de l'horeca, mais sur le terrain rien ne se passe.

M. Frans Lozie (AGALEV). – *Nous soutenons le plan du gouvernement visant à créer un statut spécifique et flexible pour le travail saisonnier et temporaire dans le secteur horeca.*

Mme Jeannine Leduc (VLD). – *Beaucoup de secteurs ont une longue liste de desiderata. Des choix doivent donc être opérés. En ce qui concerne l'horeca, nous avons opté pour l'emploi. Cette question se pose depuis des années. Le reste suivra sans doute plus tard.*

M. Frans Lozie (AGALEV). – *Si nous pouvons offrir à court*

korte termijn een flexibel statuut kunnen bieden waarmee pieken gemakkelijker opgevangen kunnen worden, bewijzen we de sector een veel grotere dienst. De sector vraagt dit al lang. (*Uitroepen van de heer Vandenberghe*)

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – De Vlaamse horeca reageert gematigd positief op deze hervorming. Hetzelfde geldt voor de werkgeversorganisaties UNIZO, het VBO en het VEV.

De heer Frans Lozie (AGALEV). – Ik ben het eens met de eerste minister; er is nog veel werk. De wetgeving op de patiëntenrechten, bijvoorbeeld, moet worden uitgevoerd. De ombudsfunctie, die een belangrijke rol speelt in de bemiddeling tussen artsen en patiënten, moet er komen. Voorts is het wetsvoorstel op de wapenuitvoer bijna rond. We zullen het eerste land zijn dat de Europese gedragscode in een wet verankert. De uitstap uit de kernenergie moet worden gerealiseerd. De Senaat moet zich buigen over de openstelling van het huwelijk. Een aantal parlementaire initiatieven, waaronder de wetgeving omtrent het wetenschappelijk onderzoek op embryo's, moet worden afgerond.

Agalev zit nu in het laatste jaar van zijn eerste regeerperiode. Voor ons blijft het hard werken. Ondanks alle moeilijkheden die we onderweg hebben ondervonden, willen we de uitdaging verder aangaan. We hebben onze verantwoordelijkheid opgenomen en zullen dat blijven doen. De regering kan op ons rekenen voor de realisatie van het programma dat we samen hebben opgesteld. Het stemt me gelukkig dat de regeringsverklaring en de begrotingsopmaak geen volledig nieuw project uittekenen, maar wel de garantie bieden dat we onze afspraken zullen nakomen. De kiezer zal daarover volgend jaar kunnen oordelen. Ik zie dat ogenblik met veel vertrouwen tegemoet.

De heer Paul Galand (ECOLO). – *Wij hebben een verklaring gehoord met ontegensprekelijk liberale klemtonen, een stevige sociale achtergrond en sterke bakens voor duurzame ontwikkeling. Het lijkt me nutteloos om in de Senaat te herhalen wat het publiek en de regering al in de Kamer hebben gehoord.*

Als senator wil ik met mijn uiteenzetting perspectieven op middellange termijn openen. Ik zal dan ook de nadruk leg op de vooruitgang die werd geboekt inzake duurzame ontwikkeling.

Ten eerste is de begroting in evenwicht. Van bepaalde buurlanden kan niet hetzelfde worden gezegd.

Hiermee is aangetoond dat een voorzichtig beheer niet het voorrecht is van één politieke stroming. De regering-Jospin ging zo te werk, terwijl de regering-Raffarin dat helemaal niet doet en de paarsgroene regering met een verkiezingsjaar voor de deur dan weer wel.

Ten tweede wordt de doelstelling bevestigd om 0,7% van het BBP aan openbare ontwikkelingssamenwerking te besteden; dat is essentieel, want zo lang een miljard mensen in de grootste armoede moeten blijven leven en de sociale ongelijkheid in de landen van het Noorden en het Zuiden en tussen het Noorden en het Zuiden niet wordt weggewerkt, blijft er een hypotheek liggen op de duurzame ontwikkeling. De doelstelling van 0,7% en de wil om een coherent en sociaal rechtvaardig beleid te voeren inzake Noord-

terme un statut flexible au secteur horeca, lui permettant de gérer plus facilement les périodes d'activité intense, nous lui rendons un beaucoup plus grand service. (Exclamations de M. Vandenberghe).

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Le secteur horeca flamand réagit assez positivement à cette réforme. Il en est de même des organisations patronales UNIZO, VBO et VEV.*

M. Frans Lozie (AGALEV). – *Je suis d'accord avec le premier ministre ; il y a encore beaucoup de travail. Il faut encore exécuter, par exemple, la loi sur les droits des patients. La fonction de médiation, qui joue un rôle important dans la conciliation entre médecins et patients, doit être instaurée. La proposition de loi sur les exportations d'armes est pratiquement prête. Nous serons le premier pays à inscrire dans une loi le code de conduite européen. La sortie du nucléaire doit être réalisée. Une série d'initiatives parlementaires, dont la loi relative à la recherche scientifique sur les embryons, doivent être finalisées.*

Agalev est actuellement dans la dernière année de sa première législature. Nous avons encore beaucoup de travail à réaliser. Malgré toutes les difficultés que nous avons rencontrées, nous voulons continuer à relever le défi. Le gouvernement peut compter sur nous pour la réalisation du programme que nous avons établi ensemble. Je suis heureux que la déclaration du gouvernement et le budget ne contiennent aucun projet entièrement nouveau, mais offrent la garantie que nous respecterons nos engagements. L'électeur se prononcera à ce propos l'année prochaine. J'attends ce moment avec une grande confiance.

M. Paul Galand (ECOLO). – Nous avons entendu une déclaration avec des accents libéraux indéniables, un fond social solide et des balises de développement durable fortes. Il me semble inutile de répéter au Sénat ce que le public et le gouvernement ont déjà entendu à la Chambre.

Comme sénateur, j'inscrirai mon propos dans une perspective à moyen terme. Je ne vous étonnerai dès lors pas en insistant sur les avancées en matière de développement durable.

Primo, le budget est en équilibre. On ne peut en dire autant des budgets de pays voisins. Cela prouve que la prudence dans la gestion n'est pas l'apanage d'un seul courant politique puisque le gouvernement Jospin s'y était tenu, que le gouvernement Raffarin ne la respecte pas et que le gouvernement arc-en-ciel s'y maintient malgré l'année électorale en perspective.

Secundo, l'objectif de 0,7% du PIB à consacrer à l'aide publique au développement est confirmé ; c'est essentiel car tant que la pauvreté totale est le lot d'un milliard d'êtres humains et tant que les inégalités sociales au sein des pays du Nord comme du Sud, et entre le Nord et le Sud, ne se résorbent pas, toute perspective de développement durable est hypothéquée. Cet objectif de 0,7% et celui d'avoir une politique cohérente de coopération Nord-Sud et d'équité sociale forment une base minimum indispensable. Trop de pays du Nord, confrontés à des difficultés budgétaires, reviennent en arrière sur ces objectifs. Des mises au point au

Zuïdsamenwerking vormen het onontbeerlijke minimum. Al te veel landen in het Noorden die zelf worden geconfronteerd met begrotingsproblemen, binden in op dat stuk. Op Europees niveau moet een en ander absoluut worden rechtgezet.

Ten derde heeft de eerste minister de internationale situatie en het dreigende conflict met Irak wel ter sprake gebracht, maar anderzijds kan niet voldoende worden beklemtoond dat de steeds slechtere situatie van de Palestijnse bevolking en het klimaat van onveiligheid voor de Israëliëse burgers de vrede en de duurzame socio-economische ontwikkeling in het Midden-Oosten in de weg staan. Duurzame vrede en ontwikkeling in het Middellandse Zeegebied zijn niet denkbaar zonder dat het internationaal recht voor en door iedereen wordt geëerbiedigd of zonder dat internationale druk en internationale sancties ten aanzien van alle partijen met dezelfde kracht worden toegepast.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – *Men moet ook de Grondwet eerbiedigen!*

De heer Paul Galand (ECOLO). – *Ik heb het nu over het Midden-Oosten, over de eerbiediging van het internationaal recht. Wij zullen later terugkomen op de Grondwet. Ik weet wel dat de heer De Batselier een bijzondere grondwet voor Vlaanderen wil. Ik ben het echter met u eens dat wij er beter aan zouden doen toe te zien op de eerbiediging van de Belgische Grondwet voor iedereen.*

De paarsgroene meerderheid zet ook bakens uit in het belangrijke domein van de mobiliteit. Tijdens het begrotingsconclaaf werden belangrijke beslissingen genomen met betrekking tot de NMBS. Deze beslissingen werden donderdag in de Kamer bevestigd en toegelicht. De jaarlijkse dotatie zal worden verhoogd en een extra krediet van 1,5 miljard frank zal worden toegekend voor de uitvoering van het beheerscontract. De regering heeft ook beslist een mechanisme in het leven te roepen dat de overname van de schuld van de NMBS waarborgt.

Wat het sociale hoofdstuk betreft, onderschrijf ik volledig wat de heer Istasse net heeft gezegd.

Voor de begroting van de ziekte- en invaliditeitsverzekering werd een betekenisvolle budgettaire inspanning gedaan. De herwaardering van de intellectuele prestatie van de arts en meer in het bijzonder van de huisarts moet vooropstaan. Als, nu een sluitende begroting werd opgesteld, het evenwicht niet via interne aanpassingen wordt bereikt, dan is de budgettaire inspanning irrationeel geweest. Alleen een zeer coherente aanpak van de volksgezondheid vormt een waarborg voor succes. De voorafgaande intellectuele prestatie van de huisarts en klinische reflectie van het verzorgend team zijn van doorslaggevend belang voor de keuze van de technische onderzoeken of van oordeelkundige ingrepen. Dankzij deze intellectuele inspanning kan heel wat nutteloze verzorging worden vermeden.

Het Kenniscentrum in het huidige ontwerp zal niet volstaan, want het zal de beleidsmakers voorlichten op grond van het aanbod. De politieke en wetgevende beleidsmakers hebben echter nood aan een permanente inschatting van de voorspelbare behoeften inzake gezondheidszorg en dit op grond van demografische, socio-economische en milieugegevens. Volgens ons is die rol weggelegd voor het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid en voor de

niveau de l'Union européenne sont donc indispensables.

Tertio, le premier ministre a évoqué la situation internationale et les risques d'un conflit avec l'Irak mais on ne dira jamais assez combien l'aggravation terrible de la situation des populations palestiniennes et le climat d'insécurité qui pèse sur les civils en Israël sont les obstacles principaux à toute évolution pacifique et au développement socio-économique durable du Moyen-Orient. Il n'y a pas d'avenir pour la paix et un développement durable euroméditerranéen – cela nous concerne aussi – sans le respect du droit international pour tous et par tous ni sans l'équivalence dans l'application des pressions et des sanctions internationales.

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – Il faut aussi respecter la Constitution !

M. Paul Galand (ECOLO). – Je parle du Moyen-Orient, du respect du droit international. Nous reviendrons plus tard sur la Constitution. Je sais que M. De Batselier veut une Constitution spéciale pour la Flandre. Cependant, je suis d'accord avec vous, il vaudrait mieux veiller au respect de la Constitution belge pour tous.

La majorité arc-en-ciel fixe aussi des balises dans ce domaine essentiel qu'est la mobilité. Lors du conclave budgétaire, des décisions importantes ont été prises concernant la SNCB. Ces décisions ont été confirmées et exposées à la Chambre ce jeudi. L'entreprise disposera donc de plus de moyens afin de développer les services de mobilité et la sécurité. La dotation annuelle sera augmentée et une enveloppe supplémentaire de 1,5 milliard de francs sera accordée pour la réalisation du contrat de gestion. Le gouvernement a aussi décidé de créer un mécanisme légal garantissant la reprise de la dette de l'entreprise.

Sur le social, je rejoins tout à fait ce que M. Istasse a dit tout à l'heure.

Je veux souligner que le budget de l'assurance maladie – invalidité est garanti par un effort budgétaire très significatif. Nous savons que ce qui doit être réussi en priorité, c'est la revalorisation de l'acte intellectuel posé par un médecin et particulièrement par un médecin généraliste. En effet, si le budget est assuré pour cette année mais que les ajustements et les rééquilibrages internes ne sont pas réalisés, l'effort budgétaire manquera de rationalité. Seule une forte cohérence dans politique de santé publique nous garantira une réussite. L'acte intellectuel du médecin, la réflexion clinique de l'équipe soignante avant d'arrêter le choix des examens techniques et des interventions les plus judicieuses sont essentiels. Cet acte intellectuel peut éviter beaucoup de prestations inutiles.

Le *Kenniscentrum* ne suffira pas car, au moins dans le projet actuel, il fournira aux décideurs des informations surtout à partir de l'offre. Ce qu'il nous faut aussi comme décideur politique et législatif, c'est une évaluation permanente des besoins prévisibles de soins de santé, à partir des données démographiques, des données socio-économiques et des conditions de vie environnementales de la population. Selon nous, c'est là le rôle de l'Institut scientifique de santé

provinciale en lokale gezondheidsobservatoria.

Met de toepassing van de wet op de patiëntenrechten mag niet meer worden gedraald. Tegelijkertijd moet echter de wet op de medische fouten voor het einde van deze zittingperiode worden goedgekeurd, want anders zullen nieuwe uitgaven voor bijkomende onderzoeken om de artsen te beschermen, de begroting van gezondheidszorg doen ontsporen.

Wat de palliatieve zorg betreft, wacht ik natuurlijk op een mededeling van de regering over de stand van zaken. Met toepassing van de wet die wij hebben goedgekeurd, mag thuis sterven voor de patiënt en zijn naastbestaanden niet duurder zijn dan sterven in een ziekenhuis.

Als gemeenschapssenator ben ik het eens met de opmerkingen van de heer Istasse over de eventuele negatieve weerslag op de begrotingen van de gemeenschappen en de gewesten. De meerderheid moet een oplossing vinden voor dit probleem.

Mijnheer Thissen, u hebt verwezen naar de armoede – indicatoren van de OESO-landen. U kunt vaststellen dat ik niet systematisch gekant ben tegen de betogen van de democratische oppositie. U hebt gelijk: in het licht van de beschikbare middelen bekleedt België geen eervolle plaats. Ik wacht dus ook op het tweejaarlijks verslag over de armoede dat de heer Vande Lanotte als minister van Maatschappelijke Integratie ons moet bezorgen. Op basis van dit rapport zouden wij de evolutie regelmatig moeten kunnen volgen en kunnen nagaan of onze budgettaire en politieke keuzes niet alleen neerkomen op het handhaven van de totale en gemiddelde rijkdom van de bevolking, maar ook de armoede wegwerken en de allerarmsten helpen zich op te tillen tot het gemiddelde niveau dat een Belgisch burger mag verwachten. U hebt gelijk om onze aandacht hierop te vestigen.

De heer René Thissen (CDH). – *U kunt me misschien nog op een ander punt bijvallen. U argumenteert dat België inzake begrotingsevenwicht uiteindelijk een goede leerling is: Frankrijk, Duitsland enzovoorts stellen zich tevreden met een deficit, maar wij niet. In mijn ogen zijn wij, gezien onze schuldenlast en de criteria van Maastricht, wel verplicht om een begroting in evenwicht op te stellen. De schuld van Duitsland en Frankrijk ligt niet hoger dan 100% van hun bruto binnenlands product. Wij kunnen ons dus moeilijk tot beste leerling uitroepen als wij gewoon doen wat van ons wordt gevraagd.*

Het doel was om een overschot te verwezenlijken, met name om het Zilverfonds te stijven en te ontwikkelen. Dat zal niet lukken, want het begrotingsoverschot dat normaal 6% – ideaal gesproken zelfs 6,5% – moest bedragen om de besparingspiraal op gang te brengen, zal niet worden gehaald. Met 5,5% kunnen wij geen reserves aanleggen voor het Zilverfonds.

De heer Paul Galand (ECOLO). – *Ik stel in elk geval vast dat deze regering een deugdelijk budgettair evenwicht heeft*

publique et des observatoires provinciaux et locaux de santé.

Au sujet des droits du patient, l'application de la loi ne peut être retardée mais, en même temps, la loi sur les erreurs médicales doit aboutir avant la fin de la législature, sinon de nouvelles dépenses en examens complémentaires pour protéger les médecins vont faire exploser le budget des soins de santé.

Au sujet des soins palliatifs, j'attendrai bien sûr, dans un avenir le plus rapproché possible, la communication du gouvernement sur l'état d'avancement du plan des soins palliatifs, tel que prévu par la loi que nous avons votée, pour que le choix de finir ses jours à la maison ne coûte pas plus cher au patient et à ses proches que celui de mourir à l'hôpital.

Bien entendu, en tant que sénateur de Communauté, je me joins aux observations que M. Istasse a exprimées quant aux éventuelles répercussions dommageables sur les budgets des Communautés et des Régions. La majorité doit trouver une solution à cette problématique.

Enfin, monsieur Thissen, vous avez évoqué les indicateurs de pauvreté humaine dans les pays de l'OCDE. Vous pouvez constater que je ne suis pas systématiquement contre les propos de l'opposition démocratique. Vous avez raison : la classification de la Belgique en la matière n'est pas tellement honorable par rapport aux moyens disponibles. J'attendrai donc aussi, en complément de la déclaration du Premier ministre, le rapport bisannuel sur l'état de la pauvreté que M. Vande Lanotte doit nous fournir en tant que ministre de l'Intégration sociale. Ce rapport devrait nous permettre de suivre régulièrement l'évolution de la situation et de voir si les choix budgétaires et politiques que nous faisons visent non seulement à défendre la richesse globale et moyenne de la population, mais aussi à résorber la pauvreté et à permettre aux plus pauvres de rattraper la moyenne qu'un citoyen belge peut espérer. Vous avez raison d'attirer notre attention sur ce point.

M. René Thissen (CDH). – Vous pourrez peut-être aussi me donner raison sur un autre point. Dans votre argumentation sur l'équilibre du budget, vous nous dites que la Belgique est finalement un bon élève : alors que la France, l'Allemagne, etc., se permettent un déficit, nous ne nous le permettons pas. À nos yeux, c'est une contrainte absolument incontournable, parce que l'Allemagne et la France n'ont pas une dette qui dépasse 100% du produit intérieur brut. Pour rester dans les critères de Maastricht, nous sommes obligés de maintenir un déficit égal à zéro. Nous ne pouvons donc pas nous prévaloir du fait que nous sommes de bons élèves en respectant tout simplement le minimum qui nous est demandé.

L'objectif était d'avoir un certain surplus, notamment pour alimenter le fonds de vieillissement et lui permettre de se développer ; ce ne sera pas le cas, parce que le surplus budgétaire qui devait normalement être de 6% – idéalement d'au moins 6,5% – pour engendrer le cercle vertueux des économies, ne pourra pas être maintenu. Avec 5,5%, on n'atteint pas l'objectif de créer les réserves nécessaires pour le fonds de vieillissement.

M. Paul Galand (ECOLO). – Je constate en tout cas que ce gouvernement a été vertueux sur l'équilibre budgétaire, et

gerealiseerd, wat in het verleden niet altijd gelukt is.

De heer Jacques D'Hooghe (CD&V). – Met enige aarzeling neem ik hier het woord om te reageren op de toespraak van de premier van dinsdag laatstleden. De verklaring van de regering over haar algemeen beleid is immers niets anders dan een misleidend verkiezingspamflet waarmee ze de brede bevolking ervan probeert te overtuigen hoe goed het wel gaat in ons land sinds het aantreden van de paarsgroene regering. Wie een realistisch beeld wil schetsen van de budgettaire en economische situatie, wordt meteen als doemdenker de grond ingeboord. Het is dus niet aangenaam de boodschapper te zijn van het minder goede nieuws, maar het clowneske van het Verhofstadtverhaal dwingt ons tot een reactie. Uit beleefdheid tikken we nog net niet de wijsvinger tegen het voorhoofd.

Ik zal dus bijzonder kort zijn, want veel woorden wens ik aan een dergelijk documentje niet te verspillen. Toch wil ik aantonen hoe ongegeneerd Verhofstadt aan de brede bevolking bewust misleidende informatie – een beleefde term om het woord leugen niet te moeten gebruiken – verstrekt. Ik doe een willekeurige greep uit de opmerkingen die we kunnen maken.

“Wij kiezen voor een groei prognose van 2,1%, zonder te vervallen in overdreven pessimisme”, aldus Verhofstadt. “En”, zo dekt hij zich verder in, “we zullen wel bijsturen als het nodig is.” Ongegeneerd noem ik dit. Nog het voorbije weekend blokletterde de economische pers: “OESO luidt alarmbel over wereldeconomie.” Ik citeer: “De OESO-barometer, die een beeld geeft van de te verwachten economische ontwikkeling, bevestigt de vrees dat de wereldeconomie, na een kortstondige opflakking in de eerste maanden van dit jaar, opnieuw in een recessie dreigt te verzinken. Alvast voor de eurozone zijn de perspectieven niet bemoedigend. De Deutsche Bank verlaagde vrijdag haar groei raming voor de Duitse economie dit jaar van 0,5 tot 0,1%... Voor 2003 voorspelt de Deutsche Bank een schamele groei van 0,6%. Tot voor kort mikten de meeste Duitse conjunctuuranalisten nog op een economische groei van 2,5% volgend jaar.”

Gisteren nog werd ik aangesproken in verband met het bedrijf Maxxim Medical uit Aalst, waar 130 mensen aan de deur worden gezet. En begin deze week bezocht ik een groot textielbedrijf in West-Vlaanderen waar men ronduit wees op het uiterst slechte jaar 2001 en erbij vermeldde dat er in 2002 geen enkele opleving te merken valt. Auditbureaus en bedrijfsrevisoren fronsen de wenkbrauwen omdat ze heel wat bedrijven in de rode cijfers zien duiken. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek registreerde in september 2002 19,1% meer faillissementen dan in september van vorig jaar.

Toch komt meneer Verhofstadt hier ongegeneerd vertellen: Olé, olé, alles gaat goed in ons land; en als dat niet zo is, dan sturen we wel een beetje bij. Ik vraag mij af hoe de gewezen Sabena-personeelsleden, hoe mensen die vandaag hun job verliezen, tegen dergelijke berichten aankijken. Ik kan alleen vaststellen dat zulke uitspraken geklasseerd dienen te worden onder de noemer ‘schaamteloze propagandataal’.

De premier verklaart: “Tegen de verwachtingen in zijn we met deze nieuwe begroting nog een stuk verder gegaan. Initieel planden wij 1 miljard euro besparingen. We hebben echter meer gedaan. We hebben 1,5 miljard euro bespaard.”

cela n'a pas toujours été le cas dans le passé.

M. Jacques D'Hooghe (CD&V). – *La déclaration de politique générale n'est rien d'autre qu'un pamphlet préélectoral visant à tromper la population en affirmant que tout va bien dans notre pays depuis que le gouvernement arc-en-ciel est en place. Annoncer de moins bonnes nouvelles n'est pas agréable, mais nous sommes forcés de réagir.*

M. Verhofstadt donne des informations délibérément trompeuses à la population. Il fixe le taux de croissance à 2,1%, par exemple, en précisant, pour se couvrir, que, si nécessaire, ce taux sera adapté. J'appelle cela du sans-gêne. Dans la presse économique du week-end dernier, l'OCDE tire la sonnette d'alarme en ce qui concerne l'économie mondiale. Les perspectives pour la zone euro ne sont pas encourageantes. La Deutsche Bank a réduit ses estimations de croissance de 0,5% à 0,1% pour cette année et prévoit 0,6% pour 2003.

Chez nous, les bureaux d'audit et les réviseurs d'entreprises froncent les sourcils en voyant tant d'entreprises s'enfoncer dans le rouge. En septembre 2002, l'Institut national de statistique a enregistré 19,1% de faillites en plus qu'à la même époque l'année dernière.

Néanmoins, M. Verhofstadt vient dire ici que tout va bien et que, si ce n'était pas le cas, on procéderait à de légères adaptations. Je me demande quelle sera la réaction des gens, notamment de la Sabena, qui ont perdu leur emploi. Ces propos doivent être qualifiés de « propagande électorale éhontée ».

Le premier ministre dit également avoir économisé 1,5 milliard d'euros au lieu du milliard prévu, et que l'on a dégagé de la marge pour de nouvelles initiatives. Je crains que ce soit comme pour le secteur horeca, auquel on a fait miroiter des promesses, mais qui n'a rien vu venir.

Le premier ministre a aussi déclaré ne pas avoir reporté les dossiers délicats jusqu'après les élections, comme par le passé ; c'est un aveu important. Il a récemment annoncé à la légère des engagements qui seront réalisés sous la prochaine législature. Le public apprendra autrement où ce demi-milliard a été économisé, pour autant que ce chiffre corresponde à la réalité. Nous demandons au gouvernement de nous éclairer sur cette économie de 0,5 milliard.

« Pour la première fois depuis longtemps, les dépenses en assurance maladie restent dans les limites budgétaires » dit notre cascadeur. Dans des notes de juillet 2002 destinées au Conseil général de l'INAMI, on peut lire que les dépassements pour 2001 s'élèvent à 14,6 milliards de francs et que la situation dans ce secteur est très préoccupante. Affirmer maintenant que les dépenses 2002 resteront dans les limites budgétaires est une déclaration gratuite qui ne se vérifiera qu'au printemps 2003. En outre, tous les spécialistes indiquent que le budget 2002 sera aussi insuffisant. Si les affirmations du premier ministre sont exactes, pourquoi cette subite augmentation de 6,5% en assurance maladie ?

Le premier ministre prétend aussi donner un ballon d'oxygène aux pouvoirs locaux. Il ne dit pas qu'il emprunte davantage de centimes additionnels, sans intérêts. On prélève à présent 6,7% au lieu de 6% antérieurement.

Le premier ministre déclare qu'on n'a jamais autant déposé

Ieder weldenkend mens verwacht dan een opsomming van besparingsmaatregelen, maar niets daarvan. Hij gaat doorgemoedereerd verder met de zin: “We hebben ruimte vrijgemaakt voor nieuwe impulsen, nieuwe initiatieven...” Zoals die voor de horecasector, vermoed ik, die maandenlang beloften kreeg voorgespiegeld waarvan niets in huis is gekomen. Verhofstadt gaat verder: “... en anders dan in het verleden hebben we de heikele dossiers niet doorgeschoven tot na de verkiezingen.” Dit is een belangrijke bekentenis. Nog in een recent verleden kondigde Verhofstadt steeds engagementen aan met uitvoeringsdatum in de volgende regeerperiode. Lichtvoetig somt de premier een aantal nieuwe initiatieven op. Waar dat anderhalf miljard euro is bespaard, zal het publiek op een andere manier moeten vernemen, voor zover het cijfer al met de realiteit overeenstemt. We vragen dan ook dat de regering vandaag een overzicht geeft van dat anderhalf miljard besparingen.

“Voor het eerst sedert lang blijven in 2002 de uitgaven in de ziekteverzekering netjes binnen de budgettaire krijtlijnen”, aldus onze stuntman. Uit nota's van juli 2002 bestemd voor de Algemene Raad van het RIZIV lezen wij dat pas halverwege 2002 enig zicht werd bekomen over de overschrijdingen in 2001. Ze bedroegen 14,6 miljard Belgische frank. De nota vermeldt: “De toestand in deze sector is des te zorgwekkender omdat de uitgaven voor 2001 één miljard hoger lagen dan de begroting 2002”. Nu stellen dat de uitgaven 2002 binnen de budgettaire krijtlijnen zullen blijven, is een compleet vrijblijvende verklaring die ten vroegste in het voorjaar 2003 enige toets zal kunnen doorstaan. Bovendien wijzen alle specialisten erop dat het budget 2002 ook dit jaar ontoereikend zal zijn. Indien de beweringen van de premier over 2002 juist zouden zijn, waarom dan die plotse – terechte – groei van 6,5% in de ziekteverzekering? Verhofstadt sluit af in de reeds geciteerde olé-olé-stijl. “Geen regering heeft ooit zoveel voor de zieken gedaan als dit kabinet”.

“Van deze begroting maakten we ook gebruik om onze lokale besturen meer zuurstof te geven”, aldus de premier. Hij vergeet er toevallig wel bij te vertellen dat hij renteloos wat meer gemeentelijke opcentiemen in bruikleen zal opnemen. Nu wordt 6,7% opcentiemen geheven in plaats van 6% vroeger; omgerekend een éénmalig voordeel van 260 miljoen euro. De literaire vertaling van deze operatie is bij de heer Verhofstadt: “Wij geven onze lokale besturen meer zuurstof”.

Met de uitspraak dat er nooit zoveel regeringsontwerpen en – voorstellen hebben klaar gelegen voor bespreking in het Parlement, wil Verhofstadt een pluim op zijn hoed steken. Helaas is dit voor hem een blaam van jewelste. De premier geeft immers onomwonden toe dat op enkele maanden van het einde van de regeerperiode nog een zeer aanzienlijk deel van het werk moet worden gepresteerd. Er is in de eerste jaren zeer veel tijd verloren gegaan. Voor de regering is kakelen veel eenvoudiger dan eieren leggen.

Tot zo ver mijn commentaar bij dit lachwekkend verhaal van dinsdag jongstleden.

De heer Verhofstadt gedraagt zich als een ongenueerde cafébezoeker. Hij is de tooghanger die zeer vlot het hoge woord voert, maar die niet geeft om de precisie van zijn boodschap. De omstanders in het café hangen aan zijn lippen.

de projets et de propositions de loi au Parlement. Hélas pour lui, c'est un blâme. Il admet qu'à quelques mois de la fin de la législature, il y a encore beaucoup de travail. Il a perdu beaucoup de temps les premières années. Pour le gouvernement, les paroles sont plus aisées que les actes.

M. Verhofstadt se conduit comme une personne qui offre une tournée générale dans un café et qui quitte l'établissement avant de payer l'addition. Les autres clients doivent alors payer eux-mêmes leur consommation.

Met een groots gebaar geeft hij een 'tournee'. Maar wanneer de caféhouder wenst af te rekenen, merkt hij dat zijn gulle bezoeker al lang de herberg heeft verlaten. De 'gelukkige' cafébezoekers stellen pas veel later, bij het verlaten van de zaak vast, dat ze het aangeboden drankje zelf moeten betalen.

De heer Jan Steverlynck (CD&V). – Het beleid van de regering zou snel en efficiënt worden. Dat is waar, ten minste op het vlak van het in de wereld sturen van beloftes. We wachten we nu al bijna vier jaar op concrete realisaties. Het wordt alsmat duidelijker dat onze ondernemers voor hun noden niet op de VLD moeten rekenen. De perceptie van de Blauwen stemt helemaal niet overeen met hun daden.

Neem nu wat het paradepaardje van paarsgroen had moeten worden, namelijk de administratieve vereenvoudiging. De administratieve rompslomp zou met één vierde verminderen. Jammer genoeg is die doelstelling verschrompeld tot een zeer magere belofte. In de beleidsverklaring van dinsdag jongstleden spreekt de premier niet meer over die grootse plannen, maar wordt de administratieve vereenvoudiging beperkt tot de banenplannen. Die banenplannen zijn een goede zaak, maar van de rest komt niets in huis. Dat blijkt uit heel wat studies en enquêtes. In sommige sectoren, zoals de bouw, wordt zelfs gewag gemaakt van een administratieve verzwaring. Er zijn wel enkele positieve tekenen, maar de administratieve vereenvoudiging is louter een charmeoffensief. Ondertussen zitten de ondernemers met de gebakken peren. Studies wijzen uit dat de administratieve rompslomp één van de hoofdredenen is waarom België zo weinig starters kent. Ook de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat trekt aan de alarmbel. De elektronische communicatie tussen het notariaat en de overheid komt niet van de grond. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de voorzitter van de Federatie van het Belgisch Notariaat stelt dat de doelstellingen van de regering, met name snel en efficiënt werken, administratieve vereenvoudiging met resultaatmetingen en de creatie van een modelstaat, nog veraf zijn. De geboekte vooruitgang is zeer beperkt.

In de *Financieel Economische Tijd* van eind september stond een artikel met als titel *België wordt voor ICT een derdewereldland*. Die uitspraak komt van John Goossens, de topman van Belgacom. Terwijl de regering maar blijft uitbazuinen dat ze een toonbeeld wil zijn op het vlak van e-government, stelt een topman uit het veld dat de overheid dringend haar ICT-missie moet herbekijken, anders dreigt België een derdewereldland te worden tegenover bijvoorbeeld Singapore. Plannen worden gemaakt, studies worden besteld, maar resultaten boeken is een ander paar mouwen.

Wat is de realiteit? Een concreet actieplan tegen achterstelling in het elektronische gebeuren is niet beschikbaar. De internettoegang is nog altijd beperkt tot een minderheid van de bevolking. De duale samenleving tussen de information rich, de hoogopgeleiden en de jongeren, en de information poor, de laagopgeleiden en de ouderen, wordt alsmat een grotere realiteit. Ondanks het groeiend aantal internetgebruikers komen meer dan twee derde van de Belgen in hun dagelijks leven niet in aanraking met het internet. Als de regering e-government zo hoog in het vaandel draagt als ze beweert, dan mag worden verwacht dat in een regeringsverklaring concrete maatregelen ter bevordering van het ICT-gebruik in alle lagen van de bevolking aan bod

M. Jan Steverlynck (CD&V). – *Nous attendons depuis quatre ans la concrétisation des promesses du gouvernement. Il est clair que nos entrepreneurs ne doivent pas compter sur le VLD.*

Les tracasseries administratives devaient diminuer d'un quart. Cette objectif est ramené à une très vague promesse. Dans sa déclaration, le premier ministre réduit la simplification administrative aux plans pour l'emploi. Ces derniers sont une bonne chose mais, pour le reste, rien ne change. Des études et enquêtes font apparaître que, dans certains secteurs, comme la construction, il est même question d'un alourdissement administratif.

Des études démontrent que les tracasseries administratives constituent une des raisons principales pour lesquelles les nouvelles entreprises sont si peu nombreuses en Belgique. La Fédération royale du notariat belge tire aussi la sonnette d'alarme. La communication électronique entre le notariat et les autorités ne prend pas forme.

Le grand patron de Belgacom, John Goossens, estime que la Belgique devient un pays sous-développé en matière de télécommunications, alors que le gouvernement ne cesse de claiçonner qu'il veut être un exemple sur le plan de l'administration électronique. Des plans sont établis, des études sont commandées, mais arriver à des résultats est une autre paire de manches.

Il n'existe pas de plan concret pour combler le retard dans ce domaine. L'accès à internet est encore limité à une minorité de la population. La dualité de la société devient une réalité. Si le gouvernement prône tant l'administration électronique, on devrait s'attendre à ce que des mesures concrètes favorisant l'usage des moyens de télécommunications par toutes les couches de la population figurent dans sa déclaration. Un projet avait été déposé en ce sens mais il a été reporté. Les discussions des propositions de lois de la majorité relatives à un avantage fiscal pour les employeurs en cas d'achat d'un PC pour les travailleurs sont au point mort. En conséquence, des parlementaires du VLD et du MR ont récemment déposé une motion au Sénat appelant le gouvernement à faire davantage en matière de soutien à l'informatique et à reprendre les 30 propositions de la Fondation Roi Baudouin.

Le secteur des télécommunications stagne parce que le gouvernement ne répond pas à son appel. Le ministre Reynders trouve les propositions intéressantes mais il ne se passe rien.

Dans les semaines qui ont précédé les discussions budgétaires, différents ministres et les présidents du MR et du PS avaient promis d'améliorer le statut des indépendants. Le gouvernement a décidé d'augmenter les pensions les plus basses, dont celles des indépendants, et d'étendre à six mois le congé de maternité pour les femmes indépendantes, une mesure favorable aux femmes entrepreneurs, que le CD&V défendait. Mais il n'y a aucune vision derrière ces mesures. Le gouvernement se limite à prendre des mesures purement

komen. Integendeel, het project om 100.000 gezinnen met een laag inkomen de kans te bieden tegen vijf tot vijftieng euro per maand een PC met internetmogelijkheden aan te kopen, is uitgesteld. Het project moest dit najaar van start gaan. De besprekingen van de wetsvoorstellen van de meerderheid over de fiscale ondersteuning van de aankoop van een PC voor werknemers ligt stil. Het gevolg is dat parlementsleden van de VLD en de MR onlangs een resolutie in de Senaat hebben ingediend. Vertrekend van de vaststelling dat België niet goed scoort in internationale vergelijkingen, roepen ze de regering op om meer te doen op het vlak van PC-ondersteuning en om de '30 voorstellen voor het e-België van morgen' van de Koning Boudewijnstichting over te nemen. Ondertussen blijft de ICT-sector die het vandaag heel moeilijk heeft, in de kou staan omdat de regering geen gehoor geeft aan haar oproep. Het zal niemand verwonderen dat minister Reynders alle ICT-voorstellen interessant vindt. "Die vindt alles altijd interessant, maar uiteindelijk gebeurt er niets", zo verklaarde SP.A kamerlid Peter Vanvelthoven vorige week.

Ook wat het sociaal statuut van de zelfstandigen betreft, waren de verwachtingen zeer hoog gespannen. Dat had de regering voornamelijk aan zichzelf te danken. In de weken die aan de begrotingsbesprekingen voorafgingen, hebben verschillende ministers en ook voorzitters van de MR en de PS nogmaals beloofd dat zij het sociaal statuut van de zelfstandigen wilden verbeteren. Het is dan ook begrijpelijk dat het regeringswerk aan deze beloftes wordt getoetst. De regering heeft beslist om de laagste pensioenen, onder andere die van de zelfstandigen, vanaf 1 april met 30 euro te laten toenemen. Het staat buiten kijf dat dit een uitstekende maatregel is.

Ook de uitbreiding van het zwangerschapsverlof voor zelfstandigen van drie naar zes weken is een uitstekende zaak. Bovendien komen dergelijke maatregelen het vrouwelijke ondernemerschap ten goede, een belangrijk strijdpunt van de CD&V. Hier stopt jammer genoeg het verhaal. Hoewel deze punctuele maatregelen uiterst lovenswaardig zijn, maken zij niet de kern uit van het verhaal. Er steekt duidelijk geen visie achter. Premier Verhofstadt had het in zijn beleidsverklaring over: "Een begroting die keuzes voor de toekomst maakt. Een begroting die een visie belichaamt." Wie werkt met een visie stelt een duidelijk plan op voor de toekomst. Op die manier geef je zekerheid aan de ondernemers. Maar als het in deze begroting aan iets ontbreekt, dan is het wel aan een visie, in het bijzonder een visie op het sociaal statuut van de zelfstandigen. De regering heeft zich beperkt tot louter punctuele maatregelen, maar van een gefaseerd plan voor het sociaal statuut van de zelfstandigen is geen sprake. Precies aan een meerjarenplan gekoppeld aan een strakke timing en een realistische financiering heeft de sector nood. De KMO-minister erkent dat het sociaal statuut van zelfstandigen en van loontrekkenden gelijkgeschakeld moet worden. In de begroting is daarvan evenwel geen spoor terug te vinden. Het blijft dan ook erg onduidelijk of de regering wel bereid is om alle discriminaties die de zelfstandigen treffen, op middellange termijn weg te werken.

Neem nu de afschaffing van de financiële bestraffing van zelfstandige gepensioneerden die vóór hun vijftenzestigste met pensioen gaan. In de regeringsverklaring lezen we dat de regering een eerste stap zet in de afschaffing van die

ponctuelles, sans établir de plan pour le statut social des indépendants. Le secteur a besoin d'un plan pluriannuel assorti d'un calendrier très strict. Le ministre des Entreprises reconnaît que le statut des indépendants et celui des salariés doivent être harmonisés, mais on n'en voit aucune trace dans le budget.

Dans la déclaration de gouvernement, on peut lire que le gouvernement fait un premier pas en ce qui concerne la suppression de la pénalisation financière des indépendants qui prennent leur pension avant l'âge de 65 ans. C'est en fait un acte symbolique car, pour que cette pénalisation de 15% de la pension soit supprimée, il faut avoir travaillé 45 ans comme indépendant. Qui, à l'âge de 60 ans, a travaillé pendant 45 ans ?

En outre, il n'est pas certain que ce qui est annoncé dans la déclaration du gouvernement se réalise effectivement. Le président du PS, M. Di Rupo, a en effet déclaré qu'un débat devait encore être mené en profondeur sur les mesures relatives aux indépendants et que l'on ne pouvait prendre des mesures dans la précipitation pendant les discussions budgétaires.

Il en va ainsi depuis l'entrée en fonction du gouvernement arc-en-ciel. Des études sont réalisées, des plans sont établis, des promesses sont faites, mais toujours dans un autre emballage. En ce qui concerne le statut social des indépendants, nous n'avons jamais vu le plan d'action promis à maintes reprises par le ministre Daems.

Nous constatons la même chose avec les états généraux de l'horeca. Beaucoup de bruit pour rien, pour un secteur qui remplit bien plus qu'une simple fonction économique.

Rien n'a été fait pour augmenter la rentabilité du secteur. La déductibilité des frais de restaurant n'a pas été portée à 100% et il n'y a pas de diminution de TVA en perspective.

L'horeca est déçu. Le texte que j'ai sous les yeux montre clairement que le budget fédéral ridiculise une fois de plus le secteur horeca. La rentabilité n'est pas améliorée et le secteur ne reçoit pas de ballon d'oxygène.

C'est encore plus grave que cela. Ce gouvernement réussit même à déposer des projets de lois au conseil des ministres qui entraînent une diminution de la pension.

Chacun sait que le gouvernement aime communiquer, mais il ose également faire des promesses qui ne se réaliseront jamais. À propos de l'avant-projet de loi relatif aux pensions complémentaires des indépendants, le ministre Daems persiste à annoncer, notamment sur son propre site internet, que les indépendants devront payer plus de cotisations pour la pension complémentaire, alors qu'il n'en est pas question dans le projet de loi soumis actuellement au Conseil d'État. Voilà la réalité.

Le gouvernement ose même proclamer des contre-vérités. C'est ainsi que le guichet unique pour entreprise serait une réalisation concrète du gouvernement électronique. Le Premier n'hésite pas à rejeter la responsabilité du retard sur les indépendants et sur les entrepreneurs alors qu'aucun projet de loi n'a encore été déposé. C'est aussi la réalité.

Ce gouvernement, dont les libéraux font partie, ne crée absolument pas un climat propice à l'entrepreneuriat. C'est

penalisatie. Maar over een volgende stap wordt met geen woord gerept.

De huidige stap is bovendien niet meer dan een symbolische daad, want enkel wie over een volledige loopbaan beschikt, komt in aanmerking voor een gunstmaatregel. Dat betekent dat men minstens 45 jaar als zelfstandige moet hebben gewerkt alvorens zonder verlies vervroegd met pensioen te kunnen gaan. Wie heeft op zijn zestigste al 45 jaar gewerkt? Een zelfstandige kan sinds 1957 vanaf de leeftijd van 18 jaar met een zelfstandige activiteit starten en bijdragen betalen. Achttien plus vijfenveertig is drieënzestig. Geen enkele zelfstandige heeft een loopbaan van 45 jaar. Dat betekent dus dat de penalisatie niet is afgeschaft. Een zelfstandige die op zestig jaar met pensioen gaat, ziet zijn pensioen nog steeds met 15% verminderd.

Bovendien is het helemaal nog niet zeker of wat in de regeringsverklaring wordt aangekondigd, er ook daadwerkelijk zal komen. In de krant hebben we immers kunnen lezen dat PS-voorzitter Di Rupo heeft verklaard dat er over de maatregelen voor de zelfstandigen eerst nog een grondig debat dient te worden gevoerd. Ik citeer: "Over dergelijke maatregelen kan tijdens de begrotingsbesprekingen niet snel, snel worden beslist." Is de regering dan misschien toch niet eensgezind, ook niet over deze maatregel?

Zo loopt het eigenlijk sinds de aanvang van paarsgroen. Er wordt gestudeerd, er worden plannen op tafel gelegd, er worden herhaaldelijk beloftes de wereld ingestuurd, maar steeds in een andere verpakking. Concrete realisaties blijven echter uit. Met betrekking tot het sociaal statuut van de zelfstandigen is de regering er alleen in geslaagd studies op tafel te leggen. Het concreet gefaseerd actieplan dat herhaaldelijk door minister Daems werd beloofd, is er nooit gekomen.

Een zelfde voorbeeld vinden we bij de staten-generaal van de horeca. Een typisch voorbeeld van veel geblaas en weinig wol voor een sector die veel meer dan een louter economische functie vervult.

Zoals de fractievoorzitter van de CD&V vanochtend en daarnet heeft beklemtoond, werd er geen enkele aanzet gegeven om de rentabiliteit van de sector te verhogen. De fiscale aftrekbaarheid van de restaurantkosten wordt niet tot 100% opgetrokken. Er wordt geen BTW-verlaging in het vooruitzicht gesteld.

De horeca is ontgoocheld. Ik heb een tekst voor mij waarin duidelijk staat dat de federale begroting de horeca nogmaals belachelijk maakt. De rendabiliteit wordt niet hersteld en de sector krijgt geen extra zuurstof toegediend. Hoe kan de sector professioneler worden wanneer hij er de mogelijkheden niet voor krijgt?

Het is echter nog veel erger dan dat. Deze regering slaagt er zelfs in om in de ministerraad wetsontwerpen in te dienen die het pensioen nog verlagen. Een tijdje geleden kondigde de regering een voorstel van statuut voor de meewerkende echtgenoten aan. Uit de studie van dit voorontwerp blijkt dat de nieuwe regeling voor vele gezinnen een pensioenverlies van gemiddeld 150 euro betekent.

Iedereen weet dat de regering graag communiceert, maar ze durft het ook aan om telkens opnieuw dingen te beloven die er

pourtant essentiel dans cette période économique difficile.

Il y a un an, j'ai déjà souligné que le gouvernement faisait très peu de choses pour stimuler l'entrepreneuriat et maintenant, certains membres du VLD pensent comme moi.

Le députés du VLD proposent diverses mesures. Je n'en citerai qu'une. Le VLD préconise un plan par étapes assorti d'un calendrier strict et d'un financement réaliste en ce qui concerne le statut social des indépendants. Ces éléments sont cependant totalement absents de la déclaration gouvernementale du 8 octobre 2002. Un plan par étapes procure la sécurité aux entrepreneurs. Le CD&V préconise une amélioration de la protection sociale totale des indépendants tant en ce qui concerne le statut social obligatoire que les assurances complémentaires. Les discriminations entre salariés et indépendants au niveau du statut social doivent être éliminées, ce qui nécessite la mise en œuvre d'un plan pluriannuel et d'un plan de financement adéquat.

Un plan pluriannuel a été annoncé mais, apparemment, le gouvernement n'est pas arrivé à un accord en ce qui concerne les discriminations à supprimer.

Où sont les mesures destinées à redresser l'économie ? La méfiance augmente. Les nouveaux chiffres font état d'une recrudescence du nombre de faillites. Le gouvernement ne doit-il pas contribuer à créer un climat propice à l'entrepreneuriat ? Cela ne profite pas uniquement à l'entreprise. Nos voisins du sud l'ont mieux compris que nous.

Le premier ministre français, Jean-Pierre Raffarin, a présenté un large éventail de mesures en faveur des petites et moyennes entreprises. En revanche, notre gouvernement pratique une information sélective. Il annonce que la Belgique est le quatrième pays le plus prospère au monde. Une telle attitude témoigne d'arrogance et d'autosatisfaction.

Malgré la mauvaise conjoncture en 2003, la majorité arc-en-ciel veut continuer son show des bonnes nouvelles. Le flux de propagande favorable doit être maintenu coûte que coûte malgré les protestations de plus en plus nombreuses fusant de part et d'autres. Je me réfère aux propos de Marc Nijs de la CCSP au sujet du plan Coperfin et à ceux de la Fédération des notaires en ce qui concerne la communication électronique. Entre-temps, le gouvernement s'obstine. Il fuit la réalité et crée son propre monde dans lequel les personnes qui ont des objections fondamentales à formuler sont considérées comme étant des négativistes aigris.

Comment doivent réagir les indépendants en incapacité de travail et réduits dès lors à vivre, avec toute leur famille, en dessous du seuil de pauvreté avec un revenu qui n'est pas plus élevé que le minimex ?

Nous attendons d'un gouvernement une politique constructive basée sur la réalité, une politique qui essaye d'offrir la sécurité en période de basse conjoncture. C'est pourquoi le maître mot du CD&V est sécurité : sécurité juridique, sécurité des revenus et sécurité d'emploi. C'est ce que veulent et attendent les gens.

nooit komen. Naar aanleiding van het voorontwerp van wet over de aanvullende pensioenen van de zelfstandigen blijft minister Daems in interviews, vaktijdschriften en op zijn eigen website, maar verkondigen dat de zelfstandigen meer bijdragen zullen mogen betalen voor het aanvullend pensioen, maar in het huidige wetsontwerp dat zich bij de Raad van State bevindt, is daarvan geen sprake. Dat is de realiteit.

De regering durft het zelfs aan om onwaarheden te verkondigen. Zo zou het unieke ondernemersloket een concrete realisatie van het e-government moeten worden. De premier deinst er niet voor terug om de verantwoordelijkheid voor het uitstel in de schoenen van de zelfstandigen en de ondernemers te schuiven, terwijl ze hierover zelf nog geen wetsontwerp heeft ingediend. Ook dat is de realiteit.

Deze regering, waar de liberalen deel van uitmaken, schept geenszins een klimaat van goed ondernemerschap. Dat is nochtans onontbeerlijk in deze economisch moeilijke periode. Niet alleen de oppositie is ervan overtuigd dat de huidige regering er niet in slaagt om het desastreus laag aantal starters naar omhoog te krijgen. Het is bijna tragikomisch. Precies op de dag dat de premier in het federale parlement zijn beleidsverklaring aflegt, stelt de VLD, bij monde van de heren André Denys en Jacques Laverge, vast dat er op het vlak van het ondernemerschap heel wat schort. En of ze gelijk hebben. Het is alleen onbegrijpelijk dat deze regering de voorbije drie jaar nauwelijks iets deed om het ondernemerschap te bevorderen. De beleidsverklaring van 8 oktober zal daaraan niets veranderen. Een jaar geleden wees ik er al op dat de regering bijzonder weinig doet om het ondernemerschap aan te zwengelen en nu treden bepaalde VLD-leden mij bij.

De Vlaamse VLD-volksvertegenwoordigers stellen diverse maatregelen voor. Ik vermeld er één. De VLD pleit voor "een stappenplan gekoppeld aan een strikte timing en realistische financiering" op het vlak van het sociaal statuut van de zelfstandigen. Die elementen kwamen nochtans helemaal niet aan bod in de beleidsverklaring van 8 oktober 2002. De CD&V wenst deze visie te realiseren. Een stappenplan verschaft zekerheid aan de ondernemers. De CD&V pleit voor een verbetering van de totale sociale bescherming van de zelfstandigen, zowel wat betreft het verplicht sociaal statuut als de aanvullende verzekeringen. De discriminaties tussen loontrekkenden en zelfstandigen binnen de verschillende domeinen van het sociaal statuut zoals gezondheidszorgen, arbeidsongeschiktheid, pensioenen en kinderbijslagen moeten worden weggewerkt. Daarvoor moet een meerjarenplan en een daarbij horend financieringsplan uitgewerkt worden. Iedere vooruitgang die er in het verleden inzake het sociaal statuut geboekt is, was het resultaat van een meerjarenplan. Ook nu wordt een meerjarenplan aangekondigd, maar de regering geraakt het blijkbaar niet eens over het wegwerken van de meest noodzakelijke discriminaties. Een betere sociale bescherming zou nochtans een bijkomende stimulans zijn om met een zelfstandige activiteit te starten.

Waar zijn de maatregelen om de economie die steeds meer in het slop geraakt, aan te zwengelen? Het ondernemersvertrouwen daalt. Nieuwe cijfers tonen aan dat het aantal faillissementen stijgt. Is de overheid niet mee verantwoordelijk voor een goed ondernemersklimaat? Dat komt immers niet alleen de ondernemer ten goede. Onze

zuiderburen hebben dat alvast beter begrepen dan wij.

De Franse premier Jean-Pierre Raffarin presenteerde op de dag van de federale beleidsverklaring een ruim pakket stimuleringsmaatregelen voor de kleine en middelgrote ondernemingen. Onze regering daarentegen doet aan selectieve informatieoverdracht. Ze verkondigt botweg dat België het vierde welvarendste land ter wereld is. Net of daarmee de kous af is! Een dergelijke houding getuigt van arrogantie en zelfgenoegzaamheid. In de woorden van verschillende Vlaamse VLD-volksvertegenwoordigers luidt het: "We dreigen vadsig te worden".

Er is echter meer aan de hand. Paarsgroen wil de goednieuwsshow, ondanks de tegenvallende conjunctuur in 2003, meer dan ooit handhaven. De positieve propagandastroom moet kost wat kost in stand worden gehouden, hoewel er vanuit verschillende hoeken steeds meer verzet komt. Ik verwijs naar de uitspraken van Marc Nijs van de CCOD aangaande het Coperfinplan en van de Federatie van Notarissen over de elektronische communicatie. Ondertussen blijft de regering volharden in de boosheid. Ze ontvlucht de realiteit, steekt haar kop in het zand en bouwt haar eigen wereld, een wereld waarin de geschiedenis pas startte toen de paarsgroene regering aantrad, een wereld die enkel dankbaar mag zijn voor het lekkers dat de regering aanbiedt, een wereld waarin kritiek op het beleid als misplaatst wordt beschouwd en waar mensen die inhoudelijk fundamentele bezwaren formuleren, als verzuurde negativisten worden gecatalogeerd.

Wat moeten de mensen die van een vervangingsinkomen moeten leven dat nog niet eens welvaartsvast werd gemaakt, daarvan denken? Hoe moeten de zelfstandigen reageren die met heel hun gezin onder de armoedegrens leven omdat ze de pech hadden arbeidsongeschikt te worden en het moeten zien te rooien met een inkomen dat niet hoger is dan het leefloon? Wat met de weduwen en weduwnaars met studerende kinderen die moeten rondkomen met een overlevingspensioen en slechts beperkt mogen bijverdienen, enkel en alleen omdat hun echtgenoot overleden is? Voor wie zich niet begrepen voelt, is er geen plaats in de wereld van Verhofstadt.

Van een regering verwachten we een constructief beleid dat gebaseerd is op de realiteit, een beleid dat in periodes van laagconjunctuur zekerheid probeert te bieden. De basisgedachte van CD&V is daarom zekerheid: rechtszekerheid, inkomenszekerheid en jobzekerheid. Dat is het wat de mensen willen en verwachten. Degenen die het thans wat moeilijk hebben met de sputterende economie, worden door de regering evenwel uitsluitend met een koude douche bedacht.

Mevrouw Mia De Schamphelaere (CD&V). – Onlangs woonde ik een uiteenzetting bij van een vermaard Belgisch onderzoeks- en communicatiebureau over de communicatiestijl van de regering. Het bureau vergeleek de regeringscommunicatie met de communicatie in een vakantiedorp. In een vakantiedorp kunnen er wel problemen zijn – voornamelijk organisatorische –, maar geen enkel probleem is ernstig. Alles is oplosbaar, zelfs zeer eenvoudig oplosbaar. Al wat we moeten doen, is de goede sfeer handhaven, want we zijn tenslotte met vakantie. Met deze wetenschap beluisterde ik vorige dinsdag de regeringsverklaring. Inderdaad, echt ernstige problemen zijn

Mme Mia De Schamphelaere (CD&V). – *J'ai eu récemment l'occasion d'assister à un exposé d'un bureau de recherche et de communication réputé sur le style de communication du gouvernement. Le bureau comparait le style de communication du gouvernement à celui utilisé dans un village de vacances. Dans un village de vacances, certains problèmes peuvent se poser – principalement d'ordre organisationnel – mais aucun n'est grave. Tout peut être résolu, même très facilement. C'est sur cette base que j'ai écouté la déclaration gouvernementale. En effet, selon le gouvernement, il n'y a pas vraiment de problèmes sérieux. Celui qui en doute est un pisse-vinaigre. Tout va bien dans le*

er niet, volgens de regering. Wie dat betwijfelt, is een zuurpruim. Alles gaat goed in het vakantiedorp België.

Wat dan met het werkelijke leven, met de vele mensen in onze samenleving die het vakantiedorpgevoel niet delen? Zijn zij de verzuurden?

Wat met de werknemers van Alcatel, Brepols, Philips, Seghers, Delsey Airlines, wier job op de tocht staat? Wat met de kleine spaarders die hun moeizaam vergaarde spaarcentjes in de financiële crisis zien smelten als sneeuw voor de zon? Zijn dat de verzuurden?

Wat met de slachtoffers van het toenemend psychisch geweld, met de mensen die psychisch onderuitgaan aan pesterijen en agressie, thuis, op het werk, op de weg? Wat met het groeiend aantal mensen die er in het leven alleen voor staan? In een stad als Antwerpen vormen alleenstaanden de helft van de huishoudens. Sommigen hebben geen enkel ander menselijk contact meer dan een maandelijks begeleidingsgesprek met een OCMW-ambtenaar. Deze mensen zijn niet op vakantie. Dagelijks leveren zij een strijd om emotioneel overeind te blijven.

Wat met het toenemend aantal verslaafden aan alcohol, psychofarmaca en al dan niet legale drugs? Zelfs onze kinderen krijgen vandaag rilatine om hun prille stress de baas te kunnen. Wat met de wanhoop van de zelfdoders? België is koploper inzake zelfdodingcijfers. Wat met het immense verdriet van degenen die achterblijven na een wanhoopsdaad?

Het gaat inderdaad goed in België. We hebben een welvaartsstaat uitgebouwd en hebben een van de beste socialezekerheidssystemen ter wereld. We hebben kwalitatief hoogstaand en toegankelijk onderwijs. Onze burgers hebben de hoogste levensverwachting ter wereld. Maar een lang leven is nog geen lang en gelukkig leven.

Politieke methodieken voor geluk bestaan niet, gelukkig maar. Maar in onze democratie moet politiek wel een kader aanreiken voor een zinvol leven en samenleven. Politiek moet kansen bieden voor vrij initiatief, voor ondernemingszin, voor creativiteit, voor verenigingen en organisaties met engagement. Dat impliceert het verminderen van betuttelende bureaucratie en opgelegde neutraliteit. Op dit vlak zijn er nog maar weinig realisaties van de modelstaat België. Sociaal overleg moet ernstig worden genomen en maatschappelijke actoren moeten verantwoordelijkheid krijgen. Er moeten rondetafels komen met inhoud en ruggenspraak. Het statuut van vrijwilliger moet eindelijk worden gerealiseerd.

Politiek moet ook kansen geven voor een familiaal leven. De actieve welvaartsstaat is niet gerealiseerd. De arbeidsdruk is niet gespreid. Ons land kent de hoogste activiteitsgraad in de leeftijdsgroep van 25 tot 40 jaar en de laagste in de leeftijdsgroep boven 55 jaar. Jonge generaties zijn spitsuurgeneraties geworden. Een loopbaan uitbouwen, een woning verwerven, kinderen opvoeden en een huishouden beredderen; alles moet tegelijk gebeuren. Er is geen tijd meer om te leven en eenvoudig samen te zijn. Daarom willen wij een kwaliteitskaart voor elke werknemer invoeren zodat een vlotte combinatie van gezin, arbeid en leven mogelijk wordt.

Politiek moet kansen creëren voor een gelukkig leven en geen schijnkansen zoals die worden gerealiseerd in de roes voor een gedoogbeleid inzake drugs.

village de vacances « Belgique ».

Qu'en est-il de la réalité, de tous ceux qui ne partagent pas ce sentiment ? Sont-ils les aigris ?

Qu'en est-il des travailleurs d'Alcatel, de Brepols, de Philips, de Seghers, de Delsey Airlines dont l'emploi est menacé ?

Qu'en est-il des petits épargnants qui voient leurs maigres économies fondre comme neige au soleil suite à la crise financière ? Sont-ce là les aigris ?

Qu'en est-il des victimes de l'augmentation de la violence psychique à la maison, au travail et dans la circulation ?

Qu'en est-il du nombre croissant de personnes seules dans la vie ? Qu'en est-il du nombre croissant de personnes dépendantes de l'alcool, des médicaments et des drogues légales ou autres ? Même nos enfants se voient administrer de la rilatine pour maîtriser leur stress naissant. Qu'en est-il du désespoir des suicidaires ? La Belgique est en tête des chiffres en ce qui concerne les suicides.

Effectivement, tout va bien en Belgique. Nous avons bâti un État social et nous avons un des meilleurs systèmes de sécurité sociale au monde. Nos citoyens ont la plus longue espérance de vie au monde, mais une longue vie ne signifie pas nécessairement une vie longue et heureuse.

Il n'existe pas de méthodologie politique du bonheur. La politique doit offrir des possibilités à l'initiative indépendante, à l'entrepreneuriat et à la créativité. Il faut prendre la concertation sociale au sérieux et confier des responsabilités aux acteurs sociaux. Le statut de bénévole doit enfin être réalisé.

La politique doit également donner des chances à une vie familiale. L'État social actif n'est pas réalisé. La pression du travail n'est pas répartie. Notre pays connaît le taux d'activité le plus haut parmi la tranche d'âge allant de 25 à 40 ans et le plus bas chez les personnes de plus de 55 ans. Bâtir une carrière, acquérir un logement, élever des enfants et entretenir le ménage, tout doit être mené de front. On n'a plus le temps de vivre et d'être simplement ensemble. Nous voulons que chaque travailleur puisse combiner facilement la vie de famille et le travail.

La politique doit inspirer la confiance. De nombreuses études sociologiques montrent que la confiance diminue dans notre société. Le capital social s'effrite. Une nouvelle salve de beaux discours du gouvernement n'y changera rien. Quelle confiance inspire une autorité qui, en une nuit, parvient à économiser un demi-million d'euros ou qui, dans une commission parlementaire compétente, n'est pas capable de donner les chiffres de la criminalité mais qui peut, tout à coup, les fournir lors d'un débat médiatisé ?

On ne peut plus se fier à aucune communication. Qu'il s'agisse de communications du gouvernement, de déclarations gouvernementales ou ministérielles, les citoyens sont toujours sur leurs gardes. De nombreuses promesses ont été faites aux indépendants, au secteur de l'horeca et aux allocataires sociaux, mais très peu ont été tenues.

Aujourd'hui, la politique est un combat entre styles de communication. Le style du village de vacances opposé à celui des travailleurs sérieux ou à celui des aigris. Qui ose entamer le vrai dialogue sur le malaise et l'aliénation au sein de notre société ? Qui ose parler franchement de l'isolement,

Politiek moet vooral betrouwbaar zijn. Al maar meer sociologische studies tonen aan dat het vertrouwen in onze samenleving afneemt. Het sociaal kapitaal brokkelt af. Mensen wantrouwen elkaar, maar vooral de overheid. Een nieuwe portie peptalk van de regering zal het tij zal niet keren. Er is alleen de verdere verloedering van het publieke woord. Welk vertrouwen biedt een overheid die op één nacht met een paar pennentrekken een half miljoen euro kan besparen of die enkele dagen geleden in de bevoegde parlamentscommissie niet in staat was om de criminaliteitscijfers bekend te maken en dat plots wel kan in een mediatiek plenair debat?

De publieke woorden hebben aan kracht ingeboet omdat geen enkele mededeling nog onvoorwaardelijk betrouwbaar is. Of het nu gaat om overheidsmededelingen, regeringsverklaringen of ministeriële statements, altijd blijven de burgers op hun hoede voor misleiding. De zelfstandigen, de horeca en de uitkeringstrekkers werd weer meer beloofd dan ze kregen.

Mensen staan machteloos tegenover het te veel en het te weinig zeggen. Politiek is vandaag een strijd tussen communicatiestijlen. De stijl van het vakantiedorp en van het zoete leven tegenover de stijl van de ernstige werkers of de verzuurden. Wie durft echter de echte dialoog aan te gaan met het onbehagen en de vervreemding in onze samenleving? Wie durft rechtstreeks te spreken over de vereenzaming, de moedeloosheid en de onverschilligheid van zo velen? We hebben niet meer zuur, niet meer zoet, maar meer zout nodig. We hebben een overheid nodig die spreekt over het echte leven en die zekerheid biedt, een overheid die zuinig maar krachtig communiceert. Een overheid wier woorden als zout zijn: smaakmakend, krachtig en richtinggevend. Daar wachten we met ongeduld op.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Mijn fractievoorzitster, mevrouw Leduc, heeft met haar woorden de juiste toon gezet.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Ik dacht dat de heer Van Quickenborne veranderd was van partij? Hij is blijkbaar ook veranderd van fractie..

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – In ons land werd inderdaad een trendbreuk gerealiseerd. Vroeger vergeleken we ons land voortdurend met Nederland. Vandaag stellen we aan de hand van diverse wereldindexen vast dat ons land het stelselmatig beter doet. In de wereldcorruptie-index, die twee weken geleden werd gepubliceerd, gaan we van de 24ste naar de 17de plaats. Inzake parafiscale druk verbeterde onze situatie eveneens. Wat de staatsschuld betreft, zitten we inderdaad opgescheept met de erfenis van het voorbije bestuur dat een staatsschuld van 135 procent heeft opgebouwd. In 2003 zullen we onder de 100 procent komen.

Wat de welvaart en het welzijn betreft, staan we in de index van de UNDP op de vierde plaats. Inzake het begrotingstekort doen we het stukken beter dan onze buurlanden. Ons land wordt meer een voorbeeld voor andere landen. De wereldindexen van onafhankelijke instituten als de OESO en de UNDP, geven ons een belangrijke ruggesteun. Ik ben daar fier op.

De heer René Thissen (CDH). – U spreekt niet dezelfde taal als bij het begin van de zitting!

du découragement et de l'indifférence de tant de gens ? Nous avons besoin d'un gouvernement qui parle de la réalité et qui offre une certitude, d'un gouvernement qui communique avec parcimonie mais avec force. Voilà ce que nous attendons avec impatience.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Ma présidente de groupe, Mme Leduc, a adopté le ton qu'il fallait.*

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – *Je pensais que M. Van Quickenborne avait changé de parti. Il a visiblement aussi changé de groupe.*

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Il s'est effectivement produit une rupture de tendance dans notre pays. Précédemment, nous comparions toujours notre pays aux Pays-Bas. Aujourd'hui, nous constatons que notre pays se porte mieux.*

Notre situation s'améliore également en ce qui concerne la pression parafiscale. Pour ce qui est de la dette publique, nous devrions passer en dessous de la barre des 100% en 2003.

En ce qui concerne la prospérité et le bien-être, nous sommes à la quatrième place. En matière de déficit budgétaire, nous faisons un peu mieux que nos voisins. Notre pays sert de plus en plus d'exemple aux autres pays. Les indices mondiaux d'institutions indépendantes telle que l'OCDE nous encouragent. J'en suis fier.

M. René Thissen (CDH). – *Vous ne tenez pas vraiment le même discours qu'en début de législature !*

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Uiteraard. Ik stel immers vast dat veel gerealiseerd wordt.

De situatie in ons land is vandaag niet eenvoudiger geworden. De wereldeconomie krimpt in. Onze regering stelt dat ook vast. Ze roept niet 'Olé, olé', zoals sommigen willen doen geloven. Ons land ontsnapt niet aan de verslechterende wereldeconomie. De vraag is alleen hoe ze hierop moet reageren. Ofwel zoals mevrouw De Schamphelaere die hier een beeld ophangt van een land waar vereenzaming, miserie, wantrouwen de overhand hebben ....

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Wat zegt professor Elchardus?

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Professor Elchardus is geen oriëntatiepunt voor de regering. In vergelijking met 1998 is het vertrouwen in het parlement en de regering overigens toegenomen. Bekijk de cijfers. Het is nog altijd beangstigend laag, maar het is wel gestegen. Inderdaad, het vertrouwen in de Koning is nog altijd groter dan het vertrouwen in het Parlement, maar dat is een andere discussie. Ik zeg u: de regering steekt de handen uit de mouwen en laat de armen niet zakken. Ze klaagt niet dat het slecht gaat met het land en de wereld, ze neemt initiatieven, maar is zich tegelijkertijd bewust van haar verantwoordelijkheid. Er mag geen begrotingstekort zijn, de regering zorgt daar ook voor en doet aan actieve schuldafbouw.

Het debat vandaag is hoogst interessant en de opmerkingen van collega Vandenberghe leveren stof voor discussie. Ik kom straks nog op bepaalde elementen terug. Toch heb ik vragen bij de inconsistenties van bepaalde opmerkingen van hem en van zijn partij. Gisteravond zei de heer Leterme in de Kamer bijvoorbeeld dat het beter was geweest in tijden van hoogconjunctuur, in 1999 en 2000, niet tot een belastingverlaging te besluiten. De waarheid is dat de belastingverlaging pas vandaag haar volle kracht bereikt en dus op het goede moment komt. Zo stijgt de koopkracht van de mensen op een ogenblik dat het economisch slechter gaat en dat is belangrijk. Gisteravond werd aan de fractieleider van CD&V in de Kamer gevraagd wat hij zou doen om te besparen en hij kwam niet verder dan het verder afslanken van de kabinetten, goed voor één tot twee miljard Belgische frank. Met dergelijk sommen geraken we er natuurlijk niet.

De heer Vandenberghe heeft de mond vol van zeepbellen en vermeldde in die context Lernout & Hauspie. Dit is bijzonder gevaarlijk, omdat Lernout & Hauspie gecreëerd en gesteund werd tijdens de vorige legislatuur en er in de raad van bestuur mensen van zijn partij zaten. Dat lijkt me een totaal verkeerd voorbeeld om het falen van de regeringspolitiek te illustreren.

Ik heb toch nog enkele opmerkingen bij de regeringsverklaring, waarop de regering vandaag misschien kan antwoorden.

Voor de horeca werden drie maatregelen naar voren geschoven. Een eerste was de invoering van de soepele seizoensarbeid. Dat wordt gerealiseerd. De regering belooft althans vóór het einde van het jaar een wetsontwerp. Een tweede was de 6%-maatregel, maar u weet allen dat een dergelijke maatregel enkel op Europees niveau kan worden genomen en dat Duitsland zich verzet. Het derde punt, het verhogen van de aftrekbaarheid, is niet gerealiseerd. Ik vraag

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Naturellement. Je constate qu'on a réalisé beaucoup de choses.

La situation de notre pays n'est pas devenue plus simple. L'économie mondiale se dégrade. Notre gouvernement le constate également. Il ne dit pas « Olé, olé » comme certains veulent le prétendent. Notre pays n'échappe pas à la dégradation de l'économie mondiale. La question est de savoir comment il faut réagir. Soit comme Mme De Schamphelaere qui a donné l'image d'un pays où l'isolement, la misère, la méfiance l'emportent ...

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – Que dit le professeur Elchardus ?

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Le Pr Mark Elchardus n'est pas une référence pour le gouvernement. Par rapport à 1998, la confiance dans le parlement et le gouvernement a d'ailleurs crû. Regardez les chiffres. Ils sont certes encore alarmants mais ils augmentent. En vérité, le Roi jouit encore d'une meilleure note de confiance que le parlement mais il s'agit d'un autre débat.

Je vous le dis : le gouvernement ne laisse pas tomber les bras. Il ne passe pas son temps à se plaindre, il prend des initiatives mais il est en même temps conscient de ses responsabilités. Il veille à ne pas avoir de déficit budgétaire et travaille activement à la réduction de la dette.

Le débat d'aujourd'hui est plus qu'intéressant, les remarques de notre collègue Vandenberghe fournissent matière à discussion. Je reviendrai sur certains éléments. Cependant, j'ai des questions sur les inconsistances de certaines des observations de notre collègue et de son parti. Hier soir, M. Leterme, à la Chambre, estimait qu'il aurait mieux valu ne pas décider d'une baisse des impôts durant la période de haute conjoncture de 1999-2000. Pourtant, cette baisse d'impôts n'atteint son plein effet qu'aujourd'hui, au bon moment donc : le pouvoir d'achat des personnes augmente au moment même où l'économie faiblit.

Hier soir, à la Chambre, interrogé sur la manière dont il ferait des économies, le chef du groupe CD&V n'a avancé qu'une seule mesure : diminuer encore les cabinets ministériels. Ce n'est pas avec cette économie de un à deux milliards de francs belges que nous nous en sortirons.

M. Vandenberghe parle sans cesse de bulles de savon et cite à ce propos l'affaire Lernout & Hauspie. C'est dangereux car Lernout & Hauspie fut créée et soutenue lors de la précédente législature et des membres de son propre parti siégeaient au Conseil d'administration. Pour moi, il s'agit d'un mauvais exemple si l'on veut illustrer l'échec de la politique gouvernementale.

J'ai cependant encore quelques observations à faire sur la déclaration gouvernementale auxquelles le gouvernement pourra peut-être me répondre aujourd'hui.

Trois mesures ont été proposées en faveur du secteur horeca. La première était un assouplissement sur le plan du travail saisonnier. C'est en voie de réalisation. Le gouvernement promet en tout cas de déposer un projet de loi à ce sujet avant la fin de l'année. L'instauration d'un taux de TVA de 6% était la deuxième mesure. Nous savons cependant que cela demande l'accord de l'Union européenne et que l'Allemagne s'y oppose. La troisième mesure, à savoir l'augmentation de

de regering dus iets te doen aan de huidige ongelijkheid. Wie in het buitenland uit eten gaat mag zijn restaurantkosten voor 100% aftrekken – meestal gaat het dus om grote diners – wie in het binnenland eet mag zijn BTW-bonnetje slechts voor 50% aftrekken. Die ongelijkheid wegwerken zou een stap vooruit zijn.

We moeten eerlijk zijn en toegeven dat er een probleem blijft op het vlak van de werkloosheid, zeker in Wallonië. De structurele werkloosheid in Wallonië en Brussel blijft te hoog en als we er niet in slagen die trend om te buigen, kunnen we misschien niet anders dan concluderen dat er werk moet worden gemaakt van de regionalisering van ons arbeidsmarktbeleid. De werkloosheid in Vlaanderen is conjunctureel en bedraagt 7,6% voor september 2002. Dat is minder dan het Europees gemiddelde en het fluctueert met de economie, maar dat betekent niet dat we bij de pakken moeten blijven zitten en dat we de sociale lasten niet verder moeten verlagen, nu er daarvoor een budgettaire ruimte is. De tewerkstellingsgraad in ons land is verbeterd, maar de taboes over ouderentewerking zullen in de toekomst nog moeten sneuvelen.

Mijnheer de staatssecretaris, het verheugt me u in ons midden te hebben, want mijn derde bemerking gaat over het Kyoto-fonds. Er zal een Kyoto-fonds worden opgericht. Er zullen namelijk middelen worden vrijgemaakt voor de aankoop van emissierechten. Bij de oppositie, meer bepaald bij de heer Thissen, zou er twijfel bestaan over de noodzaak van de aankoop van dergelijke emissierechten. De VLD heeft evenwel het volste vertrouwen in de aankooppolitiek van emissierechten. Ik hoop dat de regering haar plannen uitvoert.

Er is wel een probleem. De CO₂-uitstoot moet ten opzichte van 1990 verlagen met 7,5%. Onlangs hebben we echter vernomen dat de CO₂-uitstoot in vergelijking met 1990 met 13,5% is gestegen. Momenteel zitten we dus 20% boven de norm. De regering is van plan de kernenergie volledig af te bouwen. De VLD heeft daar haar twijfels over, maar de afspraak die binnen de regering werd gemaakt moet worden nageleefd. We zouden de staatssecretaris toch willen vragen om samen met de uitstapregeling een concreet plan te ontwikkelen waarin rekening wordt gehouden met het energieverbruik. Er moeten tegelijkertijd alternatieve energiebronnen worden aangeboord.

Ik wil ook mijn bezorgdheid uiten over een maatregel die opgenomen was in het sociaal-economisch plan van 18 januari 2002, waarnaar de heer Thissen verwees, meer bepaald de problematiek van de aandelenopties. De regeling van de aandelenopties werd door de vorige regering in 1998 genomen. Toen werd beslist om bij het toekennen van aandelenopties een belasting te heffen. Onlangs ontmoette ik mensen die jaarlijks tot 20.000 Euro netto belasting op de aandelenopties moeten betalen. In punt 14 van het 21-puntenplan heeft de regering beloofd de wet van 1998 te wijzigen en de mensen de keuze te laten tussen een belasting op het ogenblik van het verkrijgen of een belasting op het ogenblik van de uitoefening van de aandelenoptie. Het is me niet duidelijk wat de regering daaromtrent nu precies heeft beslist. Het is me evenmin duidelijk wat werd beslist om punt 18 van het 21-puntenplan, de fiscale aftrekbaarheid van ethische beleggingen, te realiseren.

De heer René Thissen (CDH). – Dat maakt deel uit van de 18

la déductibilité des frais de restaurant, n'est pas réalisée. Je demande donc au gouvernement de faire quelque chose pour redresser la situation actuelle qui est injuste. Celui qui se rend au restaurant à l'étranger peut déduire 100% de sa note, alors que seuls 50% peuvent être déduits s'il dîne dans le pays. La suppression de cette inégalité constituerait un progrès.

Nous devons être honnêtes et reconnaître qu'il subsiste un problème de chômage, surtout en Wallonie. Le chômage structurel en Wallonie et à Bruxelles reste trop élevé. Si nous ne réussissons pas à infléchir cette tendance, nous devons peut-être aboutir à la conclusion qu'il est nécessaire de régionaliser la politique du marché du travail.

Le chômage en Flandre est conjoncturel et atteint 7,6% en septembre 2002. C'est inférieur à la moyenne européenne et directement lié aux fluctuations de la situation économique. Cela ne signifie cependant pas que nous devons nous reposer sur nos lauriers et ne pas poursuivre l'allègement des charges sociales alors qu'il existe des marges budgétaires pour le faire. Le taux d'activité s'améliore mais il faudra continuer à briser le tabou sur le travail des plus âgés.

Monsieur le secrétaire d'État, je me réjouis de vous voir parmi nous car ma dernière remarque porte sur le fonds Kyoto. Un fonds Kyoto va donc être créé, des moyens seront libérés pour l'achat de droits d'émission de CO₂. L'opposition, spécialement M. Thissen, émet des doutes sur la nécessité de l'achat de tels droits. Par contre, le VLD a la plus entière confiance dans cette politique. J'espère que le gouvernement exécutera ses plans.

Il y a bien un problème pourtant. L'émission de CO₂ doit baisser de 7,5% par rapport à 1990. Nous avons appris récemment qu'elle avait au contraire crû de 13,5%. Nous sommes pour l'instant à quelque 20% au-dessus de la norme à respecter. Le gouvernement a l'intention de renoncer totalement à l'énergie nucléaire. Le VLD a des doutes à ce sujet mais l'accord intervenu au sein du gouvernement doit être respecté. Nous aimerions néanmoins demander au secrétaire d'État d'élaborer un plan concret d'accompagnement de cette sortie du nucléaire dans lequel il sera tenu compte de la consommation d'énergie. Des sources d'énergie de rechange doivent être trouvées.

Je veux encore dire mon inquiétude à propos d'une mesure décidée dans le plan socio-économique du 18 janvier 2002 auquel s'est référé M. Thissen, à savoir le problème des options d'achat d'actions. Les règles concernant ces options ont été établies par le précédent gouvernement en 1998. Il fut alors décidé de lever un impôt sur ces options au moment de leur attribution. J'ai rencontré récemment des personnes qui doivent s'acquitter chaque année de 20.000 Euros d'impôt sur leur options d'achat. Au point 14 du plan en 21 points, le gouvernement avait promis de changer la loi de 1998 et de laisser le choix entre une imposition au moment de attribution des options ou au moment de l'exercice de l'option. Ce que le gouvernement a décidé actuellement ne me semble pas clair. Je ne vois pas bien non plus ce qui a été décidé pour réaliser ce qui figure au point 18 du plan en 21 points, à savoir la déduction fiscale pour les placements éthiques.

M. René Thissen (CDH). – Cela fait partie des 18 points sur

punten op 21 die nog niet zijn uitgevoerd.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ongeveer 14 à 15 punten worden momenteel gerealiseerd. Ik hoop dat ook de overige punten worden gerealiseerd.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V). – Waarom hebt u ons wetsvoorstel niet mee ondertekend? Is het omdat u nu u tot een meerderheidspartij behoort?

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – U hebt het me voorgelegd, maar u hebt me zelfs niet de gelegenheid gegeven om het mee te ondertekenen; het was immers al gedrukt. Ik zal zien wat het voorstel inhoudt als het in de commissie wordt behandeld.

Ik kom tot de internationale situatie: niet alleen Irak, ook het Midden-Oosten. Ik ben ernstig bezorgd over de houding van ons land en van de Verenigde Staten ten opzichte van Irak, maar ik ben misschien nog meer bezorgd over de consistentie van de houding van de regering.

In de regeringsverklaring stond te lezen: "Wij willen dat de internationale gemeenschap eerst alle vreedzame middelen uitput. Daarom moeten de wapeninspecteurs van de Verenigde Naties onvoorwaardelijk en onbelemmerd hun werk kunnen doen en ook die weg kan eindigen in militaire inzet. Maar laten we alles doen om dat te vermijden, en we kunnen dat vermijden als Europa met één stem spreekt." Verder luidt het: "Saddam Hoessein beschikt zeker over chemische en biologische wapens."

Helaas heeft de minister van Buitenlandse Zaken die laatste zin gisteren moeten terugnemen, aangezien hij het evident vond dat België niet over de bewijzen beschikt om dergelijke aantijgingen te staven. Het Instituut voor Strategische Studies van het Verenigd Koninkrijk waar de minister naar verwijst, heeft het immers voortdurend over 'probably', over een waarschijnlijkheid dus, en niet over een zekerheid.

De vraag blijft wat de houding van ons land zal zijn eenmaal er wordt beslist een aanval in te zetten onder een mogelijk VN-mandaat. De woorden van de minister van Buitenlandse Zaken van gisteren zijn ontluisterend. Hij zei dat, wat hem betreft, zijn steun niet half maar volledig zal zijn. Dat betekent dus dat er steun zal zijn, maar dat er enkel nog over de middelen van steun moet worden overlegd. Aan de andere kant hoor ik de collega's van Agalev in de Kamer zeggen dat ons land geen enkele aanval zal steunen en dat ons land afzijdig moet blijven. Zij steunen dus de Duitse stelling die ongewijzigd bleef. Ik vrees dat het sibyllijnse taalgebruik van de regering een bom legt onder haar voortbestaan. Veel beter ware het een debat met meerderheid en oppositie te voeren in het Parlement – waarom niet in de Senaat – om een duidelijke stellingname te bepalen waar iedereen weet wat de andere wil en waar de meerderheid op één lijn tracht te komen.

Om een duidelijke stelling in te nemen moeten vier vragen worden beantwoord: ten eerste, gaat er een onmiddellijke dreiging uit van Irak? Ten tweede, wat is de verklaring voor de huidige Amerikaanse houding ten aanzien van Irak? Ten derde, wat zijn de gevolgen voor het Irakese volk? Ten vierde, welke eisen en randvoorwaarden kunnen we stellen als Europese Unie, en als België, om te beginnen?

Gaat er een onmiddellijke dreiging uit van Irak? De regering heeft verklaard dat Saddam Hoessein een vreselijk dictator is.

21 qui ne sont pas encore mis en œuvre.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Quatorze ou quinze points sont réalisés. J'espère que les autres le seront aussi.*

Mme Sabine de Bethune (CD&V). – *Pourquoi n'avez vous pas signé notre proposition de loi ? Est-ce parce que vous appartenez maintenant à un parti de la majorité ?*

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Vous me l'avez présentée mais vous ne m'avez pas donné l'occasion de la cosigner : elle était déjà imprimée. Je verrai ce qu'elle contient quand nous en discuterons en commission.*

Je suis sérieusement préoccupé de l'attitude de notre pays et de celle des États-Unis envers l'Irak, mais je suis peut-être encore plus inquiet quant à la cohérence de l'attitude du gouvernement.

Dans la déclaration gouvernementale on lit : « Nous voulons que la Communauté internationale épuise d'abord toutes les voies de recours possibles. C'est pour cette raison que les inspecteurs en désarmement des Nations Unies doivent pouvoir effectuer leur mission sans entraves et de manière inconditionnelle. Cette voie peut également conduire à un engagement militaire, mais nous devons tout mettre en œuvre pour éviter la confrontation. Et nous pouvons éviter cela si l'Europe parle d'une voix. »

Nous y lisons encore : « Saddam Hussein dispose certainement d'armes chimiques et biologiques. » Hélas, le ministre des Affaires étrangères a dû retirer cette dernière phrase hier car il jugeait évident que la Belgique ne possède pas de preuves pour étayer une telle accusation. L'Institut des Études stratégiques du Royaume-Uni auquel le ministre a fait référence parle de manière constante d'une probabilité, d'une vraisemblance, mais non d'une certitude à ce sujet.

Reste à savoir quelle sera l'attitude de notre pays si une offensive est décidée sous un éventuel mandat des Nations Unies. Les paroles du ministre des Affaires étrangères prononcées hier sont humiliantes. Il a dit que pour ce qui le concerne, son appui sera total. Cela signifie donc qu'il y aura un appui mais qu'on ne doit plus discuter que des moyens à mettre en œuvre.

Par ailleurs, j'entends les députés d'Agalev dire que notre pays n'appuiera aucune attaque et qu'il doit rester neutre dans ce conflit. Ils suivent en cela la position allemande qui reste inchangée. Je crains que le langage sibyllin du gouvernement ne compromette son avenir. Il eut mieux valu organiser un débat entre la majorité et l'opposition au parlement – et pourquoi pas au Sénat – pour définir une prise de position de sorte que chacun sache ce que veulent les autres et que la majorité essaie de se définir une ligne politique unique.

Quatre questions doivent être résolues pour établir une position claire : existe-t-il une menace immédiate de provenant d'Irak ? Comment s'explique l'actuelle attitude américaine vis-à-vis de l'Irak ? Quelles sont les conséquences pour le peuple irakien ? Quelles sont les conditions et les exigences que l'Europe et la Belgique peuvent imposer ?

Y a-t-il une menace directe de l'Irak ? Le gouvernement déclare que Saddam Hussein est un terrible dictateur. C'est

Dat is juist. De vraag is echter of de situatie in Irak een bedreiging vormt voor ons land, onze regio, de Verenigde Staten, of de wereldgemeenschap. De bewijzen die worden aangedragen om een dreiging te staven zijn tot nu toe onvoldoende. In de studie van het Internationaal Instituut voor de Strategische Studies wordt voortdurend gesproken over waarschijnlijkheden. In het dossier dat de Britse regering heeft voorgelegd op 24 september 2002 staan niet veel meer nieuwe gegevens. Hans von Sponeck, de commissaris voor de Verenigde Naties in Irak tijdens '98-'99, heeft deze zomer de kans gehad om twee van de sites die in de studies worden vermeld, te gaan bezoeken. Daaruit bleek dat die waren vernietigd. Kan dan nog gesproken worden over een bedreiging?

Het is dus onaanvaardbaar dat de Verenigde Staten vandaag een massahysterie op gang brengen en psychologische oorlog voeren. Mag ons land hieraan deelnemen?

Wat is de verklaring voor de huidige Amerikaanse houding ten aanzien van Irak? Uit de woorden van een belangrijk senator van de Republikeinse partij tijdens de hoorzittingen eind juli – begin augustus blijkt duidelijk dat deze oorlog in de eerste plaats wordt gestreden omwille van het oliebelang. De heer Richard Lugar, senator, zei het als volgt: “...we are going to run the oil business. We are going to run it well...we are going to make money; and it's going to help pay for the rehabilitation of Iraq because there is money there!”

Bovendien is de houding van de huidige Amerikaanse regering te verklaren door de aanwezigheid in die regering van sleutelfiguren uit de eerste Golfoorlog. De politiek van de controle van binnenuit die destijds werd gevoerd door president Clinton, is vandaag vervangen door een discours van bezetting van buitenaf, van regimeverandering.

De houding van de Amerikaanse regering is voor bevraging vatbaar en moet ons tot nadenken aanzetten.

In heel het debat over Irak valt het op dat wij nauwelijks verwijzen naar onze eigen resolutie. Zoals u weet heeft de Kamer op 18 april 2002 met een grote meerderheid resolutie 1708 aangenomen waarin onverkort wordt gepleit voor de opheffing van het embargo en voor het kernwapenvrij maken van het Midden-Oosten. Daarover hoor ik nu nog nauwelijks iets en ik betreur dat ten zeerste.

Mijnheer Vandenberghe, ook wij lezen soms wel eens internationale kranten. In de International Herald Tribune schreef Nicholas Kristof, een gezaghebbend journalist van de New York Times, wat volgt: “Het klopt dat de Irakezen Saddam Hoessein een vreselijke dictator vinden, maar de haat die de Arabische wereld vandaag tegen de Verenigde Staten koestert is tien keer groter.” Dat alles heeft te maken met het beleid met twee maten dat ten aanzien van het gebied wordt gevoerd. Dat beleid is onaanvaardbaar voor de Arabische wereld. De VN-resoluties moeten door iedereen worden gerespecteerd.

Verder dienen wij ons af te vragen wat België en de Europese Unie kunnen doen tegen de oorlogsdreiging. Wij komen tot de vaststelling dat het onmogelijk is een eengemaakt Europees standpunt te bewerkstelligen. Met hun houding ten aanzien van de oorlogsdreiging zitten Nederland, Spanje en Italië op een totaal ander spoor dan Frankrijk en Duitsland. Dus rijst de vraag welke houding België moet aannemen.

vrai. Mais la question est de savoir si la situation en Irak constitue une menace pour notre pays, notre région, les États-Unis ou la communauté internationale. Les preuves apportées pour étayer l'existence d'une menace sont pour l'instant insatisfaisantes. L'Institut international d'études stratégiques ne parle avec constance que d'une menace vraisemblable. Le dossier présenté par le gouvernement britannique le 24 septembre 2002 ne donne pas beaucoup d'éléments neufs. Hans von Sponeck, qui fut commissaire des Nations Unies en Irak en 1998-1999, a eu l'occasion de visiter cet été deux des sites mis en cause dans les études. Il en ressort que ces sites ont été détruits. Peut-on encore parler d'une menace ?

Il est donc inadmissible que les États-Unis orchestrent une hystérie de masse et engagent une guerre psychologique. Notre pays peut-il s'associer à cela ?

Quelle est l'explication de l'attitude américaine vis-à-vis de l'Irak ? Selon les paroles mêmes d'un important sénateur républicain prononcées durant les auditions de juillet-août, il est clair que cette guerre est en premier lieu un combat pour les intérêts pétroliers. M. Richard Lugar disait donc : « ...we are going to run the oil business. We are going to run it well...we are going to make money; and it's going to help pay for the rehabilitation of Iraq because there is money there! » De surcroît, l'attitude de l'actuel gouvernement américain s'explique par la présence en son sein d'individus qui ont joué un rôle important dans la première guerre du Golfe. La politique de contrôle à partir de l'intérieur instaurée en son temps par M. Clinton est aujourd'hui remplacée par un discours sur le changement de régime, sur le changement par l'occupation.

L'attitude du gouvernement américain est contestable et doit nous inciter à réfléchir.

Il est frappant que dans tout ce débat sur l'Irak, nous faisons à peine référence à nos propres résolutions. Comme vous le savez, le 18 avril 2002 la Chambre a adopté à une très large majorité la résolution 1708 qui plaide sans restriction pour la levée de l'embargo contre l'Irak et l'élimination complète des armes atomiques au Moyen-Orient. De cela, nous n'avons quasiment rien entendu ici et je le déplore profondément.

Monsieur Vandenberghe, nous lisons nous aussi parfois les journaux étrangers. Dans l'International Herald Tribune, Nicholas Kristof, un journaliste du New York Times qui fait autorité, a écrit : « Il est exact que les Irakiens considèrent Saddam Hussein comme un terrible dictateur mais la haine que le monde arabe développe aujourd'hui contre les États-Unis est dix fois plus forte. » Tout résulte directement de la politique de deux poids deux mesures menée dans cette région, une politique inacceptable pour le monde arabe. Les résolutions des Nations Unies doivent être respectées par tous.

Il nous faut ensuite nous interroger sur ce que la Belgique et l'Union européenne peuvent faire contre la menace de conflit. Nous devons constater qu'il est impossible d'aboutir à un point de vue européen unique. Dans leur attitude devant la menace de guerre, les Pays-Bas, l'Espagne et l'Italie prennent une tout autre voie que la France ou l'Allemagne. Il reste à savoir quelle attitude doit adopter la Belgique. À mon avis, nous devrions avoir le courage de revenir aux résolutions que nous avons adoptées. Nous devons oser

Mijns inziens moeten wij de moed opbrengen om terug te keren tot de resolutie die wij hebben goedgekeurd. Wij moeten durven een uitdrukkelijk andere koers te varen dan deze die wordt uitgestippeld door de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk.

Deze vraag is bijzonder relevant, aangezien de nieuwe resolutie die door de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk wordt voorgesteld, niets anders is dan een provocatie. Zij willen het Irakese regime in een dergelijke situatie dringen, dat er alleen nog oorlog kan uit voortkomen. Ik vind dat ons land gematigdheid en bezonnenheid aan de dag moet leggen. In de toespraak die de Senaatsvoorzitter onlangs in de Eerste Kamer in Den Haag heeft gehouden, vertrok hij van een goed uitgangspunt.

Het is een illusie te denken dat het koloniseren van het Midden-Oosten middels arbitraire ingrepen, het wijzigen van machthebbers, het selectief financieel steunen van corrupte regeringen, vrede in de regio kan brengen. Samuel Huntington schreef in zijn boek 'Botsende beschavingen' dat de wereld bestaat uit verschillende beschavingen en culturen die op gespannen voet met elkaar leven. De juiste wereldpolitiek bestaat er nu juist in om dat broze evenwicht zoveel mogelijk in stand te houden door een doorgedreven communicatie via handel en uitwisseling.

In die zin is de globalisering een zege voor de wereldvrede. De houding die ons land en het Westen hebben aangenomen ten aanzien van China is een voorbeeld van de juiste aanpak. De weliswaar te late toetreding van het land tot de Wereldhandelsorganisatie verhindert oorlog en gewapende conflicten. Ook al is men terecht bezorgd over het niet-respecteren van de mensenrechten in China, enkel als men een land voor de buitenwereld openstelt, kunnen zijn inwoners meer kritische en rijkere ideeën ontwikkelen. Kijk maar naar de politiek die Europa vandaag voert ten aanzien van onder meer Noord-Korea.

Democratie in de enge betekenis van regelmatige verkiezingen kan dan eventueel ontstaan. Modernisme brengt stabiliteit zonder dat verwestering noodzakelijk blijkt te zijn.

Ik denk dat ons land en Europa een ander pad moeten bewandelen dan dat van de Verenigde Staten. De kloof die sinds 11 september 2001 is ontstaan tussen beide continenten, is helaas dieper geworden. De Amerikanen zien hun natie als ultiem sluitstuk, terwijl de inwoners van het Europees continent het internationaal recht en de gedeelde soevereiniteit aanvaarden.

De toename van de factor religiositeit in de VS, niet het minst in de politiek, verklaart waarom vijanden niet alleen een bedreiging voor de nationale veiligheid, maar ook een 'bron van het kwaad' worden genoemd. Tot slot hebben Amerikanen blijkbaar een voorkeur voor het gewapenderhand afhandelen van conflicten. Diplomatie ligt ons veel beter.

De nieuwe Europese weg kondigt zich anders aan. We mogen niet kiezen voor het kortzichtige eigenbelang, maar moeten een ware inspanning doen om in een goede relatie met het Midden-Oosten de regio kansen te geven, de armoede te bestrijden door handelsakkoorden en de burgers te ontvoogden van de restanten van de koloniale politiek. Het wordt dus een moeizaam zoeken naar een evenwicht tussen de mensenrechten en het respect voor andere beschavingen. Laat

prendre explicitement une autre voie que celle tracée par les États-Unis et la Grande Bretagne.

La question est particulièrement importante car la nouvelle résolution présentée par les États-Unis et la Grande Bretagne n'est qu'une provocation. Ils veulent mettre le régime irakien dans une situation telle qu'il ne pourra en découler que la guerre. J'estime que notre pays doit faire preuve de modération et de prudence. Dans un discours prononcé récemment devant la première Chambre à La Haye, le président du Sénat avait choisi un bon point de départ.

Il est illusoire de penser que la colonisation du Moyen Orient par des interventions arbitraires, le changement des autorités, l'appui financier sélectif à des gouvernements corrompus, peut ramener la paix dans cette région. Dans son livre « Le Choc des civilisations », Samuel Huntington écrit que le monde est constitué de civilisations et de cultures différentes qui ont des rapports mutuels tendus. Une politique mondiale juste doit précisément consister à conserver cet équilibre précaire autant que possible grâce au maintien permanent d'une communication via le commerce et les échanges.

En ce sens la mondialisation est une victoire pour la paix mondiale. L'attitude que notre pays et l'Occident ont adoptée vis-à-vis de la Chine est un exemple à suivre.

L'adhésion à vrai dire tardive de ce pays à l'Organisation mondiale du commerce prévient la guerre et les conflits armés.

Nous restons soucieux du non-respect des droits humains en Chine mais ce n'est que lorsqu'on ouvre un pays au monde extérieur que les habitants peuvent développer des idées plus critiques et plus riches. Regardez donc les effets de la politique que l'Europe mène aujourd'hui, entre autres vis-à-vis de la Corée du Nord.

La démocratie au sens étroit de tenue régulière d'élections peut alors éventuellement apparaître. Le modernisme apporte la stabilité sans qu'une occidentalisation soit pour autant nécessaire.

Je pense que l'Europe et notre pays doivent prendre une autre voie que celle des États-Unis. Le fossé qui s'est créé entre nos deux continents depuis le 11 septembre 2001 s'est hélas élargi. Les Américains considèrent leur nation comme la clé de voûte tandis que les habitants du continent européen acceptent le droit international et la souveraineté partagée.

L'augmentation de la religiosité au États-Unis, qui y est un facteur important en politique, explique pourquoi les ennemis n'y sont pas seulement désignés comme une menace pour la sécurité nationale mais aussi comme une « source du mal ». Enfin, il semble que les Américains aient une prédilection pour la résolution des conflits les armes à la main. La diplomatie nous convient mieux.

La nouvelle voie européenne se présente différemment. Nous ne pouvons choisir de défendre nos intérêts à courte vue, nous devons faire un effort réel pour donner une chance à l'établissement de bonnes relations avec le Moyen Orient afin de combattre la pauvreté par des accords de commerce et pour libérer les citoyens des résidus de la politique coloniale. Il s'agit donc de la difficile recherche d'un équilibre entre les droits humains et le respect des autres civilisations. Mais n'abusons pas des mots « démocratie » et « droit humains »

ons de woorden 'democratie' en 'mensenrechten' echter niet misbruiken om de ware bedoelingen te verdoezelen, namelijk controle en imperialisme.

Wil men echte vrede in het Midden-Oosten, met het behoud van de staat Israël, dan is er maar één weg, namelijk het hanteren van één maat en één gewicht. Dat vertaalt zich in respect voor de door de Verenigde Naties afgedwongen internationale verdragen en die regel geldt zowel voor de president van Irak, de premier van Israël als de koning van Jordanië. Het recht heeft geen politieke kleur en is er zeker niet alleen voor de sterkste.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V). – Ik wens bij de regeringsverklaring nog enkele kanttekenen te maken ter aanvulling van de waardevolle en diepzinnige uiteenzettingen van mijn fractiegenoten.

In de aanhef van zijn regeringsverklaring verwees de eerste minister vol trots naar de goede positie van ons land in de rangschikking van de *Human Development Index* van de UNDP. Ik verwijs even naar de vier indicatoren die relevant zijn voor de samenstelling van die index.

Er is ten eerste de levensverwachting bij de geboorte, ten tweede de alfabetiseringsgraad van de volwassenen, ten derde de algemene scholingsgraad en, ten vierde het BNP per inwoner. Die indicatoren zijn op het internationale vlak zonder enige twijfel een ware maatstaf voor de vooruitgang. Zijn ze echter ook een maatstaf voor de vooruitgang en de kwaliteit van het eigen nationale beleid? Ik ben daar niet zo zeker van. We hebben ons daar enkele weken geleden tijdens het partijcongres van CD&V in Antwerpen over bezonnen. In een poging om een nieuw criterium voor goed bestuur naar voor te schuiven, hebben we een resolutie aangenomen met een voorstel voor een nieuwe index.

We denken dat er in ons land nood is aan een nieuwe nationale index die peilt naar de reële kwaliteit van het leven. Dat vereist een nieuw meetinstrument dat ons jaar na jaar kan aangeven hoeveel vooruitgang er wordt geboekt. Dat betekent ook dat moet worden nagedacht over de indicatoren die daarvoor in de korf moeten worden gebracht. Belangrijke indicatoren voor een zorgzame samenleving zijn bijvoorbeeld de combinatie van gezin en arbeid zowel voor vrouwen als voor mannen, de zorg voor zieken en ouderen – denk aan de wachtlijsten –, het maatschappelijk georiënteerde vrijwilligerswerk – denk aan de universiteitsprofessoren die zich daarover zorgen maken –, de participatiegraad van de kinderen in onze samenleving, het veiligheidsgevoel van de mensen.

Als we het levenskwaliteitsgevoel aan zulke nieuwe maatstaf zouden toetsen, valt het te betwijfelen dat de score positief zou uitvallen. De negatieve evolutie is onder meer het gevolg van de invoering van het tijdskrediet dat de loopbaanonderbreking moet vervangen. Om de levenskwaliteit te verbeteren moet ook rekening worden gehouden met essentiële parameters als het invoeren van de kwaliteitskaart, de verdubbeling van het ouderschapsverlof, een volwaardig borstvoedingsverlof, de verlenging van het tijdskrediet tot minstens drie jaar, een betere moederschapsbescherming voor zelfstandige vrouwen, een onbeperkte cumulatie van het overlevingspensioen bij weduwen en weduwnaars, het statuut van de thuisassistenten.

pour dissimuler d'autres desseins : le contrôle et l'impérialisme.

Si on veut une vraie paix au Moyen Orient, avec le maintien de l'État d'Israël, il n'y a qu'une seule voie : appliquer une politique « un poids, une mesure ». Cela se traduit par le respect des conventions internationales imposées par les Nations Unies. Cette règle vaut autant pour le président de l'Irak que pour le premier ministre israélien ou le roi de Jordanie. Le droit n'a pas de couleur politique et il n'est certainement pas là que pour le plus fort.

Mme Sabine de Bethune (CD&V). – Dans son introduction, le premier ministre a fièrement fait référence à la bonne position de notre pays dans le *Human Development Index* du PNUD. Je rappelle les quatre indicateurs utilisés pour l'établissement de ce classement : l'espérance de vie à la naissance, le taux d'alphabétisation des adultes, le taux de scolarisation général et le PNB par habitant. À l'échelon international, ces indicateurs sont indubitablement de véritables critères de développement. Sont-ils cependant aussi des critères de progrès et de qualité de la politique nationale du pays ? Je n'en suis pas certaine. Lors d'un congrès du CD&V voici quelques semaines, nous avons tenté d'élaborer un nouveau critère de bonne gestion et nous avons adopté une résolution proposant un nouvel index.

Nous pensons que notre pays a besoin d'un tel indice mesurant la qualité réelle de la vie. Il requiert un nouvel instrument de mesure qui indique les progrès année après année. Cela signifie qu'on doit réfléchir aux indicateurs qui doivent être utilisés. Les indicateurs importants d'une société où l'on se sent bien sont par exemple la combinaison du travail et de la famille aussi bien pour les femmes que pour les hommes, les soins pour les malades et les personnes âgées – pensez aux listes d'attente –, le travail social volontaire orienté, la participation des enfants dans notre société et le sentiment de sécurité.

Si nous utilisons le sentiment de qualité de la vie comme nouveau critère, je ne suis pas sûre que nous obtiendrions un score positif. L'évolution négative est notamment la conséquence de l'introduction du crédit-temps qui doit remplacer l'interruption de carrière. Pour améliorer la qualité de la vie, on doit aussi tenir compte de paramètres essentiels tels que le doublement du congé parental, le congé d'allaitement, la prolongation du crédit-temps à au moins trois ans, une meilleure protection de la maternité des indépendantes, un cumul illimité des pensions de survie des veufs et des veuves ou le statut des aides à domicile. Ce dernier point fait l'objet d'une proposition de loi déposée par Mme De Schamphelaere. Ces dernières années, nous avons déposé nombre de propositions relatives à cette matière. Bien qu'elles auraient contribué à une amélioration réelle de la qualité de la vie, la majorité ne les a pas acceptées.

Nous regrettons que la déclaration gouvernementale et les engagements financiers qui y sont liés et qui sont repris dans le budget n'aient pas tenu compte des besoins des groupes-cibles.

*Peu importe que la Belgique obtienne un meilleur résultat dans le *Human Development Index*, je crains que la qualité de vie des moins valides dans notre pays ne se soit pas*

Dat laatste maakt het voorwerp uit van een wetsvoorstel van mevrouw De Schamphelaere. De voorbije maanden en jaren hebben we tal van voorstellen gedaan die betrekking hebben op deze materie. Hoewel ze zouden hebben bijgedragen tot de reële verbetering van de levenskwaliteit, heeft de meerderheid ze niet aanvaard.

Wij betreuren dat de beleidsverklaring en de daaraan verbonden financiële engagementen, die tot uiting komen in de begroting, niet werden getoetst aan de noden van de doelgroepen.

België kan dan wel beter scoren inzake de Human Development Index, ik vrees echter dat de levenskwaliteit van de mindervaliden in ons land niet is verbeterd. Tijdens de regering Dehaene zijn de uitkeringen aan mindervaliden gedaald met 1,8% ten opzichte van de brutolonen. Tijdens de regering Verhofstadt noteren we een daling van 4,6% in het stelsel van de werknemers en van 2,9% voor de zelfstandigen tussen 1998 en 2000. Ik vrees dat die groep van mensen zich niet zo gelukkig voelt met de triomfantelijke verklaring van de eerste minister over de Human Development Index. Hun levenskwaliteit is er niet op vooruitgegaan. Velen van de hier aanwezige senatoren hebben de actie 5 voor 12 van CM Ziekzorg gesteund. Ondanks de belangrijke inspanningen op het vlak van ziekte- en gezondheidszorg in het algemeen bevat de beleidsverklaring geen enkel engagement ten voordele van deze doelgroep. Om op een moderne wijze aan degelijk bestuur te doen, moeten engagementsverklaringen worden getoetst aan de concrete leefsituatie van de doelgroepen.

Voorts betreur ik dat de eerste minister en zijn regering niet verder zijn gegaan voor de kinderen. Zo werd geen rekening gehouden met de conclusie van de Kinderrechtentop in New York, namelijk dat er meer moet worden geïnvesteerd in kinderen. De eerste aanbeveling van het parlementair forum is dat elke begrotingsnota begeleid moet zijn van een kindernota. Waar is die kindernota? Op het congres van CD&V werd beslist dat de bepaling in de wet moet worden verankerd. We hebben een wetsvoorstel ingediend dat ertoe strekt de begroting te toetsen aan de kinderrechten. Dat principe kan worden uitgebreid tot andere doelgroepen in onze samenleving.

De eerste minister heeft terecht verklaard dat de moederschapsbescherming van de zelfstandige vrouwen moet worden verbeterd: zowel de uitkeringstermijn als het bedrag van de uitkering moeten worden verdubbeld. Dat komt perfect tegemoet aan het wetsvoorstel dat ik in de Senaat heb ingediend en dat op het CD&V-congres werd goedgekeurd.

We zijn dus gelukkig dat de eerste minister hoort wat er leeft binnen de oppositie en er nu en dan iets van onze voorstellen overneemt. Het volstaat echter niet de moederschapsbescherming van zelfstandige vrouwen te verdubbelen. Er is nood aan talrijke begeleidende maatregelen. We hebben dan ook een wetsvoorstel ingediend voor een vervangingsregeling tijdens de zwangerschap en na de bevalling. We stellen ook een 'vliegende ondernemer' voor die vrouwelijke zelfstandigen kan vervangen. Symbolische maatregelen volstaan niet. Dergelijke maatregelen moeten worden ingebed in een globaal beleid. Het promoten van het vrouwelijk ondernemerschap is in het regeringsbeleid evenwel een blinde vlek gebleven. Er werd alleen gewerkt

améliorée. Sous le gouvernement Dehaene, les allocations des moins valides ont diminué de 1,8% par rapport aux salaires bruts. Nous constatons entre 1998 et 2000 une diminution de 4,6% pour les employés et de 2,9% pour les indépendants. Je crains que ces personnes ne se satisfassent pas des déclarations triomphalistes du premier ministre sur le Human Development Index. La qualité de la vie ne s'est nullement améliorée. Malgré les efforts importants en matière de soins de santé en général, la déclaration gouvernementale ne contient pas le moindre engagement en faveur de ce groupe-cible. Une gestion moderne requiert que les engagements se basent sur la situation concrète des groupes-cibles.

En outre, je regrette que le gouvernement ne s'occupe pas davantage des enfants. Il ne tient absolument pas compte des conclusions du Sommet qui a été consacré à New York aux enfants. La première recommandation formulée par le forum parlementaire est que chaque note budgétaire doit être accompagnée d'une note consacrée aux enfants, mais où est-elle ? Pour le CD&V, cette disposition doit être consacrée dans la loi. Nous avons déposé une proposition visant à une prise en compte des droits des enfants lors de l'élaboration du budget. Ce principe peut être étendu aux groupes de notre société.

Le premier ministre a déclaré à juste titre que la protection des périodes de maternité des indépendantes doit être améliorée. La durée du congé de maternité et le montant des allocations doivent être doublés. Cela correspond au contenu de la proposition que j'ai déposée au Sénat et qui a été adoptée lors du congrès du CD&V.

Mais cela ne suffit pas. De nombreuses mesures d'accompagnement s'imposent. Nous avons donc également déposé une proposition visant à introduire un revenu de remplacement durant la maternité et après l'accouchement. Nous proposons aussi qu'un « entrepreneur volant » puisse remplacer les indépendantes. Les mesures symboliques ne suffisent pas. Dans sa déclaration, le gouvernement ne s'occupe que du statut des conjoints aidants. Or, l'entrepreneuriat féminin doit devenir une priorité politique. Une culture d'entreprise favorable aux femmes doit voir le jour. Les entrepreneuses doivent pouvoir compter sur le même financement que les hommes. Une étude menée l'an dernier par la banque AMRO montre qu'elles ne bénéficient toujours pas d'un accès égal au crédit. Le statut social des indépendantes et des entrepreneuses doit être amélioré. Une attention particulière doit également être accordée aux femmes travaillant dans le secteur agricole. Où en est la représentation des femmes dans les conseils d'administration des entreprises économiques ? Notre proposition visant à introduire un quota n'a pas été soutenue par la majorité. Une étude menée auprès des micro-entrepreneurs du sud du pays montre que 80 à 90% des projets sont exclusivement masculins.

Nous réclamons un plus grand équilibre. Il faut accorder un soutien plus important à la participation d'entrepreneuses au commerce extérieur et aux missions. Enfin, des statistiques plus étendues sont nécessaires. Je remettrai au premier ministre notre plan politique global consacré à cette matière. Peut-être pourra-t-il encore, au cours des 23 semaines qui lui restent, œuvrer à la promotion de l'entrepreneuriat féminin.

Le gouvernement a des ambitions internationales. J'espère

aan het statuut van de meewerkende echtgenote. De voorstellen inzake het moederschap van het CD&V-congres heeft de eerste minister goed gehoord en gedeeltelijk verwoord, maar voor ons moet het vrouwelijk ondernemerschap binnen een globaal beleid een beleidsprioriteit worden. Er moet een vrouwvriendelijke ondernemerscultuur komen. Vrouwelijke ondernemers moeten op dezelfde financiering kunnen rekenen als mannen. Uit Europese studies van de AMRO-bank van vorig jaar blijkt dat vrouwelijke ondernemers nog steeds geen gelijke toegang tot krediet krijgen. Het sociaal statuut van vrouwelijke zelfstandigen en ondernemers moet verbeteren. Er is ook specifieke aandacht nodig voor vrouwen in de agrarische sector. Er moet rechtszekerheid komen voor het vermogen en de rechtspositie van zelfstandige vrouwen. Hoe staat het met de vertegenwoordiging van vrouwen in raden van bestuur van belangrijke economische overheidsbedrijven? Ons voorstel om daar een quotum in te voeren is door collega's van de meerderheid niet gesteund. Inzake steun voor micro-ondernemers in het Zuiden blijkt uit een peiling dat 80 tot 90% van die projecten exclusief mannelijke micro-ondernemers ten goede komt. We dringen dus nogmaals aan op meer evenwicht. Grotere steun voor en deelname aan buitenlandse handel en missies van vrouwelijke ondernemers is nodig. Ten slotte zijn uitgebreidere statistieken nodig. Ik zal de eerste minister ons volledig beleidsplan daarover bezorgen. Misschien kan hij in de 23 weken die hem resten nog een en ander doen om eindelijk werk te maken van de promotie van het vrouwelijk ondernemerschap.

De regering heeft terecht internationale ambities. We hopen dat het niet bij reizen blijft. Onze fractieleider kreeg geen antwoord op zijn vraag hoe het kwam dat er met deze regering plots een inflatie was van VIP-reizen naar het buitenland. Dat is niet de manier om ons land op de wereldkaart te zetten. Moet dat dan via grote verklaringen, zoals die in Johannesburg, gebeuren? Grote verklaringen afleggen is gemakkelijk. Belangrijker is het engagement op tastbare wijze waarmaken.

We moeten vaststellen dat de staatssecretaris de beloofde 100 miljoen extra niet heeft gekregen. De begroting voor ontwikkelingssamenwerking stijgt met 66 miljoen tot 782 miljoen, een stijging met 9 procent. Dat is zeker een stap vooruit. Spijtig genoeg is de regering echter niet bij machte haar nog jonge belofte te houden en de begroting in 2003 met 100 miljoen euro te laten stijgen. Het groeipad dat in 2000 door de regering was afgesproken, wordt amper twee jaar later al onderuitgehaald.

Ik noteer dat het kabinet Ontwikkelingssamenwerking garandeert dat de 66 miljoen extra middelen uitsluitend bestemd zijn voor ontwikkelingssamenwerking. Begrotingsminister Vande Lanotte had eerder een aantal kunstgrepen voorgesteld om de begroting schijnbaar met 100 miljoen te laten stijgen. Gelukkig heeft de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking heeft hieraan echter niet toegegeven.

Sommigen willen de middelen op een zuivere manier inzetten, terwijl anderen de begrotingen via kunstgrepen trachten om te buigen. Ook het Afrikabeleid van de regering illustreert dat. De regering wil bijdragen tot de vrede en de mensenrechten in de regio van de Grote Meren. Tegelijk geeft

que ses membres ne se contenteront pas de voyager. Notre chef de groupe s'est demandé pourquoi, depuis que le gouvernement actuel est au pouvoir, le nombre de voyages VIP à l'étranger a connu une inflation soudaine. On n'a pas répondu à sa question. Faire des grandes déclarations comme à Johannesburg ne sert à rien. Il est plus important de concrétiser ses engagements.

Nous constatons que le secrétaire d'État n'a pas reçu les 100 millions supplémentaires qui lui avaient été promis. Le budget de la coopération au développement augmente de 66 millions et passe à 782 millions. Cela représente une croissance de 9%. C'est certainement un pas dans la bonne direction. Malheureusement, le gouvernement ne peut tenir ses promesses récentes et augmenter le budget de 100 millions en 2003. La croissance promise en 2000 par le gouvernement ne devient effective que deux ans plus tard.

Je note que le cabinet de la coopération au développement garantit que les 66 millions supplémentaires sont exclusivement destinés à la coopération. Le ministre du Budget avait auparavant proposé certains artifices afin d'augmenter en apparence le budget de 100 millions. Le secrétaire d'État n'a heureusement pas cédé.

Certaines personnes veulent engager les moyens correctement, d'autres par le biais d'artifices. La politique africaine du gouvernement l'illustre également. Il veut contribuer à la paix et au respect des droits de l'homme dans la région des grands lacs. En même temps, il accorde un soutien pour le moins suspect à des projets d'investissements en poussant le Duce à donner sa garantie.

Le premier ministre dit à juste titre vouloir inscrire dans la loi la norme de 0,7% en faveur de la coopération au développement. Le CD&V a déposé une proposition en ce sens.

J'éprouve les plus grands doutes face à la culture politique du gouvernement. Je crains aussi que la réponse du premier ministre ne nous satisfasse pas. Sa déclaration n'offre à notre pays aucun projet portant une vision de l'avenir.

ze op zijn minst verdachte steun aan investeringsprojecten door een waarborg van de Delcrederedienst af te dwingen. Welke akkoorden moeten worden gesloten om deze regering samen te houden?

De eerste minister zegt terecht dat hij de 0,7 procentnorm voor ontwikkelingssamenwerking in de wet wil verankeren. CD&V heeft daartoe een wetsvoorstel ingediend. Wat zou er echter gebeurd zijn, mocht een dergelijk voorstel net vóór het reces zijn goedgekeurd? Was er dan 100 miljoen extra gevonden of had de regering de wet gebruikt om de kunstgrepen van de minister Vande Lanotte door te drukken?

Ik heb de grootste twijfels bij de politieke cultuur van deze regering. Ik vrees dan ook dat het antwoord van de eerste minister ons niet zal kunnen overtuigen. Zijn beleidsverklaring biedt ons land geen project met een visie op de toekomst.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Om te beginnen wil ik me verontschuldigen voor het feit dat ik alleen maar op het einde van het debat aanwezig kon zijn. Ik had al andere afspraken in mijn agenda staan. Vanochtend had ik een vergadering met kamerleden, zowel van meerderheid als oppositie, om te zoeken naar een gezamenlijk akkoord over de alimentaties en het alimentatiefonds.

Zoals u weet hebben parlementsleden van de democratische fracties deze problematiek samen aangepakt met een wetsvoorstel. Iedereen kent het probleem. In heel veel gevallen betaalt de onderhoudsplichtige niet wat hij/zij moet betalen. Er bestaat wel een voorschottenregeling via de OCMW's, maar die beperkt zich tot de kinderen en geldt niet voor de echtgenoot of echtgenote. We hebben nu dus een systeem uitgewerkt zonder gebruik te maken van een begrotingsfonds. Mijn hele leven heb ik gevochten tegen begrotingsfondsen en ik heb er ook honderden afgeschaft toen ik minister van Begroting was. Ik vond het dus geen goed idee er nu een nieuw op te richten.

Het OCMW zal nog steeds aan de echtgenoot of echtgenote die onder een bepaalde inkomensgrens blijft, voorschotten uitkeren, maar Financiën zal die voorschotten recupereren. Het OCMW zal daar dus niet voor instaan, want dat zou te weinig effect hebben. Nu wordt van de 280 miljoen Belgische frank aan voorschotten maar 8 miljoen gerecupereerd door de OCMW's. In de toekomst zal dat dus een taak worden van de fiscus. Wie onderhoudsplichtig is, zal dus ook op dat gebied de fiscus tegenkomen. Van iemand die geen recht heeft op een voorschot, zal wel een dossier worden doorgestuurd naar Financiën. Ook dat zal een hulp zijn voor deze mensen.

Vanmiddag had ik een sociaal overleg, waar ik onmiddellijk ben weggelopen, want het Parlement is natuurlijk belangrijker. Wel had ik de toestemming van de heren Cortebeek, Vansteenkiste en Peeters. Ik veronderstel dus dat iedereen akkoord ging.

Van de collega's die hier vanochtend en vanmiddag aanwezig waren, heb ik een lijst gekregen met de verschillende opmerkingen en daarnet kon ik al een aantal uiteenzettingen van de ochtendvergadering lezen, waaronder die van de heer Vandenberghe. Dat bewijst dat de Senaat een efficiënte instelling is.

Het is niet mijn bedoeling alle punten een voor een te

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Tout d'abord, je tiens à m'excuser de n'avoir pu assister qu'à la fin du débat. J'avais d'autres rendez-vous à mon agenda. Ce matin, j'ai assisté à une réunion avec des députés de l'opposition et de la majorité pour trouver un accord sur les pensions alimentaires et le fonds permettant de les assurer.

Comme vous le savez, les députés des groupes démocratiques ont abordé cette question dans une proposition de loi. Chacun connaît le problème. Trop souvent la personne qui doit payer la pension ne la verse pas. Une réglementation permet aux CPAS de verser des avances mais ce système est limité aux enfants et ne vaut pas pour les conjoints et les conjointes. Nous avons donc élaboré un système sans recourir à un fonds budgétaire. Toute ma vie je me suis battu contre ces fonds et j'en ai supprimé des centaines quand j'étais ministre du Budget. Je trouvais qu'en créer un nouveau n'était pas une bonne idée.

Le CPAS octroiera toujours des avances au conjoint ou à la conjointe qui n'atteint pas un certain plafond de revenus mais le ministère des Finances les récupérera. Le CPAS ne s'en occupera donc plus mais ceci n'aura que peu d'effets. Aujourd'hui, sur les 280 millions de francs d'avances, 8 millions seulement sont récupérés. À l'avenir, ce sera le travail du fisc. Un dossier sera envoyé au ministère des Finances pour toute personne n'ayant pas droit à une avance.

Ce matin, j'avais aussi une concertation sociale. Je l'ai immédiatement quittée car le Parlement est bien entendu plus important. J'avais le consentement de MM. Cortebeek, Vansteenkiste et Peeters. Je suppose donc que chacun était d'accord.

Mes collègues ici présents ce matin et cet après-midi m'ont remis une liste des différentes remarques qui ont été formulées et j'ai pu lire certaines interventions de ce matin, comme celle de M. Vandenberghe. Cela prouve que le Sénat est une institution efficace.

Je n'ai pas l'intention d'aborder tous les points mais bien de réfuter les critiques importantes qui parfois me font froncer les sourcils.

Je viens d'entendre une critique portant sur le budget de la coopération au développement qui augmentera de 9,3% en 2003. La proposition initiale prévoyait une croissance de 14% mais en ces temps financièrement difficiles nous devons

behandelen, wel de grote kritieken te weerleggen, die me soms toch de wenkbrauwen doen fronsen.

Daarnet hoorde ik kritiek op de begroting van Ontwikkelingssamenwerking, die in 2003 met 9,3% zal stijgen. Het oorspronkelijke voorstel bevatte een stijging van 14%, maar in deze financieel moeilijke tijden met besparingen in verschillende departementen, konden we dat niet waarmaken. Iets meer dan 9% was wel haalbaar en we zullen deze groei ook wettelijk verankeren, zodat we in 2010 de beloofde 0,7% zullen bereiken.

In 2003 zal het budget voor Ontwikkelingssamenwerking boven de 0,4% van het BBP stijgen. De kritiek van degenen die dat budget de voorbije jaren van 0,4% naar 0,2% hebben laten dalen, is niet ernstig.

Bij het aantreden van de regering bedroeg het budget voor Ontwikkelingssamenwerking 0,20% van het BBP; momenteel bedraagt het 0,38% en ik hoop tegen eind dit jaar boven de 0,40% te geraken. Het had misschien nog wat sneller kunnen gaan, maar het is in elk geval een omkering van de stelselmatige daling die we gedurende zovele jaren hebben meegemaakt.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V). – U keert mijn woorden om.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Ik keer uw woorden niet om; ik heb ze u daarnet horen uitspreken.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V). – Het is een stap vooruit, maar de regering is onbetrouwbaar. Ze belooft een bepaald pad te volgen, maar ze wijkt ervan af.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Wie is er meer betrouwbaar: degenen die, zoals uw partij, het budget voortdurend deden dalen of deze regering, die het budget doet stijgen?

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V). – Dat is een demagogische uitspraak een premier onwaardig. U weet perfect dat tijdens de vorige legislatuur aan de reorganisatie van Ontwikkelingssamenwerking werd gewerkt.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – De heer Moreels heeft me inderdaad verhalen verteld over hoe hij in de vorige regering, onder meer door CVP, werd behandeld. We kunnen hem hier misschien eens uitnodigen.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V). – We zullen de boulevardpers niet openen. Akkoorden die in de coulissen worden gemaakt, zijn niet de mooiste verwezenlijkingen van de politiek. Ik wens daar dus ook niet op in te gaan.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – U bent er nochtans mee bezig!

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V). – Ik ben daar niet mee bezig; ik spreek over de feiten. De reorganisatie was ingezet, maar werd door uw regering op de helling geplaatst door het debat te openen over de regionalisering zonder dat men de impact ervan kent of weet op welke manier het zal gebeuren. Het gevolg is dat de mensen op het terrein geïmmobiliseerd zijn. Ze weten niet waar ze aan toe zijn en ze zijn bevreesd om aan hun opdracht te werken. Dat is de realiteit.

Ik heb er geen probleem mee om de discussie te voeren, maar

réaliser des économies dans différents départements et nous n'avons pu atteindre ces 14%. Nous avons par contre inscrit les 9,3% dans la loi de manière à pouvoir, comme promis, respecter la norme de 0,7% en 2010.

En 2003, le budget de la Coopération au Développement représentera plus de 0,40% du PIB. À l'entrée en fonctions du gouvernement, ce budget n'en représentait que 0,20% – je n'accepte donc pas les critiques qui viennent d'être formulées à cet égard – contre 0,38% à l'heure actuelle et, je l'espère, 0,40% à la fin de cette année. La progression aurait peut-être pu être plus rapide mais nous avons en tout cas inversé la tendance systématique à la baisse que nous avons vécue des années durant.

Mme Sabine de Bethune (CD&V). – *Vous transformez mes propos !*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *Nullement, c'est bien ce que vous avez dit.*

Mme Sabine de Bethune (CD&V). – *C'est une avancée mais le gouvernement n'est pas fiable : il promet de suivre un certain chemin puis il s'en écarte.*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *Qui est le plus digne de confiance, celui qui, comme votre parti, diminue le budget d'année en année ou ce gouvernement qui l'augmente ?*

Mme Sabine de Bethune (CD&V). – *Ce propos démagogique est indigne d'un premier ministre. Vous savez parfaitement que sous la législature précédente, on a œuvré à la réorganisation de la Coopération au développement.*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *M. Moreels m'a en effet raconté comment il a été traité sous le gouvernement précédent et notamment par le CVP. Nous pourrions l'inviter à venir nous l'expliquer.*

Mme Sabine de Bethune (CD&V). – *Les accords conclus en coulisse ne sont pas les plus beaux fleurons de la politique. Je ne veux pas entrer dans ce type de débat.*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *C'est pourtant ce que vous êtes en train de faire !*

Mme Sabine de Bethune (CD&V). – *Pas du tout. Mon intervention porte sur les faits. La réorganisation était entamée mais votre gouvernement l'a remise en question en ouvrant le débat sur la régionalisation sans en expliquer ni l'impact ni les modalités, ce qui a eu pour effet de paralyser les gens du terrain.*

Je suis disposée à débattre mais dans la correction et la transparence et non lors de séances nocturnes qui aboutissent à la conclusion d'accords dont le résultat est trois années

ze moet op een correcte en transparante wijze worden gevoerd en niet tijdens nachtelijke besprekingen waar akkoorden worden gesloten waardoor er drie jaar lang instabiliteit is. Dat is de manier waarop u Ontwikkelingssamenwerking bestuurt.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Wat u zegt strookt helemaal niet met wat ik op het terrein ervaar. Er zijn heel wat nieuwe initiatieven en daar staan ook financiële middelen tegenover. Tijdens de vorige regeerperiode moesten bepaalde initiatieven worden teruggeschroefd omdat er niet voldoende budgettaire middelen waren. Het bewijs daarvan is dat het budget tot 0,2% daalde. Nu er wel budgettaire ruimte is voor de BTC en het DGIS, zullen we tegen het einde van het jaar aan 0,4% zitten. Er werd een groeipad getekend tot 0,7%. Dat uit zich in een hele reeks samenwerkingsprojecten. De voorbije tien jaren werden de projecten voor Centraal-Afrika stopgezet. Ons land trok zich terug uit Congo, Rwanda en Burundi. Er was in die landen nagenoeg geen ontwikkelingssamenwerking meer. Zolang er in die landen een dictatuur heerste en zolang de mensenrechten er werden geschonden, mocht er van de vorige regeringen geen ontwikkelingshulp gegeven worden. Dat is volgens mij een kortzichtige politiek, want als we moeten wachten tot er in Centraal-Afrika geen mensenrechten meer worden geschonden, dan zal daar nooit aan ontwikkelingssamenwerking kunnen worden gedaan. Staatssecretaris Boutmans heeft opnieuw samenwerkingsprojecten in Centraal-Afrika opgestart. Er werd een lijst gemaakt van 25 concentratielanden. Vandaag zijn er middelen, is er een filosofie en zijn er concrete projecten. Ik vind het dus eigenaardig dat we hier de les worden gespeld door fractieleden van de toenmalige regeringspartij die het percentage van het BBP besteed aan ontwikkelingssamenwerking stelselmatig liet dalen.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V). – Ik wens het Afrikadebat niet te openen, maar ik wil alleen zeggen dat wij gelukkig zijn dat de eerste minister akkoord gaat met een wettelijke verankering van de 0,7%-norm. Die wettelijke verankering zal nodig zijn, nu ik zie dat de regering haar belofte van twee jaar geleden niet kan houden. De wettelijke verankering zal ervoor zorgen voor dat de engagementen wel kunnen worden nagekomen.

We zullen er wel voor moeten zorgen dat er voldoende kwaliteitsvereisten in de wet worden ingeschreven. Als een wettelijke verankering algemeen wordt en het mogelijk wordt om met allerlei trucs de 0,7% te bereiken, dan bereiken we niet echt ons doel.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Ik dank mevrouw de Bethune voor haar bezorgdheid. Indien ze evenveel bezorgdheid aan de dag had gelegd de voorbije jaren, zouden de uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking nu misschien 0,4% van het BBP bedragen.

Als de oppositie een juist argument geeft, zal ik dat erkennen. Als uit de praktijk het tegenovergestelde blijkt van wat op de tribune wordt beweerd, dan kan ik de oppositie echter geen gelijk geven. Neem nu het vrouwelijk ondernemerschap. Wat heeft de regering gedaan op dat vlak?

Ten eerste, krijgen de 120.000 meewerkende echtgenoten, meestal vrouwen van zelfstandigen, nu eindelijk een eigen statuut. Het heeft twintig jaar geduurd eer dat statuut er

d'instabilité. C'est ainsi que vous gérez la Coopération.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *Ce que vous dites ne correspond pas du tout à la réalité du terrain. Les nouvelles initiatives, pourvues de moyens financiers, fleurissent. Sous la législature précédente, certaines ont dû être supprimées faute de moyens suffisants. Maintenant que nous disposons de ces moyens pour la CTB et l'AGCD, nous atteindrons le chiffre de 0,4% à la fin de cette année. Nous avons souscrit à un taux de croissance de 0,7%. Cela se traduit par toute une série de projets de coopération. Ces dix dernières années, les projets portant sur l'Afrique centrale ont été interrompus. Les gouvernements précédents ont coupé l'aide au développement de pays en proie à la dictature et où les droits de l'homme sont violés. C'est une politique à courte vue car s'il faut attendre la fin des violations des droits de l'homme en Afrique Centrale, on risque de ne jamais y faire de la coopération au développement. M. Boutmans a donc amorcé de nouveaux projets de coopération en Afrique centrale. Une liste de 25 pays de concentration a été établie. Il s'agit de projets concrets soutenus par des moyens suffisants. Je trouve donc étrange que nous recevions ici des leçons de membres de l'ancien parti gouvernemental qui a accepté la diminution systématique du pourcentage du PIB octroyé à la coopération au développement !*

Mme Sabine de Bethune (CD&V). – *Sans vouloir ouvrir le débat sur l'Afrique, nous sommes satisfaits que le premier ministre approuve un ancrage légal de la norme de 0,7% qui permettra le respect des engagements. Il nous faudra toutefois veiller à ce que des exigences qualitatives suffisantes soient inscrites dans la loi, de manière à éviter le recours à toute sorte d'astuces pour atteindre le chiffre de 0,7%.*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *Si Mme de Bethune avait manifesté la même sollicitude au cours des années précédentes, le budget consacré à la coopération au développement représenterait peut-être 0,4% du PIB à l'heure qu'il est.*

Je n'accepte les arguments de l'opposition que s'ils ne sont pas contredits par les faits. Qu'a fait le gouvernement en matière d'entrepreneuriat féminin par exemple ?

Tout d'abord, les 120.000 conjoints aidants, pour la plupart des épouses d'indépendants, jouissent enfin d'un statut spécifique dont le coût sera supporté à plus de 80% par la communauté.

Ensuite, le gouvernement a supprimé la discrimination fiscale

kwam. Ze zullen het grotendeels niet zelf moeten betalen, maar de gemeenschap draagt voor meer dan tachtig procent de kostprijs van dat nieuwe statuut.

Ten tweede, is de regering begonnen met het uitvoeren van de kiescampagne van CD&V, met het afschaffen van de fiscale discriminatie van de gehuwden. Een eerste fase start op 1 januari 2003. De volledige afschaffing van de fiscale discriminatie komt er op 1 januari 2004. Er werd al vaak terecht opgemerkt dat op fiscaal vlak vrouwen nog steeds worden gediscrimineerd, vooral de vrouwen die zelf initiatief nemen, die zelf een job hebben of die zelf een onderneming starten. De regering zal die discriminaties opheffen.

Ten derde en ten laatste zullen wij het ontwerp tot hervorming van de vennootschapsbelasting indienen bij de Kamer. Voor het eerst zullen er ook aan startende kleine en middelgrote ondernemingen voordelen worden toegekend waardoor ze snel kapitaal in hun bedrijf kunnen investeren. Zo krijgen deze ondernemingen voor de mogelijkheid om belastingvrije reserves aan te leggen en zodoende aan autofinanciering te doen. Dit is een innovatie. Ik heb het dan nog niet over het tarief en over het feit dat wij de afschrijvingsregels niet hebben gewijzigd.

Ik kan mij best indenken dat er nog tien, twintig of honderd andere goede ideeën bestaan om het ondernemerschap in het algemeen en het vrouwelijk ondernemerschap in het bijzonder aan te moedigen, maar deze drie maatregelen vormen een trendbreuk met het verleden, toen over dit probleem niet werd gesproken, laat staan nagedacht.

De heer Jan Steverlynck (CD&V). – Mijnheer de eerste minister, ik wil even terugkomen op het statuut van de medewerkende echtgenoot. U doet alsof er jarenlang niets werd gerealiseerd en er nu een grote verbetering is. Het voorstel dat op tafel ligt, betekent geen verbetering voor de meewerkende echtgenoot. In werkelijkheid komt het erop neer dat die persoon een loopbaan van dertig jaar als zelfstandige moet hebben om voor zijn pensioen voordeel te kunnen halen uit dit nieuwe statuut. In vele gevallen zullen de betrokkenen echter minder pensioen ontvangen. Als een echtpaar een loopbaan als zelfstandige heeft van 10 à 15 jaar, dan kunnen geen twee pensioenen voor alleenstaanden worden toegekend, omdat het gezinspensioen nog steeds hoger ligt. Het gezinspensioen zal vanaf nu echter niet meer aan 100% worden berekend, maar aan 70%, omdat 30% aan de meewerkende echtgenoot wordt toegekend. Het dossier wekt de indruk een eigen pensioenregeling voor de meewerkende echtgenoot aan te reiken, maar dat is een misrekening, want op gezinsniveau zal het pensioen tot 150 euro per maand dalen. Dat is de realiteit die wordt verzwegen.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Mijnheer Steverlynck, de situatie is heel anders dan u voorstelt. U beperkt het sociaal statuut van de meewerkende echtgenoot tot het pensioen, maar dat statuut houdt ook een heleboel andere zaken in zoals gezondheidszorg, invaliditeit, arbeidsongeschiktheid. In alle objectiviteit had u dat er aan kunnen toevoegen.

De heer Jan Steverlynck (CD&V). – Mijnheer de eerste minister, een statuut inzake gezondheidszorg bestaat reeds vandaag en er bestaat zelfs al een ministatuut inzake arbeidsongeschiktheid.

qui affectait les couples mariés. La première phase commencera en janvier 2003, la suppression complète étant prévue pour janvier 2004. Le gouvernement abolira d'autres types de discrimination dont les femmes font encore l'objet, notamment celles qui lancent une entreprise.

Enfin, nous allons déposer à la chambre le projet de réforme de l'impôt sur les sociétés. Les petites et moyennes entreprises débutantes bénéficieront pour la première fois d'avantages leur permettant d'investir rapidement des capitaux dans leur activité. Elles pourront ainsi se constituer des réserves exemptes d'impôts et pratiquer l'autofinancement. C'est une innovation.

Il y a certainement beaucoup d'autres bonnes idées en la matière mais ces trois mesures ont le mérite de rompre avec le passé, lorsqu'on n'y songeait même pas.

M. Jan Steverlynck (CD&V). – *Je voudrais revenir sur le statut du conjoint aidant. Vous faites comme si rien n'avait été fait précédemment et que vous amélioriez considérablement la situation du conjoint aidant. Or ce n'est pas le cas. Pour que sa pension bénéficie du nouveau statut, l'intéressé doit avoir exercé une activité indépendante pendant trente ans. Souvent même, la pension diminuera. Un couple ayant exercé une activité indépendante pendant dix ou quinze ans ne pourra bénéficier de deux pensions séparées car la pension familiale reste plus élevée. À partir de maintenant, celle-ci ne sera plus calculée à 100% mais à 70% car 30% seront attribués au conjoint aidant.*

Vous donnez l'impression d'avoir élaboré une réglementation spécifique pour le conjoint aidant mais c'est un mauvais calcul car à l'échelon familial, la pension tombera à 150 euros par mois. Telle est la réalité passée sous silence.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *La situation n'est pas du tout celle que vous peignez, monsieur Steverlynck. Vous limitez le statut social du conjoint aidant à la pension alors qu'il inclut toute une série d'autres éléments que vous auriez pu ajouter, comme les soins de santé, l'invalidité, l'incapacité de travail.*

M. Jan Steverlynck (CD&V). – *Il existe déjà un statut en matière de soins de santé, monsieur le premier ministre, et même un petit statut concernant l'incapacité de travail.*

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Mijnheer Steverlynck, als u vindt dat er verbeteringen kunnen worden aangebracht, stel ze dan voor in het Parlement.

De heer Jan Steverlynck (CD&V). – Wij hebben voorstellen gedaan, maar ik heb de indruk dat CD&V u, net als minister Daems, eerst een gratis pensioencursus moet geven.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Wij zullen een wetsontwerp bij de Kamer indienen en even goed als de kamerleden zullen de senatoren dat kunnen beoordelen en wijzigingen voorstellen. Als u vindt dat de bestaande minimumrechten in de pensioensector niet door het nieuwe statuut mogen worden aangetast, dan ben ik de eerste om u bij te treden als u ter zake een amendement indient.

De heer Vandenberghe maakt ons een dubbel verwijt over de evolutie van de overheidsfinanciën.

Hij zegt dat een evenwicht niet volstaat. Men moet wel op een andere planeet of alleszins buiten Europa leven om niet te zien dat de regering na de overschotten in 2000 en 2001 van 0,2 en 0,4 procent een vierde begroting in evenwicht op rij verwezenlijkt. Iedereen gaat in het rood: Frankrijk, Duitsland, Nederland, met een tekort van bijna een 0,5 procent, Groot-Brittannië, ... België realiseert dit jaar en volgend jaar een begroting in evenwicht.

En de heer Vandenberghe verwijst dan naar het stabiliteitspact, dat een overschot zou voorschrijven, alsof hij niet weet dat de Europese Commissie al een aantal aanpassingen in dat pact heeft aangebracht.

Een tweede vaststelling is dat voor het Stabiliteitspact werd uitgegaan van hypothetische gecumuleerde groeicijfers voor 2002 en 2003 van 4,3%. In dat geval was volgens de Hoge Raad voor Financiën een overschot van 0,3% op de begroting noodzakelijk. De reële gecumuleerde groeicijfers bedragen echter 2,8%, dus 1,5% minder dan voorzien. Als we de principes van de Hoge Raad toepassen op deze nieuwe groeicijfers, dan zouden we een klein tekort op de begroting mogen hebben. Men moet de intellectuele eerlijkheid aan de dag leggen om deze berekening te maken.

Wij weigeren in tegenstelling tot andere landen een begroting met een tekort op te stellen. Nochtans waren sommigen vragende partij. Wij zijn met andere woorden strenger dan het Stabiliteitspact en de Hoge Raad voor Financiën en aanvaarden geen tekort van 0,2% tot 0,4%.

We zijn zo streng omdat we nog altijd met een grote overheidsschuld opgezadeld zitten. Het zal nog jaren duren voor we de fameuze 60% hebben bereikt.

Een tweede verwijt is dat de overheidsschuld niet snel genoeg wordt afgebouwd. Eigenlijk zouden we in 2003 onder 100% moeten duiken. We zouden ook onder 100% zijn uitgekomen, ware het niet dat we andere schulden, waaronder die van de sociale huisvesting, die vroeger buiten de begroting en de schuld werden gehouden, in de totale staatsschuld hebben opgenomen. Het gaat hier om 4% van de schulden. Mochten we dit niet hebben gedaan, dan waren we nu op ongeveer 99,6% uitgekomen. We moeten dan ook op de ingeslagen weg voortgaan, maar we zullen regelmatig schulden in de begroting opnemen.

Een goed voorbeeld hiervan zijn de schulden van de NMBS.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Si vous estimez que des améliorations peuvent être apportées, proposez-les donc au parlement.

M. Jan Steverlynck (CD&V). – Nous l'avons fait mais j'ai l'impression que le CD&V devrait peut-être d'abord vous offrir un cours gratuit sur les pensions.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Nous déposerons à la Chambre un projet de loi qui pourra être jugé et amendé tant par les députés que par les sénateurs. Si vous êtes d'avis que le nouveau statut ne peut affecter les droits garantis en matière de pension, je serai le premier à approuver un amendement en ce sens.

M. Vandenberghe nous fait un double reproche concernant l'évolution des finances publiques. Il considère que l'équilibre est insuffisant. Je lui fais remarquer que le gouvernement réalise pour la quatrième fois un budget en équilibre alors que la plupart des pays européens, et non des moindres, se situent dans le rouge.

Et M. Vandenberghe de s'en référer alors au pacte de stabilité, qui imposerait un excédent, comme s'il ignorait que la Commission européenne a déjà adapté certaines dispositions de ce pacte.

Le pacte de stabilité reposait sur une hypothétique croissance cumulée de 4,3% pour 2002 et 2003, ce qui, selon le Haut Conseil des Finances, nécessitait un excédent de 0,3% sur le budget. Le chiffre réel est de 2,8%, c'est-à-dire 1,5% de moins que les prévisions. Si nous appliquions les principes du Haut Conseil des Finances aux nouvelles données, nous pourrions enregistrer un petit déficit. Il faut avoir l'honnêteté intellectuelle de faire ce calcul.

Contrairement à d'autres pays, nous refusons d'élaborer un budget en déficit. Certains étaient pourtant demandeurs. Autrement dit nous sommes plus stricts que le pacte de stabilité et le Haut Conseil des Finances.

Cette rigueur qui s'explique par l'importance de la dette publique sera encore de mise pendant des années, jusqu'à ce que nous atteignons les fameux 60%.

On nous reproche de ne pas combler assez rapidement la dette publique. Nous devrions en 2003 descendre sous les 100%. Nous y serions déjà si nous n'avions pas repris dans la dette publique d'autres dettes, dont celle du logement social, et nous continuerons à le faire.

Les dettes de la SNCB sont un bon exemple à cet égard. Lorsqu'elles seront inférieures à 100% nous les inclurons dans la dette totale. À l'avenir, nous devons également de plus en plus tenir compte des dettes du secteur des pensions. L'Union européenne renforce constamment ses normes en la matière.

Cela présente parfois des avantages, notamment sur le plan de l'emploi où la situation est malgré tout plus favorable que prévu.

Autre reproche, on dit que le budget est certes en équilibre mais que le budget fédéral présente toujours un léger déséquilibre. C'est exact. Les normes européennes portent sur l'État dans son ensemble, constitué de deux entités. La première englobe les départements et la sécurité sociale tandis que la seconde couvre les Régions, les Communautés

Eens we onder de 100% zijn, zullen we die schulden opnemen in de totale staatsschuld. We zullen in de toekomst ook steeds meer rekening moeten houden met pensioensschulden. De Europese Unie verstrengt constant haar normen.

Dat heeft soms voordelen, bijvoorbeeld op het vlak van de werkgelegenheid. Uit de gemeenschappelijke definitie blijkt dat wij op het vlak van werkgelegenheid toch wel een betere situatie hebben dan verwacht.

Als derde verwijt zegt men dat de begroting wel in evenwicht is, maar dat de federale begroting nog altijd een licht tekort vertoont. Dat is correct. De Europese normen hebben betrekking op de globale overheid, die uit twee entiteiten bestaat. De eerste entiteit omvat zowel de departementen als de sociale zekerheid en de tweede omvat de gewesten, gemeenschappen en gemeenten. Het totaal van die entiteiten moet in evenwicht zijn. Men vindt het een schande dat entiteit 1 nog altijd een tekort van 0,3% vertoont, maar in 1998 bedroeg dat tekort respectievelijk 1,2 en 1,6%. Het is dus vier maal kleiner geworden en de begroting is in evenwicht.

Ik herhaal wat ik de gewesten en gemeenschappen gezegd heb, namelijk dat de cijfers aantonen dat de totale groei van de inkomsten in het jaar 2003 ingevolge de financieringswet doorgestort wordt aan de gemeenschappen en gewesten. Dat was de afspraak. Het parlement heeft dat ook goedgekeurd. We zullen ongeveer 900 miljoen euro meer ontvangsten hebben, ondanks de belastingverlaging. Dat heeft tot gevolg dat de gewesten, gemeenschappen en gemeenten een kleine overschot van 0,3% zullen hebben. Aangezien de andere entiteit een tekort van 0,3% heeft komt het resultaat op nul.

De federale overheid heeft inderdaad een deficit, maar dat was altijd al het geval en het tekort was nog vier keer groter dan vandaag. Dat tekort zal geleidelijk aan worden afgebouwd. Ik zal het ooit misschien nog meemaken dat ook dat in evenwicht zal zijn zodat het uiteindelijke resultaat positief zal zijn.

Er wordt ons bovendien verweten dat de maatregelen die 1,5 miljard euro moeten opbrengen, geen ernstige besparingsmaatregelen bevatten. Ik wil niet moeilijk doen, maar als men die 3% in de voorbije decennia gehaald heeft, was dat hoofdzakelijk door de fiscale ontvangsten en door de verkoop van de goudreserves van de Nationale Bank. Wie een ernstige analyse maakt van het saneringsbeleid van de voorbije tien jaar, weet dat.

Die trend verandert.

De heer Jacques D'Hooghe (CD&V). – Het huidige saneringsbeleid bestaat uit het leeghalen van de kas van Belgacom.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Als we daar 300 miljard moeten mee bijeenkrijgen, hebben we nog lang werk. Het enige wat vandaag gebeurt, is de uitkering van een bijzonder dividend aan de aandeelhouders en dat zijn wij. Belgacom is inderdaad het enige telecombedrijf dat het in de Europese Unie goed doet. U kent het dossier zo goed als ik, mijnheer D'Hooghe, en u weet dat het grootste deel van het geld dat van Belgacom afkomstig is, niet naar de Belgische schatkist gaat, maar naar het pensioenfonds van Belgacom zodat de reserves van dat pensioenfonds overeenstemmen met de verplichtingen op dat vlak. Dat was de voorbije jaren niet

et les communes. Le total de ces entités doit être en équilibre. On trouve scandaleux que la première présente encore un déficit de 0,3% mais en 1998, il atteignait respectivement 1,2 et 1,6%. Il a donc été divisé par quatre.

Pour 2003 les chiffres montrent que la croissance totale des revenus sera reversée aux Régions et Communautés conformément à la loi de financement. C'est ce qui a été voté au parlement. Malgré la réduction fiscale, les recettes seront supérieures de quelque 900 millions d'euros. Par conséquent, le léger excédent de 0,3% des Régions, Communautés et communes contrebalance le déficit de 0,3% de l'autre entité.

S'il est vrai que l'État fédéral présente un déficit, celui-ci était autrefois quatre fois plus important qu'aujourd'hui. Nous le résorberons progressivement et peut-être connaîtrai-je un jour une situation d'équilibre et un résultat final positif.

On nous objecte en outre que les mesures qui doivent rapporter 1,5 milliard d'euros ne comportent pas d'économies sérieuses. Je rappelle quand même que les 3% atteints lors des décennies précédentes provenaient essentiellement des recettes fiscales et de la vente des réserves d'or de la Banque nationale. Une analyse sérieuse de la politique d'assainissement suffit à le démontrer.

Cette tendance est en train de changer.

M. Jacques D'Hooghe (CD&V). – La politique d'assainissement actuelle consiste à vider les caisses de Belgacom.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Il faudra du temps si nous devons encore en retirer 300 milliards. Aujourd'hui, tout ce qu'on fait est octroyer un dividende spécial aux actionnaires que nous sommes. Belgacom est en effet la seule entreprise de télécommunications de l'UE qui se porte bien. Vous connaissez ce dossier aussi bien que moi, monsieur D'Hooghe, et vous savez que la majeure partie de l'argent issu de Belgacom ne profite pas à l'État belge mais au fonds de pension de Belgacom, dont les réserves correspondent ainsi aux obligations. Ce n'était pas le cas les années précédentes. Le versement du produit unique de la vente de

het geval. De storting van de eenmalige opbrengst van de Ben-verkoop herstelt dat. Een deel van die opbrengst wordt weliswaar uitbetaald in de vorm van een bijzonder dividend, maar tweederde gaat naar het pensioenfonds. Dat is wat anders dan voor 300 miljard goudreserves verkopen.

Er wordt beweerd dat de besparingen niet ernstig zijn. Ik geef toe dat dit een klassieke besparingsoperatie is. Wat is dat, een klassieke besparingsoperatie? Ik heb destijds samen met de CVP een besparingsoperatie gedaan van 196 miljard Belgische frank, het zogenaamde Sint-Annaplan. Dat plan bestond zowel uit structurele besparingen, eenmalige besparingen als technische ramingen. Ik heb nog nooit gehoord van een operatie met uitsluitend structurele besparingen. In het verleden ging het soms uitsluitend om technische ramingen! Een normale besparingsoperatie, in dit geval van 1,5 miljard euro, bevat altijd maatregelen van verschillende categorieën. Waarom zouden we geen technische ramingen mogen doen? De belastingverlaging heeft als gevolg dat sommige aftrekposten die jaarlijks licht stijgen, voortaan stabiel zullen blijven want er is de belastingverlaging.

Voorts is er de problematiek van de betalingsachterstand bij het ministerie van Financiën, een probleem dat door het parlement naar voren is gebracht. De betalingsachterstand bedraagt 2,1 miljard, waarvan ongeveer de helft beneden de 12 maanden en de andere helft boven de 12 maanden opeisbaar is. Op basis van experimenten van het voorbije jaar hebben we een actieplan opgesteld om de achterstand te milderen. Dat levert geld op. Op 1 januari 2003 stijgt de sigarettensprijs ingevolge een beslissing van de producenten, wat een verhoging van de BTW en van de accijnzen oplevert.

Daarnaast zijn er structurele besparingen. Zo kunnen we een aantal uitgaven uit het investeringsplan van de Regie der Gebouwen schrappen. Ook de defensie-uitgaven kunnen worden aangepast. Ik verwijs in dat verband naar het zogenaamde dossier van 'de boot'. Dit investeringsprogramma moet worden herbekeken. Sommige zaken zullen worden vervroegd. Het investeringsprogramma zal worden aangepast aan de nieuwe internationale situatie, die het gevolg is van 11 september en die de aankoop van ander materiaal dan oorspronkelijk gepland, noodzakelijk maakt. Landsverdediging zal de opbrengst van de verkoop van een deel van de uitrusting mogen gebruiken om de uitgaven te financieren.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V). – Ik ben het er mee eens dat er moet worden bespaard op defensie en dat we moeten investeren in conflictpreventie en vrede. Ik dring er echter op aan dat de vergoeding van de veteranen die in ex-Joegoslavië ziekten hebben opgelopen, eindelijk wordt geregeld. Minister Flahaut moffelt dit dossier weg en weigert er een oplossing voor te zoeken. Dank zij het voortreffelijke werk van een freelancejournalist worden we nu opnieuw met de neus op de feiten gedrukt. Ik hoop dat u van deze kwestie een prioriteit maakt. U hebt gesproken van de actuele defensieproblemen zoals de chemische oorlogsvoering. We moeten in de nodige middelen voorzien om de gevolgen ervan op te vangen.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Daar ben ik het volledig mee eens. We zullen dat dossier bekijken.

Ben corrige cette situation. Les deux tiers du produit vont au fonds de pensions. On est bien loin de la vente de 300 milliards de réserves d'or.

On affirme que les économies ne sont pas sérieuses. J'admets qu'il s'agit d'une opération classique d'économies. De quoi s'agit-il ? Le plan de la Sainte-Anne, que j'avais élaboré à l'époque avec le CVP, portait sur 196 milliards de francs belges et comprenait tant des économies structurelles que des évaluations techniques. Jamais je n'ai entendu parler d'une opération portant uniquement sur des économies structurelles. Autrefois, il s'agissait parfois uniquement d'estimations techniques ! Une opération d'économies normale comporte toujours différents types de mesures. Pourquoi devrions-nous exclure les évaluations techniques ? Grâce à la diminution fiscale, certaines charges déductibles, qui augmentaient légèrement chaque année, seront désormais stables.

Passons au le problème de l'arriéré de paiements qui se pose au ministère des Finances. Sur les 2,1 milliards d'arriérés, la moitié est exigible dans les 12 mois et l'autre moitié ultérieurement. Nous avons mis au point un plan d'action destiné à réduire cet arriéré. Cela rapporte de l'argent. La hausse du prix des cigarettes, qui interviendra au 1er janvier 2003 à la suite d'une décision des producteurs, entraînera une hausse de la TVA et des accises.

Parmi les économies structurelles, nous pouvons citer la suppression d'un certain nombre de dépenses du plan d'investissements de la Régie des bâtiments. En matière de défense, nous pouvons réexaminer certains dossiers et adapter les programmes d'investissements en fonction de la nouvelle situation internationale apparue après le 11 septembre, laquelle nécessite l'achat d'un matériel différent de celui prévu initialement.

Mme Sabine de Bethune (CD&V). – Je suis d'accord pour économiser dans le domaine de la défense et pour investir dans la prévention des conflits et la paix. J'insiste toutefois pour que l'on indemnise enfin les vétérans ayant contracté des maladies en ex-Yougoslavie. Le ministre Flahaut escamote ce dossier et refuse d'y apporter une solution, mais la presse nous rappelle à la réalité. J'espère que vous ferez de cette question une priorité. Quant aux problèmes actuels de défense que vous avez évoqués, nous devons pouvoir faire face aux conséquences d'une guerre chimique éventuelle.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Je suis parfaitement de votre avis. Nous examinerons ce dossier.

Inzake structurele maatregelen wijs ik verder op de administratiekosten van de parastatalen. Daar wordt twee miljard weggesneden. Ik zal een volledige lijst van die besparingen van vier bladzijden ter beschikking stellen van het parlement. Sommige maatregelen hebben betrekking op de inkomsten, andere op niet-fiscale inkomsten, de meeste op de uitgaven, hetzij structurele, hetzij eenmalige. In totaal lopen twee derde van de maatregelen door. Dat is een goede verhouding. Dat was ook zo bij het Sint-Annaplan in 1981, de zwaarste saneringsoperatie ooit in ons land. Het is dus niet juist dat er te weinig structurele besparingen zijn genomen. In deze economische omstandigheden een begroting in evenwicht maken met nog een aantal nieuw initiatieven is een enorm goed resultaat. Het is gemakkelijk te zeggen dat er nog bijkomende maatregelen moeten worden genomen en de schuld sneller moet dalen, maar dan moet men ook zeggen waar men bijkomende besparingen wil realiseren. Daarover heb ik nog niets gehoord. Ik heb wel nieuwe voorstellen van uitgaven gekregen die zouden zorgen voor een deficit van 0,6% in plaats van voor een evenwicht. Dat is zo bij onze noorder- en zuidburen en in Duitsland. Die weg volgen we niet. We hebben keuzen gemaakt. Een deficit zou een slecht signaal zijn, ook op economisch vlak.

Op economisch vlak is het belangrijkste punt dat wij, als bijna enige land van de Europese Unie, een begrotingsevenwicht in stand weten te houden en tegelijkertijd in staat zijn zowel de personen- als de vennootschapsbelasting voor een totaalbedrag van 1,5 miljard euro te verlagen.

In tegenstelling tot wat anderen beweren, ben ik van oordeel dat wij op het gepaste ogenblik ingrijpen. Andere landen krabbelen momenteel terug met hun belastingverlaging, omdat hun deficit te groot is; wij houden ons woord en voeren de aangekondigde hervorming uit.

Die maatregelen komen ten goede aan alle categorieën van burgers; 80 à 85% van de maatregelen onmiddellijk aan de laagste inkomens. Het belastingkrediet bijvoorbeeld is een soort subsidie die wordt toegekend aan mensen die werken, maar te weinig verdienen om van de verlaging van de personenbelasting te kunnen profiteren. Wij kennen hun dus ook een voordeel toe.

Dat geldt ook voor de zelfstandigen.

Ik had net een vergadering met de heer Peeters van de UNIZO. Hij is zeer tevreden over de genomen maatregelen. Ook de heer Mené is tevreden met onder andere de verhoging van de minimumpensioenen met 10% in reële termen.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Vroeger werd ons verweten dat we een standenpartij waren.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Jullie hebben de deur voor de standen weer opengezet, maar ze willen niet terugkomen. Het was pijnlijk om in de krant een communiqué van UNIZO te lezen waarin het zegt deze kelk aan zich voorbij te laten gaan. Natuurlijk is dat een verstandige

En ce qui concerne les mesures structurelles, on a prévu, pour les parastataux, différentes économies pour un montant de deux milliards. Je transmettrai au Parlement la liste complète de ces économies, qui fait quatre pages.

Contrairement à ce que l'on affirme, nous avons pris suffisamment de mesures structurelles. Malgré les conditions économiques actuelles, nous sommes parvenus à un excellent résultat. Affirmer que d'autres mesures sont nécessaires et que la dette doit diminuer plus rapidement est chose facile mais il faut alors préciser où ces économies supplémentaires doivent être réalisées. Les nouvelles propositions de dépenses que j'ai reçues entraîneraient un déficit de 0,6% plutôt qu'un équilibre. C'est ce qui s'est passé chez nos voisins du nord et du sud ainsi qu'en Allemagne. Nous ne suivrons pas cette voie. Nous avons fait des choix. Sur le plan économique aussi, un déficit constituerait un mauvais signal.

Sur le plan de l'activité économique, l'élément le plus important du budget est le fait que nous montrons que nous sommes l'un des seuls pays de l'Union européenne à maintenir l'équilibre budgétaire et que nous pouvons, en même temps, opérer une diminution des impôts, tant des personnes physiques que des sociétés, et ce pour un montant de 1,5 milliard d'euros.

Contrairement à ce qu'affirment d'aucuns, j'estime que nous agissons au bon moment. Alors que d'autres pays font actuellement marche arrière sur des mesures de diminution d'impôt parce que leur déficit est trop élevé, nous pouvons tenir notre parole et réaliser la réforme annoncée.

Ces mesures bénéficieront à toutes les catégories de citoyens ; 80 à 85% des mesures ont un impact direct sur les revenus faibles. Le crédit d'impôt, par exemple, est une sorte de subvention octroyée à des personnes qui travaillent, mais insuffisamment pour payer des impôts, et qui ne retireraient manifestement aucun avantage des diminutions de l'impôt des personnes physiques. Nous leur accordons donc également un avantage.

Il en est de même pour les indépendants. J'ai constaté que vous aviez parlé au cours de la discussion des mesures prises en leur faveur.

J'ai eu tout à l'heure une réunion avec M. Peeters de l'UNIZO. Il est très content des mesures prises. M. Mené est également satisfait parce qu'il constate enfin une augmentation des minima pour les pensions, soit 10% en termes réels.

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – Autrefois, on nous reprochait d'être un parti composé de différents groupes de pression.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Vous avez rouvert la porte à ces groupes, mais ils ne veulent pas revenir. Les partis de ce type ont fait leur temps. Les groupes de pression doivent faire autre chose que chercher à occuper une position de force dans un parti politique. Les forces vives de la société

redenering, want standenpartijen zijn niet meer van deze tijd. Drukkinggroepen moeten iets anders doen dan proberen een machtspositie in een politieke partij in te nemen. Het middenveld moet met iedereen contact houden, met alle groepen in de samenleving en alle politieke partijen. Dat doen ze vandaag ook meer en meer. Zij hebben in onze nieuwe democratie een rol van pleitbezorger en informant. De reactie van die groepen verbaasde me dan ook niet. Ze staan al veel verder dan sommige politieke partijen die hen in paniek oproepen om terug te komen.

De vaststelling is dat ze tevreden zijn. Niet dat ze alles voldoende vinden, daarin hebben ze gelijk.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Waaruit blijkt dat?

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Uit de persmededeling die in alle kranten verschenen is.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Systematische leugens vanop de tribune!

De heer Luc Van den Brande (CD&V). – Ik kan moeilijk aannemen dat dit allemaal waar is. Ik kan me niet voorstellen dat de eerste minister op het sociaal overleg, dat maar een half uur duurde, ernstig met de sociale gesprekspartners heeft overlegd.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Ik begrijp dat een communiqué waarin UNIZO meedeelt dat het gematigd positief is, pijn doet. Het heeft ook reden om gematigd positief te zijn, want de getroffen maatregelen zijn geen oogverblindende.

De minimumpensioenen zullen in 2003 een reële stijging kennen met 5,3%. Daardoor zullen die pensioenen tijdens onze regeerperiode in reële termen met 10% gestegen zijn.

We hebben beslist dat de penaliserende maatregel niet van toepassing is op zelfstandigen met een volledige loopbaan. Natuurlijk zou het beter zijn de penaliserende maatregel volledig af te schaffen. Ik kan het ook niet helpen dat hij al zo lang bestaat. Ik kan alleen een einde maken aan de manifeste onrechtvaardigheid dat op zelfstandigen met een volledige loopbaan van 45 jaar, een penaliserende maatregel wordt toegepast. Natuurlijk is de maatregel slechts op weinig mensen van toepassing. Het gaat om jongeren die op hun vijftiende, zestiende of zeventiende begonnen zijn met een zelfstandige handelszaak en op het einde van hun loopbaan zijn gekomen. Die maatregelen moeten het debat over de penaliserende maatregel op gang brengen.

De heer Jan Steverlynck (CD&V). – De pensioenwetgeving bestaat pas sinds 1957. Sommige zelfstandigen konden maar op hun achttiende bijdragen beginnen betalen. Achttien en vijftien is drieënzestig jaar. Een zelfstandige die op zijn zestigste met pensioen gaat, zal dus nog steeds 15% minder ontvangen.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Dat is dan toch beter dan 25%! Uw partij heeft de penaliserende maatregel van 25% laten bestaan. Wij verminderen ze en zorgen geleidelijk aan voor een oplossing.

De heer Jan Steverlynck (CD&V). – De regering geeft de indruk dat de penaliserende maatregel volledig afgeschaft is. Wat de verhoging van de minimumpensioenen met 10% betreft, zegt de eerste minister er niet bij dat de koppeling met het

civile doivent être en contact avec l'ensemble des groupes sociaux et des partis politiques. Dans notre nouvelle démocratie, ces groupes jouent un rôle de défenseur et d'informateur. Leur réaction ne m'a donc pas étonné. Ils sont déjà bien plus loin que certains partis politiques qui, dans l'affolement, les ont exhortés à revenir.

On constate qu'ils sont satisfaits même s'ils ne trouvent pas que tout est bien. En cela, ils ont raison.

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – D'où tirez-vous cette information ?

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Tous les journaux en ont parlé.

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – Mensonges systématiques à la tribune !

M. Luc Van den Brande (CD&V). – Je puis difficilement admettre que tout cela est vrai. Je ne peux pas m'imaginer que le premier ministre ait pu discuter sérieusement avec les partenaires sociaux alors que la concertation sociale n'a duré qu'une demi-heure.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Je puis comprendre qu'un communiqué dans lequel UNIZO fait part de sa satisfaction modérée puisse faire de la peine.

En 2003, les plus petites pensions connaîtront une croissance réelle de 5,3%. Durant cette législature, elles auront ainsi augmenté de 10%.

Nous avons décidé que la pénalisation ne s'appliquerait pas aux indépendants ayant une carrière complète. Il vaudrait bien sûr mieux supprimer tout à fait la règle de la pénalisation. Je puis seulement mettre un terme à l'injustice flagrante qui consiste à pénaliser les indépendants qui ont une carrière complète de 45 ans. Cette mesure ne concerne évidemment que peu de gens : ceux qui ont débuté une affaire à quinze, seize ou dix-sept ans et qui sont arrivés en fin de carrière. Ces mesures doivent enfin amorcer le débat sur la pénalisation.

M. Jan Steverlynck (CD&V). – La législation sur les pensions n'existe que depuis 1957. Certains indépendants n'ont pu commencer à cotiser qu'à dix-huit ans. Dix-huit plus quarante-cinq font soixante-trois. Un indépendant qui prend sa pension à soixante ans recevra donc toujours 15% de moins.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – C'est quand même mieux que 25%! Votre parti a laissé subsister la pénalisation de 25%. Nous la réduisons et nous recherchons progressivement une solution.

M. Jan Steverlynck (CD&V). – Le gouvernement donne l'impression que la pénalisation est tout à fait supprimée. Quant au relèvement de 10% des petites pensions, le premier ministre oublie de dire que la liaison avec le revenu garanti

gewaarborgd inkomen voor bejaarden weggevallen is.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Wat hebt u gedaan toen u deel uitmaakte van de regering-Martens?

De heer Luc Van den Brande (CD&V). – De eerste minister vergeet dat hij nog een vorig leven had. Toen hij op Begroting was, zijn de overheidsinvesteringen met 40% gedaald. De kredieten voor Onderzoek en Ontwikkeling zijn in de naoorlogse periode nooit zo laag geweest als toen hij dat departement beheerde.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Wat dat te maken heeft met het pensioen van de zelfstandigen, weet ik niet, maar gelukkig heeft de heer Van den Brande dat achteraf allemaal rechtrokken toen hij minister-president van de Vlaamse regering was. Wij doen op het vlak van het zelfstandigenpensioen in elk geval stappen vooruit.

De gemengde loopbanen is nog zo'n penibel probleem. Jarenlang werd er geen oplossing voor gevonden. Vandaag kunnen ook mensen met een gemengde loopbaan een beroep doen op het minimumpensioen.

Laat ik onze maatregelen eens op een rijtje zetten. De minimumpensioenen, de welvaartaanpassing voor de oudere pensioenen van de lichte 1994 en 1995, het openen van de discussie rond de 'penalisering' van vervroegde pensionering met een eerste weliswaar bescheiden aanpassing, de verdubbeling van de moederschapsuitkering en een oplossing voor het probleem van de horeca. Voor dit laatste hebben we inderdaad een keuze moeten maken tussen twee maatregelen: het optrekken van de fiscale aftrekbaarheid, die in een vorige periode werd verminderd van 100% naar 50%, of iets doen voor de gelegenheidsarbeid. We hebben voor het tweede gekozen. Ik geef grif toe dat ik liever nog meer had gedaan, maar we hebben afgewogen welke maatregel het meeste impact zou hebben op zoveel mogelijk horecazaken, dus niet alleen op bepaalde klassen van restaurants, maar ook op gewone restaurants en cafés.

We zullen een wetsontwerp indienen dat een grote flexibiliteit en een specifieke verlaging van de sociale bijdragen inhoudt. Ik weet dat we dat heel voorzichtig en goed moeten uitwerken, ook in overleg met de sector, zodat de maatregelen werkelijk op het terrein worden gevoeld. De principes uittekenen is natuurlijk gemakkelijk, maar we moeten ook een systeem uitwerken dat echt op de realiteit ingrijpt. Dan is er nog het BTW-tarief, dat Europees moet worden geregeld. Zoals u weet trekken we samen met de Franse regering aan de kar en we hopen dat de Europese Commissie in 2003 met een verslag zal komen waarin ze die deur opent.

Als ik al die maatregelen op een rijtje zet, dan zal ik niet beweren dat we alles hebben gedaan wat we beloofd hebben, maar wel dat we met het statuut van de zelfstandige een enorme stap in de goede richting hebben gedaan. Er moet nog aan gewerkt worden, maar we mogen toch stilaan beginnen denken in termen van één geharmoniseerd eenheidsstatuut waarbij voor gezondheidszorg, pensioenen, kinderbijslagen dezelfde regels gelden.

Er werd ook een vraag gesteld over de stock options. Het is de bedoeling van de regering gewoon het systeem te verlengen, zoals de bedrijven ons hebben gevraagd.

Ik zal de lange lijst afwerken met de vragen over de

aux personnes âgées a été supprimée.

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – *Qu'avez-vous fait lorsque vous faisiez partie du gouvernement Martens ?*

M. Luc Van den Brande (CD&V). – *Le premier ministre oublie qu'il a eu une vie antérieure. Lorsqu'il était au Budget, les investissements publics ont diminué de 40%. Jamais, durant l'après-guerre, les crédits affectés à la recherche et au développement n'ont été aussi bas que lorsqu'il dirigeait ce département*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *Je ne sais pas quel rapport cela avec la pension des indépendants, mais heureusement M. Van den Brande a rectifié la situation par la suite lorsqu'il était ministre-président du gouvernement flamand. Nous avons en tout cas progressé sur le plan de la pension des indépendants.*

Les pensions mixtes restent un problème pénible. auquel on n'a pas remédié pendant des années. Aujourd'hui, même ceux qui ont une carrière mixte ont droit à la pension minimale.

Lorsque nous avons cherché une solution au problème de l'horeca, nous avons dû faire un choix entre deux mesures : augmenter la déductibilité fiscale, qui avait été ramenée de 100% à 50% durant la législature précédente, ou faire quelque chose pour le travail occasionnel. Nous avons opté pour la seconde. J'aurais voulu en faire davantage mais nous avons privilégié la mesure qui aurait l'impact le plus important sur un maximum d'établissements, donc y compris les restaurants ordinaires et les cafés.

Nous allons déposer un projet de loi prévoyant une plus grande flexibilité et une diminution spécifique des cotisations sociales. Nous devons veiller à ce que les mesures se fassent réellement sentir sur le terrain. Quant au problème de la TVA, il doit être réglé au niveau de l'UE. Avec le gouvernement français, nous insistons pour que la Commission rédige un rapport dans ce sens pour 2003.

S'il est vrai que nous n'avons pas tenu toutes nos promesses, nous avons cependant fait un pas énorme dans la bonne direction en ce qui concerne le statut des indépendants. Il reste du pain sur la planche, mais nous devons progressivement envisager un statut unique harmonisé, avec des règles identiques en matière de soins de santé, de pensions et d'allocations familiales.

Quant aux stock-options, le gouvernement entend prolonger le système, comme nous l'ont demandé les entreprises.

Je terminerai la longue série de questions par celles qui

werkgelegenheid. Wij hebben resultaten geboekt, maar onvoldoende. Onze cijfers komen van Eurostat; het is dus nutteloos om ze te betwisten. Het zou misschien nuttig zijn om een kopie van bladzijde 3 van dit rapport rond te delen; het zijn de facto de cijfers van de Europese Unie. Onze werkloosheidsgraad is in 2002 teruggelopen van 9,3% tot 6,8%, wat neerkomt op een lichte stijging tegenover de 6,6% van 2001. In vergelijking met de gemiddelde Europese werkloosheidsgraad van de 12 of van de 15 ligt de onze respectievelijk 1,2 à 1,5% lager.

Gisteren werd in de Kamer een oeverloze discussie gevoerd over de cijfers. Eén statistische bron volstaat mijns inziens; Eurostat gebruikt een eenvormige definitie voor alle lidstaten.

Vandaag zijn er in België 4 miljoen arbeidsplaatsen, terwijl het er enkele jaren gelden maar 3,7 miljoen waren.

Waar zit het probleem? De activiteitsgraad bedraagt 60% en blijft stabiel in 2001 en 2002. In 1998 bedroeg hij 57,3% en in 1999 58,9%. Er is dus een reële stijging, maar ze blijft onvoldoende; volgens de beslissingen van Europa moeten wij de 70% halen. In de nabije toekomst is dat een van de belangrijkste opdrachten van de regering, het Parlement en de sociale partners. Er moeten nieuwe initiatieven worden genomen. Wij zijn daar al mee begonnen: een van de nieuwe maatregelen is de vermindering van de persoonlijke bijdragen op de minimumlonen, waardoor het verschil tussen de werkloosheidsuitkering en het minimumloon stijgt. Deze maatregel zal de werklozen ertoe aanzetten sneller in te gaan op werkaanbiedingen.

Toen wij het begrotingsconclaaf voorbereidden met de sociale partners, hebben wij hen gevraagd om bij het sluiten van de interprofessionele akkoorden volkomen nieuwe initiatieven te nemen. Wij hebben voor 2003-2004 70 miljoen euro uitgetrokken, afkomstig uit de vereenvoudiging van de werkgelegenheidsplannen. Deze vereenvoudigingen worden opgenomen in een wetsontwerp dat eerlang bij het Parlement zal worden ingediend.

Mevrouw Mia De Schamphelaere (CD&V). – Voor de derde keer?

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Toch niet. Twee jaar geleden had ik een plan. De sociale partners hebben daarover samen met ons gedurende twee jaar gediscussieerd. Uiteindelijk hebben we een akkoord bereikt. Ik wou aan het Parlement alleen een plan voorleggen waarover alle partners het eens zijn.

Minister Onkelinx zal het plan omzetten in een wetsontwerp, dat binnenkort zal worden ingediend. De wet zal op verzoek van de sociale partners pas op 1 januari 2004 in werking treden. Ze willen eerst werk maken van de afschaffing van 50 formulieren voor de bedrijven, een klus die geklaard moet zijn tegen 1 januari 2003.

Het ontwerp dat binnenkort wordt ingediend, zal allesomvattend zijn en uit verschillende hoofdstukken bestaan. Het zal onder meer slaan op de verlaging van de persoonlijke bijdragen voor de minimumlonen. De 19 banenplannen worden vereenvoudigd tot één enkel dat drie

concernent la politique de l'emploi. Nous avons des résultats mais ils ne sont pas suffisants. Nos résultats proviennent des statistiques Eurostat et il est inutile de se disputer sur les chiffres, ceux d'Eurostat étant clairs. Il serait peut-être utile de distribuer une copie de la page 3 de ce rapport afin que tous disposent de ces chiffres qui sont de facto ceux de l'Union européenne. Nous y voyons que notre taux de chômage a baissé de 9,3% à 6,8% en 2002, ce qui représente une légère recrudescence par rapport aux 6,6% de 2001. Si nous comparons ces taux aux moyennes européennes, que ce soient celles des 12 ou des 15, nous ne pouvons que constater qu'ils leur sont inférieurs de 1,2 à 1,5%.

Hier, la discussion autour des chiffres fut interminable à la Chambre mais, à mon avis, une seule source statistique suffit, Eurostat, parce qu'elle utilise une définition unique pour tous les pays. Nous avons aujourd'hui dépassé les 4 millions de postes de travail en Belgique alors qu'ils n'étaient que 3,7 millions il y a quelques années.

Où est le problème ? Le taux d'activité est de 60% et il reste stable de 2000 à 2001. En 1998, ce taux n'était que de 57,3% et de 58,9% en 1999. Il y a donc réellement progrès mais ce n'est pas satisfaisant : nous devons atteindre les 70% selon les décisions européennes. Ce sera l'une des tâches les plus importantes du futur proche pour le gouvernement, le parlement et les partenaires sociaux. Des initiatives nouvelles devront être prises et nous avons commencé à en prendre : l'une des mesures nouvelles que nous proposons est la diminution des cotisations personnelles sur le salaire minimal de sorte que l'écart entre l'allocation de chômage et le salaire minimal net soit accru. Cette mesure encouragera le chômeur à accepter plus facilement une offre d'emploi.

Suite à une série de réunions avec les partenaires sociaux en septembre, pour préparer les décisions du conclave budgétaire, nous leur avons demandé de prendre des initiatives inédites lors de la conclusion des accords interprofessionnels et nous leur avons donc accordé une enveloppe de quelque 70 millions d'euros pour 2003-2004 provenant de la simplification des plans d'embauche. Cette simplification fera l'objet d'un projet de loi qui sera déposé prochainement au Parlement.

Mme Mia De Schamphelaere (CD&V). – Pour la troisième fois ?

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Non. J'ai présenté un plan voici deux ans. Les partenaires sociaux en ont discuté pendant deux ans. Nous sommes finalement parvenus à un accord. Je voulais présenter au Parlement un plan ayant l'assentiment de tous les partenaires.

La ministre Onkelinx traduira ce plan en un projet de loi qui sera prochainement déposé. À la demande des partenaires sociaux, la loi n'entrera en vigueur que le 1er janvier 2004. Ils veulent d'abord supprimer les 50 formulaires destinés aux entreprises, ce qui devrait être fait pour le 1er janvier 2003.

Le projet qui sera bientôt déposé comprendra plusieurs chapitres – dont une réduction structurelle des charges – et diverses mesures de simplification. Par exemple, les 19 plans pour l'emploi seront ramenés à un seul comprenant trois catégories. Cette simplification permettra de dégager 71 millions d'euros que les partenaires sociaux pourront affecter aux mesures décidées lors de l'accord

categorieën omvat. De structurele lastenverlaging zal dezelfde zijn voor arbeiders en bedienden, nagenoeg 1.600 euro. De structurele lastenverlaging voor lage lonen en voor werknemers ouder dan 58 jaar wordt verdubbeld. Er wordt een forfait van 4.000 euro lastenverlaging ingevoerd voor doelgroepen, bijvoorbeeld voor de aanwerving van de eerste drie jonge werknemers en voor het aanwerven van langdurige werklozen. Door die vereenvoudiging komt er 71 miljoen euro vrij dat de sociale partners in het kader van het interprofessioneel akkoord kunnen besteden.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V). – Kan in dat plan ons wetsvoorstel worden opgenomen dat in de afschaffing voorziet van de sociale bijdrage voor de zelfstandige moeder die in het jaar dat ze bevalt een assistent aanwerft?

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Het is niet opgenomen in het wetsontwerp, maar het is een goed idee om dat wetsvoorstel aan de behandeling van het wetsontwerp te koppelen. De doelgroepen moeten wel goed worden bepaald. Ze mogen niet te veel worden uitgebreid, want dan wordt het weer te ingewikkeld. Met de drie categorieën – een vaste lastenverlaging, een verdubbeling van de lastenverlaging voor de lage lonen en voor oudere werknemers en 4.000 euro forfait voor de doelgroepen – is er een duidelijke lijn, maar ik heb er niets op tegen dat een dergelijke positieve maatregel samen met het wetsontwerp wordt bediscussieerd.

De heer Philippe Monfils (MR). – *Ik wil er alleen op wijzen dat mevrouw de Bethune niet het monopolie van de grootmoedigheid heeft. Ik heb zelf al lang geleden een soortgelijk voorstel ingediend. Het bevindt zich momenteel bij de commissie voor de Sociale Aangelegenheden. Ik zal het voorstel van mevrouw de Bethune met genoeg bespreken, maar reken erop dat ook mijn voorstel wordt behandeld.*

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Ik wil eindigen met de zaak Irak. Volgens de informatie waar wij over beschikken, kan er vrij snel een VN-resolutie worden aanvaard. Het is aanvaard dat deze crisis hoe dan ook moet worden aangepakt binnen het Handvest, binnen het mandaat en binnen de resolutie, onafhankelijk van wie welk mandaat gisteren mag hebben gekregen van zijn congres. Dat is een belangrijke verandering ten opzichte van de situatie een zestal weken geleden. Toen bestond de vrees dat deze crisis zou aangepakt worden buiten het VN-kader.

Ik denk dat een oorlog rond Irak wel degelijk te voorkomen is. Wij, Europeanen, hebben op dat vlak een belangrijke rol te spelen. In oktober vindt opnieuw een Europese top plaats te Brussel. De Europese Unie moet een duidelijk, eensgezind signaal geven dat ook aan het Irakese regime de wacht aanzegt, om ervoor te zorgen dat de wapens in kaart worden gebracht en kunnen worden ontmanteld zodat een oorlog kan worden vermeden. Dat signaal is dringend nodig, al was het maar om de rust te kunnen laten weerkeren en om de onzekerheid weg te nemen. Dat is van levensgroot belang om de volgende jaren goede economische en sociale resultaten in Europa en de rest van de wereld te boeken.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – De tweede volzin in de federale beleidsverklaring ging over de strijd tegen de verzuring. Het woord nemen in een debat dat men niet heeft bijgewoond, is nog altijd iets anders dan een volledig debat te volgen. Dan kent men de sfeer van het debat.

interprofessionnel.

Mme Sabine de Bethune (CD&V). – *Notre proposition de loi prévoyant la suppression des cotisations sociales pour la mère indépendante qui engage un assistant l'année de son accouchement peut-elle être intégrée dans ce plan ?*

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *Votre proposition n'a pas été intégrée dans le projet de loi mais il serait bon de les examiner conjointement. Il faut certes bien spécifier les groupes cibles. Ils ne doivent pas être trop étendus. En définissant trois catégories – une réduction fixe des charges, un doublement de la réduction de charges pour les bas salaires et les travailleurs âgés et un forfait de 4.000 euros pour les groupes cibles – nous avons tracé une ligne claire.*

M. Philippe Monfils (MR). – Je voudrais simplement signaler que Mme de Bethune n'a pas le monopole du cœur. J'ai moi-même déposé une proposition de ce type depuis longtemps. Elle se trouve actuellement à la commission des Affaires sociales. C'est avec plaisir que j'examinerai la proposition de Mme de Bethune, mais j'entends que la mienne soit également traitée.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *Je voudrais terminer par la question irakienne. Selon nos informations, une résolution peut être adoptée rapidement par les Nations Unies. Il est admis que cette crise doit être traitée dans le cadre de la Charte, du mandat et de la résolution sans tenir compte d'un quelconque mandat qu'un pays aura pu obtenir de son congrès. C'est un changement important par rapport à la situation d'il y a six semaines.*

Je pense qu'une guerre en Irak est évitable. Les Européens ont un rôle important à jouer à cet égard. Lors du sommet organisé en octobre à Bruxelles, l'Union européenne doit donner un signal clair et unanime, notamment à l'adresse du régime irakien, pour que les armes soient localisées et puissent être démantelées. Ce signal est indispensable pour ramener le calme et lever l'incertitude, ce qui est capital si on veut que l'Europe et le reste du monde enregistrent de bons résultats économiques et sociaux dans les prochaines années.

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – *Le troisième paragraphe de la déclaration de politique fédérale parle de la lutte contre l'aigrissement. En prenant la parole dans un débat que l'on n'a pas suivi, on ne connaît pas l'atmosphère du débat.*

Toen over de verzuring werd gesproken, stelde ik me voortdurend de vraag waarom de eerste minister zo verzuurd was toen hij over de oppositie sprak. In een parlementaire democratie is een debat met de oppositie toch vanzelfsprekend. Indien de argumenten van de eerste minister zo krachtig zijn, dan verliezen ze aan kracht door de toon waarmee hij ze brengt. Overtuigende, krachtige argumenten worden het best onderlijnd door een serene uiteenzetting waarover op objectieve wijze kan worden gediscuteerd. De eerste minister gebruikt echter een vorm van sofisme en een polemie, die zelfs niet aan de wetten van de retorica voldoet. De eerste minister gebruikt alles en het omgekeerde om een onmiddellijk effect te bereiken. Voortdurend gebruikt hij het sofisme door te spreken over wat in het verleden gebeurde. De eerste minister geeft hierbij de indruk dat de tijdrekening met hem begint. We spreken over de jaren vóór de regering Verhofstadt en de jaren erna. De tijdrekening wordt veranderd, zoals in de Franse revolutie.

De eerste minister herhaalt onophoudelijk dat dit zijn keuzes zijn en beklemtoont dat deze haaks staan op het verleden. Dat is het type voorbeeld van een sofisme. De keuze gaat niet tussen de keuzes van de huidige en deze van de vorige regering, maar wel tussen de keuzes van de huidige meerderheid en deze van de huidige oppositie.

Door te loochenen dat sommige regeringspartijen aan de vorige meerderheid hebben deelgenomen, bezondigt de premier zich aan een vorm van negationisme dat geen enkel ernstig mens kan aanvaarden. De eerste minister verwijst naar het recente verleden als naar de donkere middeleeuwen, maar verwijst naar de welvaartsindex als hij het heden tracht te vatten. Welke plaats bekleedde België op de welvaartsindex in 1999? De 124ste? Neen, de vijfde!

Wij willen wel discussiëren, maar de wit-zwartbeschrijving van hemel en hel die de eerste minister aanwendt om zijn beleid te situeren, klopt niet. Deze regering en haar eerste minister onderscheiden zich door het zoeken naar effect. Dat is het grote onderscheid met de regering-Dehaene. Maar haar schuldpolitiek heeft in de eerste plaats een antisociaal effect. Als de heer Verhofstadt het beleid van de regering-Dehaene had voortgezet, dan zou de schuld vandaag nog slechts 93% van het bruto binnenlands product hebben bedragen.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – Flauwekul! Dat is onjuist!

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Mijnheer de eerste minister, mijn cijfers zijn van de Nationale Bank. Als u de gegevens van de Nationale Bank flauwekul vindt, dan zegt u dat maar met even veel woorden. Ik wil er de 4% voor de sociale woningbouw nog bijnemen, maar indien u het beleid van schuldafbouw van de regering-Dehaene had voortgezet, dan zou u vandaag over een budgettaire marge van 85 miljard Belgische frank beschikken zonder ook maar één van uw maatregelen die overigens grotendeels theorie zullen blijven. Die budgettaire marge zou aangepast geweest zijn aan de crisis waarvoor wij staan.

Ik heb vanochtend de verklaringen van de directeur van het IMF voorgelezen. De toestand in Europa is dramatisch en België verdient beter dan een eerste minister die op dergelijke lichtzinnige wijze over deze toestand spreekt. Mijnheer de eerste minister, u hebt de schuldpolitiek niet voortgezet en

Quand il a dénoncé l'aigrissement, je me suis demandé pourquoi le premier ministre s'est montré si aigri en parlant de l'opposition. Dans une démocratie parlementaire, un débat avec l'opposition va de soi. Si solides qu'ils soient, les arguments du premier ministre perdent de leur force par le ton qu'il emploie pour les exposer. Le premier ministre se livre à une forme de sophisme et à une polémique qui ne répondent même pas aux règles de la rhétorique. Il utilise tout et son contraire pour produire un effet immédiat. Il recourt au sophisme quand il parle de la situation dans le passé. Il donne l'impression que le calendrier commence avec lui. On parle des années avant le gouvernement Verhofstadt et des années après le gouvernement Verhofstadt.

Le premier ministre répète à l'envi qu'il s'agit de ses choix et souligne que ceux-ci marquent une rupture par rapport au passé. C'est l'exemple type du sophisme. Le choix ne s'opère pas entre les options de l'actuel gouvernement et celles du précédent, mais entre les options de la majorité actuelle et celles de l'opposition actuelle.

En niant que certains partis de ce gouvernement ont participé à la majorité précédente, le premier ministre se livre à une forme de négationnisme inacceptable. Il dépeint le passé récent comme le Moyen-Âge obscur.

Nous sommes prêts à discuter mais la vision manichéenne que le premier ministre présente pour situer sa politique n'est pas conforme à la réalité. Ce gouvernement se distingue du précédent par sa recherche de l'effet. Sa gestion de la dette a toutefois avant tout un effet antisocial. Si M. Verhofstadt avait poursuivi la politique du gouvernement Dehaene, la dette ne serait plus aujourd'hui que de 93% du produit intérieur brut.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Foutaise !

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – Mes chiffres proviennent de la Banque nationale. Si vous aviez poursuivi la politique du gouvernement Dehaene, vous disposeriez d'une marge budgétaire de 85 milliards de francs belges sans devoir prendre la moindre de vos mesures qui sont d'ailleurs toutes théoriques. Cette marge aurait été adaptée à la crise à laquelle nous avons à faire face.

Selon le directeur du FMI, la situation de l'Europe est dramatique ; la Belgique mérite mieux qu'un premier ministre qui parle de cette situation avec autant de désinvolture. Monsieur le premier ministre, vous n'avez pas pris les mesures adéquates. La comparaison avec les budgets déficitaires des autres pays européens ne tient pas car ceux-ci n'ont pas le ratio d'endettement des pouvoirs publics belges.

De plus, le taux d'emploi atteint à peine 54% en Wallonie et même pas 53% à Bruxelles. Alors qu'en 1999, l'État social

dus niet de aangepaste maatregelen genomen. De vergelijking met de deficitaire begrotingen van de andere Europese landen blijft dus niet overeind, want behoudens Italië hebben die andere landen niet de schuldratio van de Belgische overheid.

Bovendien bedraagt de werkzaamheidsgraad in Wallonië nauwelijks 54%, in Brussel niet eens 53%. Onder uw bewind is de werkzaamheidsgraad erop achteruitgegaan, terwijl in 1999 de actieve welvaartstaat het thema bij uitstek was. De tewerkstelling boven de 55 jaar in België is veel te laag om de lasten te dragen. Schuldpolitiek en tewerkstelling zijn twee hoofddassen van het beleid, zij moeten het evenwicht verzekeren van het Staatsschip en niet die enkele punctuele positieve maatregelen van uw regering. Wat deze twee hoofddassen betreft, is uw beleid niet krachtadig genoeg. In de politiek kan men ofwel discussiëren over de hoofdlijnen, ofwel over afzonderlijke, punctuele maatregelen. Mijnheer de eerste minister, u hebt voor de tweede discussie gekozen.

Het is vanzelfsprekend juist dat niet alle maatregelen die door deze regering werden genomen, slecht zijn. CD&V spreekt niet over de meerderheid in de termen waarmee de meerderheid over ons spreekt. Zo hebben we veel maatregelen en wetsontwerpen van de minister van Justitie gesteund. Mijn vragen om uitleg over de *home jackings* in Vlaams-Brabant hebben ertoe geleid dat in Brussel en Leuven drastische maatregelen werden genomen.

Over de individuele maatregelen kan worden gediscussieerd, maar andere maatregelen zijn echt twijfelachtig. Als ten tijde van een economische crisis een groeicijfer van 2,1%, bijna de gemiddelde groei van de vorige jaren, wordt vooropgesteld, dan doet dat vragen rijzen. Duitsland hanteert een cijfer van 0,1%. Ik weet ook niet hoe groot de groei volgend jaar zal zijn, maar ik denk dat 2,1 een overschatting is.

Anderzijds worden de fiscale ontvangsten opgedreven door voorstellen voor een loonontwikkeling die de competitiviteit van onze ondernemingen aantast.

Het probleem van de dotaties aan de gewesten wordt niet besproken. Er wordt gesteld dat de 0,4% door de gemeenschappen en de gewesten wordt gecompenseerd. Ik lees dat de drie gewesten de zaak van de dotaties bij het federaal overlegcomité aanhangig maakt. Er is dus nog geen uitsluitel.

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – De BNI-berekening gebeurt op basis van de financieringswet en heeft geen invloed op het begrotingsresultaat.

De heer Hugo Vandenberghe (CD&V). – Dat is juist; ik geef enkel aan dat het schuldbeleid, de groeivoet en de competitiviteit van onze ondernemingen in de huidige moeilijke economische toestand aanleiding geven tot bezorgdheid.

Een volgend punt is de fiscale achterstand. We hebben de regering reeds meerdere malen horen vertellen dat een versnelde inning van de belastingen en de wegwerking van de fiscale achterstand 10 tot 15 miljard aan bijkomende inkomsten zou genereren. Er moeten echter tijdrovende procedures worden nageleefd. Bovendien is voornamelijk de gebrekkige solvabiliteit het grote probleem bij de inning van achterstallige fiscale schulden. Meestal beschikt de schuldenaar niet over middelen en is een dwanguitvoering

actif constituait le thème central de votre programme, le taux d'emploi a diminué sous votre gouvernement. L'emploi chez les plus de 55 ans est trop faible pour supporter les charges. La politique de la dette et l'emploi sont les deux axes centraux de la politique qui permettent de maintenir l'équilibre du vaisseau de l'État, et non les quelques mesures positives ponctuelles prises par votre gouvernement. Or, votre politique n'est pas assez énergique en ce qui concerne ces deux axes centraux. Vous avez choisi de discuter de mesures ponctuelles au lieu de vous intéresser aux axes centraux.

Certes, toutes les mesures prises par ce gouvernement ne sont pas mauvaises. Le CD&V ne parle pas de la majorité dans les termes qu'emploie la majorité pour parler de l'opposition. Nous avons ainsi soutenu de nombreux projets du ministre de la Justice.

Certaines mesures sont toutefois des plus douteuses. Retenir un taux de croissance de 2,1% en période de crise économique nous paraît ainsi excessif.

Les recettes fiscales sont par ailleurs gonflées par des propositions d'évolution salariale compromettant la compétitivité de nos entreprises.

Le problème des dotations aux régions n'est pas abordé. On considère que les 0,4% seront compensés par les régions et communautés. Les trois régions ont saisi le comité fédéral de concertation du problème des dotations. Il n'y a donc pas encore de solution.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – *La détermination du RNB se déroule conformément à la loi de financement et n'influence pas le résultat budgétaire.*

M. Hugo Vandenberghe (CD&V). – *C'est exact mais la politique de la dette, le taux de croissance et la compétitivité de nos entreprises inquiètent, compte tenu des difficultés économiques actuelles.*

J'en viens à l'arriéré fiscal. Le gouvernement a souvent dit qu'une perception accélérée des impôts et l'élimination de l'arriéré fiscal généreraient de 10 à 15 milliards de recettes supplémentaires. Il faut toutefois respecter de longues procédures. En outre, c'est surtout le manque de solvabilité qui pose problème pour la perception des arriérés d'impôts. Le contribuable n'a généralement pas les moyens de payer et une exécution forcée est impossible. Il s'agit donc de créances incertaines.

Dans les organismes parastataux, des économies de l'ordre

niet mogelijk. De fiscus kan wel onmiddellijk bewarend beslag leggen, maar bij achterstand gaat het om schuldvorderingen zonder onderpand of zekerheid.

In de parastatale instellingen zou voor 2 miljard euro worden bespaard op de administratieve kosten. De afgelopen jaren werd reeds hard bespaard in die sector; ik betwijfel dat nog eens 2 miljard kan worden bespaard.

Wat de belastingsverlaging betreft, is het onzeker of ze in een economische situatie die deflatorisch zou kunnen zijn, een mechanisch effect zal hebben op de bestrijding van de crisis. In een deflatoire situatie, gaat men niet in op het aanbod zodat de eventuele koopkrachtstijging op zichzelf niet volstaat om het vertrouwen te herstellen.

De horeca vraagt op de eerste plaats de aftrekbaarheid van alle restaurantkosten. Dat was de primaire eis. De bestaande discriminatie van een aantal horecazelfstandigen werd niet weggewerkt, wat nochtans in het vooruitzicht werd gesteld.

Ik heb alle verklaringen van de eerste minister aandachtig gelezen en beluisterd. De vraag is: mag uit die verklaring worden afgeleid dat België een steun aan een militaire operatie niet uitsluit, zelfs wanneer deze operatie niet valt binnen het kader van de beslissingen van de Veiligheidsraad? Daarover wordt met geen woord gerept. Er is toch een zeer groot verschil tussen een door de Veiligheidsraad goedgekeurde militaire interventie en een eenzijdige militaire interventie. Over dat essentieel punt wordt niets gezegd in de federale beleidsverklaring. Nu de premier hier aanwezig is, zou een verklaring daarover onmiddellijk duidelijkheid verschaffen over de internationale positie van ons land en over de eventuele moeilijkheden waarmee we worden geconfronteerd.

We gaan hier nu niet alle punten herhalen die we vanochtend in een andere sfeer hebben besproken. Er zijn omstandigheden waarin de gemakkelijke polemiek terzijde moet worden geschoven en men elkaar geen enkel monopolie moet geven of onthouden. Ik ben begonnen met een beschouwing over de verzuring en ik eindig ermee. Zoals Giscard d'Estaing ooit in een debat met Mitterrand zei: "Vous n'avez pas le monopole du cœur", zeg ik nu aan de eerste minister: "Vous n'avez pas le monopole du sourire".

– **De bespreking is gesloten.**

De voorzitter. – De agenda van deze vergadering is afgewerkt.

De volgende vergaderingen vinden plaats donderdag 17 oktober 2002 om 10 uur en om 15 uur.

(De vergadering wordt gesloten om 18.30 uur.)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Taelman, om gezondheidsredenen, de heer Buysse, wegens andere plichten.

– **Voor kennisgeving aangenomen.**

de 2 milliards seraient réalisées sur les frais administratifs. Ce secteur ayant déjà réalisé beaucoup d'économies au cours des dernières années, je doute qu'il puisse encore économiser 2 milliards.

Quant à l'allègement de la fiscalité, il n'est pas certain, dans une situation économique pouvant être déflationniste, qu'il aura un effet mécanique sur la lutte contre la crise. Dans une situation déflationniste, on n'agit pas sur l'offre si bien que l'éventuelle hausse du pouvoir d'achat ne suffit pas à rétablir la confiance.

Le secteur horeca réclame avant tout la déductibilité des frais de restaurant. La discrimination dont certains indépendants de ce secteur font l'objet n'est pas éliminée.

J'ai étudié attentivement toutes les déclarations du premier ministre. Peut-on déduire de ces déclarations que la Belgique n'exclut pas un appui à une opération militaire, même si cette opération ne s'inscrit pas dans le cadre des décisions du Conseil de sécurité ? La déclaration de politique fédérale ne dit rien de ce point essentiel. Le premier ministre étant présent, il pourrait apporter des éclaircissements sur la position internationale de notre pays et les difficultés éventuelles qui nous attendent.

Je ne répéterai pas tous les points dont nous avons discuté ce matin. Il faut, dans certaines circonstances, laisser la polémique facile de côté. J'ai commencé par une réflexion sur l'aigrissement et je terminerai par là. Comme Giscard d'Estaing a un jour dit à Mitterrand « Vous n'avez pas le monopole du cœur », je dirai au premier ministre « Vous n'avez pas le monopole du sourire ».

– **La discussion est close.**

M. le président. – L'ordre du jour de la présente séance est ainsi épuisé.

Les prochaines séances auront lieu le jeudi 17 octobre 2002 à 10 h et à 15 h.

(La séance est levée à 18 h 30.)

Excusés

Mme Taelman, pour raisons de santé, et M. Buysse, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

– **Pris pour information.**